

ክፍል ሁለት

አመራርና አገልጋይ መሪነት

ምዕራፍ ሦስት

በአመራር ላይ የመጽሐፍ ቅዱስ እይታ፡-

- ◆ “በእስራኤል ውስጥ መሪዎች ስለ መሩ፣ ሕዝቡም ነፍሳቸውን በፈቃዳቸው ስለሰ ጡ፤ እግዚአብሔርን አመሰግኑ፡፡” (መጽሐፈ መሳፍንት 5፡ 2)
- ◆ “እስራኤልም የሚዝግውን ያደርግ ዘንድ ዘመኑን የሚያውቁ ጥበበኞች የይሳ ኦር ልጆች ...” (1ዜና መዋዕል 12፡ 32)

ባለፈው ምዕተ ዓመትና በያዝነው ምዕተ ዓመት (ሃያኛውና ሃያ አንደኛው ምዕተ ዓመታት) በዓለም ሁሉ ዙሪያ የሚያስደንቅና ከመረዳት በላይ የሆነ የመንፈስ ቅዱስ እድሳትና እንቅስቃሴ በማያቋርጥ መልኩ እየተካሄደ እንዳለ የዓይን ምሥክሮች ነን፡፡⁴¹ በአንፃሩ ደግሞ ካሪዝማ፣ ካሪዝማቲካና ካሪዝማታ የሚሉት ሐሳቦች ካላቸው የሥነ መለኮት ትርጉም በላይ ተለጥጠው ስናይና አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና አገልጋዮች “የግል ፍላጎት መጠቀሚያ” ለማድረግ ሲሞክሩ ስናይ እጅግ የሚያሳስብ እንደሆነ ለመገንዘብ አያዳግትም፡፡ አንዳንድ መሪዎችና አገልጋዮች እነዚህን ሐሳቦች ከእግዚአብሔር ቃል አንጻር አመጣጣቸውን ብዙ ሳያስተውሉ እንዲሁ ስለሚጠቀሙባቸው በእነርሱ አመራር ሥር ያለው የእግዚአብሔርን ሕዝብ ግራ እንዲጋባና በአመራሩ ላይ የነበረውን እምነት እንዲያጣ ያደርገዋል፡፡ ስለዚህም ከብሉይና ከአዲስ ኪዳን የተወሰነ ባሕርያትን አንስተን ከአመራራቸው የምናስተውላቸው ቁልፍ ሐሳቦች ማየታችን አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ፡፡

⁴¹ በዚህ ጉዳይ የበለጠ ጥናት ለማድረግ የሚከተሉትን ማንበብ ይቻላል፡- S. M. Burgess and G. McGee, eds., *"The Pentecostal and Charismatic Movements,"* in *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*, (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1988), 1-6; Peter Hochen, *"The Charismatic Movement,"* in the *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*, 130-160. See also two recent issues of *Pneuma*: vol. 16, no. 2 (1994) and vol. 18, no. 1 (1996).

I. አመራር፡- የብሉይ ኪዳን እይታ

በብሉይ ኪዳን ውስጥ ብዙ የእግዚአብሔር ሰዎች መኖራቸው ብቻ ሳይሆን፤ በአመራራቸውም ሞዴል የነበሩ እንዳሉ የታወቀ ነው። ለምሳሌ፡- አብርሃም፤ ሙሴ፤ ኢያሱ፤ ዳዊት፤ ኤልያስ፤ ኤልሳዕ፤ ዘሩባቤል፤ ነህምያና ዕዝራን መጥቀስ ይቻላል። ሁሉንም የእግዚአብሔር ሰዎች ለማየት ከጊዜና ከቦታ ጥበት የተነሣ ባንችልም፤ የሙሴንና የነህምያን አመራር በመጠኑ ለመዳሰስ እንሞክራለን።

ሀ. አመራር፡- በሙሴ ሕይወትና መሪነት የተገለጸው

የሙሴ የአመራር ስጦታ የተገለጸው በግብፅ ቤተ መንግሥት የፈረዖን የልጅ ልጅ ስለሆነ በአገሪቱ ምሁራን ከተባሉት መካከል መቆጠሩ ብቻ ሳይሆን፤ ለአርባ ዓመታት በእግዚአብሔር ህልውና ሥር የበኝነት እረኛ በመሆን ያገኘው የባሕርይ ለውጥና፤ ሌሎች አርባ ዓመታት ደግሞ የእስራኤል ሕዝብ መሪ ሆኖ በመራቸው ዓመታት ውስጥ ነው። (የሐዋ. ሥራ 7:22-23፤ 30፤ 42፤ ዕብ. 11:23-29) ሙሴ ምንም እንኳን በተደጋጋሚ ጊዜያት የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን ባለመታዘዝ ቸው ምክኒያት የሙሴን አመራር ሲጋፉ፤ የራሱ ቤተሰብ የነበሩትም አሮንና ማርያም በቅንዓት ምክኒያት ሲያጣጥሉትም እንመለከታለን። (ዘኁ 14:4 10 16:41፤ ዘፀ. 32:1-26፤ ዘኁ 12:1-15) እግዚአብሔር ግን ስለ ሙሴ ሲናገር፡- “ሙሴም በምድረ ላይ ካሉት ሰዎች ሁሉ ይልቅ እጅግ ትሑት ሰው ነበረ” ይላል። (ዘኁ. 12:3) ከዚህም በላይ ሙሴ በአመራር ችሎታው አፍ የሚያስይዝ ራዕይ ያለውና ፕላን በማድረግ የሚደነቅ እንደ ነበረ በብዙ መልክ ልንመለከት እንችላለን። (ዘፀ. 18:13-23፤ ዘዳግም 1-3)

የአራት ዘዳግም የመጀመሪያው ምዕራፍ ሙሴ በእግዚአብሔር ቃል የነጠረ ስለነበረ የራሱን ውሱንነት የሚያስተውል፤ እግዚአብሔር በታማኝነቱ የማይለወጥ እንደሆነ አጥብቆ የተረዳና፤ የእስራኤልን ሕዝብ ለመምራት ራሱን በመስዋዕትነት የሰጠ ነበር። የነበረውንም የአመራር ኃላፊነት ከሌሎች ጋር ለመካፈልና ለመወከል ልዩ ማስተዋልና ጥበብ የነበረው መሪ እንደሆነ አሳይቷል። (ዘፀ. 18:13-16)። ሙሴን ለዚህ የላቀ የአመራር ደረጃ ሊያደርሱት ከቻሉ ምክኒያቶች አንዱ እየታየ የማይታይ መሪ (visible-Invisible leader) በመሆኑና የአማኝ የዮቶር የማያቋርጥ ምክርን

በመስማቱ ነው። (ዘፀ. 18:1-12) ከዚህም በላይ የሚያመጡን ኃይልና ችሎት ያለው እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዳለ ማወቁም ጭምር ነው። (ዘዳግም 1:31፤ 33:25-27)

የሙሴ አመራር የላቀና የነጠረ ለመሆኑ ሌላው የተገለጠበት አገላለጥ የነበረውን ራዕይ ለመፈጸም የሚችለው ሌሎች መሪዎችም በማካተትና አብረውት እንዲመሩ በመፍቀድ ብቻ እንደሆነ ማመኑና በሥራ መተርጎሙ ነው። አንደኛ በመሪዎች መካከል የነበሩት ስጦታዎችና ችሎታዎች ለይቶ መረዳቱ ነው። “ከእናንተ ከየነገዳ ቺ ጥበበኞች፣ አስተዋዮችም፣ አዋቂዎችም የሆኑትን ሰዎች ምረጡ። (ዘዳግም 1:13) ሁለተኛ የተመረጡትንም መሪዎች እንደየ ስጦታቸው በየነገዱ ማሠማራቱ ነው። የወታደራዊ አለቆችን፣ የንግድ መሪዎችንና የህግ አማካሪዎችን (ዘዳግም 1:15)። ፆስተኛው ሙሴ ትልቁን ስዕል ማየት ያለበትን ያህል በሕዝቡ መሀል ያሉትን ትንንሽ ጉዳዮችም መታሰብ እንዳለባቸው ያምን ነበር። በአመራር ላይ ያስቀመጣቸውን መሪዎች ልዩ ትኩረት እንዲሰጡ ማድረጉ፣ ጫካውን ለማየት የሚችለውን ያህል፣ ለእያንዳንዱም ዛፍ የሚገደው መሪ መሆኑን ያሳያል። (ዘዳግም 1:16-17)

ሙሴ የነበረውን የአመራር ችሎታ የገለጸው መደረግ ባለባቸው አስፈላጊ ጉዳዮች ላይ ማተኮሩ ብቻ ሳይሆን፤ በአመራር ላይ ተግዳሮቶች በሚያመጡና ፈታኝ ጉዳዮችም ላይ ልዩ ትኩረት በመስጠቱ ነው። እነዚህም አድልዎ፣ ፍርሃትና ብቸኝነት (ዘዳ. 1:16-18) ናቸው። አንደኛ አድልዎ በጥብቅ የተከለከለ ነው። መሪዎቹ በድሀና በሀብታም ወይም ባለጠጋ መሀል ልዩነት ሊፈጥሩ አልፈለገም። በቤተሰብ መካከል “በሰውና በወንድሙ” ወይም በነገድ መካከል “ከእርሱም ጋር ባለው መጽተኛ መካከል፤ ወይም በሕብረተ ሰቡ ባላቸው ቦታ ታላቁን እንደምትሰሙ ታናሹንም እንዲሁ ስሙ” “በፍርድ አድልዎ አታደርጉ” ይላቸዋል። (ዘዳግም 1:16-17) ሁለተኛ ደግሞ “የሰውን ፊት አይተው እንዳይፈሩም” ያስጠነቅቃቸዋል። (ዘዳግም 1:17)

ለ. አመራር፥ በነህምያ ሕይወትና መሪነት የተገለጸው

በመጽሐፈ ነህምያ ላይ የነህምያን አመራር በምናደበት ጊዜ በብዙ ጉስቀልና ጭስጥ ተቀምጦ የነበረውን ከምርኮ የተመለሰውን የይሁዳን ሕዝብ የስብዕና ክብር በመመለስ፤ ሕይወታቸውም እንዲታደስ በማድረግ፤ እና የፈረሰውን የኢየሩሳሌምን ትጥር እንዴት እንዳደሰ ልንገነዘብ እንችላለን። ነህምያ እንደ መሪ የራዕይ ምንጮች

ከሁለት አቅጣጫ እንደሆነ አስተውሏል፡- ሰብአዊ መነካትና መለኰታዊ መነካት። ሰብአዊ መነካት (HUMAN TOUCH) የሕዝቡን ሁኔታ ከመጠየቅ፤ መንፈሳዊ ዓይን ከፍቶ ሕዝቡ ያለበትን ጉስቁልና ከመገንዘብ፤ ወደ ውስጥ እስኪሰርፅና አጥንትን እስኪሰረስር ድረስ ጊዜ ከመውሰድ ይመጣል። ነህም ያሚያገለግለው ሕዝብ ጉስቁልና በቂ መረዳትና የሕዝቡም ሽክም ሳይኖረው ራዕይ ሊኖረው እንደማይችል በጥልቀት ያስተዋለ ይመስላል። (ነህምያ 1:1-3)። “መከራ--ስድብ--ቅጠር መፍረስ--በሮች መቃጠል” የሚሉትን ሐሳቦች ስናይ የሐሳብ ዕድገት እንዳላቸው ልንገነዘብ እንችላለን። ከዚህም በላይ የሕዝቡ ችግር ሥጋዊ ብቻ ሳይሆን፤ መንፈሳዊም ስለነበረና የሕዝቡ መንፈሳዊ ሕይወት መበላሸት ለኢየሩሳሌም ቅጥር መፍረስ ምክኒያት እንደሆነ ስላስተዋለ ካሁኑ ዕዝራ አብሮት በአመራር እንዲሰለፍ ሲያደረግ እንመለከታለን።

ሁለተኛው የራዕይ ምንጭ መለኰታዊ መነካት (DIVINE TOUCH) ነው። ነህም ያ የእግዚአብሔርን እጅ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ፊት ፈላጊ ነበር። የእግዚአብሔርን እጅ የሚፈልጉ ሰዎች እጅግ ብዙዎች ናቸው። በአንፃሩም የእግዚአብሔርን ፊት የሚፈልጉ ግን በጣም ጥቂቶች ናቸው። ለምሳሌ ንጉሥ ዳዊት በመዝሙር 27: 4፤8 ላይ “እግዚአብሔርን አንዲት ነገር ለመንኮት እርሰዋንም አሻልሁ... አንተ ፊቴን እሹት ባልክ ጊዜ አቤቴ ፊትህን አሻልሁ ልቤ አንተን አለ።” እንዳለው ነው። (ሉቃስ 10:41-42፤ ፊልጵስፎስ 3:13) ስለዚህም ነህም ያ የሕዝቡን ሁኔታ በሰማ ጊዜ ያደረጋቸው አራት ነገሮች እንደነበሩ ልናስተውል እንችላለን። (ነህምያ 1: 4)

- ❖ “ተቀምጪ” (Contemplation) ፥
- ❖ “አለቀስኮ...አያሌ ቀንም አዝን ነበር” (Compassion) ፥
- ❖ “እጸም” (Concentration) ፥
- ❖ “እጸልይ ነበር” (Consecration) ።

“አያሌ ቀንም አዝን ነበር” የሚለው ሐሳብ የሚያሳየው የአይሁድ ካላንደር ከካሌሉ ወር (1:1) እስከ ኒሳር ወር (2:1) ድረስ የነበሩትን አራት ወራት ነው።

ከዚህም ሌላ በጣም ልብ የሚነካው ደግሞ የነህምያን ጸሎት ይዘት ስናይ ነህም ያ ምን ያህል የጠለቀ የጸሎት ዓለም ውስጥ እንደነበርና በአጭር ጸሎትም ይሁን፥ (2:4፤ 4:4፤ 5:19፤ 6:9፤ 6:14)፤ ወይም በረዥም ጸሎት (1:5-11፤9:1-38) የሚያምን እንደ ነበረ ልናስተውል እንችላለን። የነህምያ ጸሎት፡-

- ❖ የእግዚአብሔርን ባሕርይ በመረዳት (1:5)

- ◆ የሕዝቡን ሁኔታ በማጤን (1:6-7) ÷
- ◆ የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን በማሰብ (1:8-9) ÷
- ◆ ራሱንም ከሕዝቡ ጋር በማመሳሰል(1:6-7) ::

ልዚህ መሪዎች ራዕይ እንዲያገኙ ካስፈለገ በአንድ በኩል ሰብአዊ መንካት፤

ሌላ በኩል ደግሞ መለኮታዊ መንካት በጣም ራሊኖሩአቸው ይገባል።

በመጀመሪያ ደረጃ ነህም ያ እግዚአብሔር የሰጠውን በግሉ በምስጢር እንደያዘ

• እናያለን። (2: 11-16) ያደረገበት ምክኒያትም፡-

1) በጆሮው የሰማውን በራሱ ዓይን ለማየት፡ ለማመሳከርና ጥናት ለማድረግ ጊዜ መውሰድ ነበረበት።

2) ራዕዩን ወደ ውስጥ ለማስርጽ (internalize ለማድረግ)፤

3) የራዕዩን አድማስ (Scope) ለማስተዋል፤

4) ራዕዩ የሚያስከፍለውን ዋጋ ለመተመንም፤ በግሉ ጊዜ መውሰድ ነበረበት።

በሁለተኛ ደረጃ ነህም ያ ከእግዚአብሔር የተቀበለው ራዕይ የግል ንብረቱ እንዳ

ልሆነና ለእርከን መወጣጫ ሊያደርገው እንደማይገባ ስለተረዳ በቅድሚያ በዘመኑ

ፍላጎት መሪዎች፤ ከዚያም ለሕዝቡ ራዕዩን እንዳካፈላቸው እናያለን። (2: 17-20)

ሌሎች መሪዎች ሥር መቀመጥ የማይፈልግ መሪ ለአመራርም አይበቃም!!!

(ሉቃስ 7:7-9፤ ቆላ. 1:25፤ 1ቆሮ. 14:3፤27)

ነህም ያ የአመራር ስጦታውንና ችሎታውን የገለጸው በምዕራፍ ሦስት ላይ እንደ

ሆነው ብዙዎች የራዕዩ ተጠቃሚዎች ብቻ ሳይሆን፤ ተካፋዮች እንዲሆኑ በማስተባ

ደር የቡድን ሥራ ሲሠራ በምናይበት ጊዜ ነው።

◆ መሪዎች ለዚህ ራዕይ ልባቸውን ሲሰጡ እናያቸዋልን (3: 1-2፤28...) ካለ ጥቂቶች በስተቀር (3:3፤ 4:6)።

◆ ይህ ራዕይ እያንዳንዱን ቤተሰብ እንዲያካትት የተደረገ ራዕይ ነበር። (3:3፤ 4:6 ፤...)

◆ ነህም ያ እግዚአብሔር የሰጠው ራዕይ ሁሉንም የሚያካትት (inclusive) እንደሆነ እንጂ፤ በጣም ጠባብና ለይሁዳ እውራጃ ሕዝብ ብቻ (exclusive) እንዲሆን አላደረገውም። ለምሳሌ የኢየሱስ ሰዎችን (3:2፤ የገባዎን ሰዎችን (3:7)፤ እና የምፅዳ ሰዎችን (3:7፤15) ወደ ራዕዩ ሲጋበዝ እንመለከታለን።

◆ ይህ ራዕይ የተለያየ ልምድ፤ ችሎታና እውቀት ያስተባበረና የተጠቀመ ራዕይ ነው። ለምሳሌ፡- ካህናትን (3:1,32)፤ ወርቅ አንጠረኞችን (3:8)፤ ሽቱ ቀማሚዎ

ችን (3:8) ገዢዎችን (3:9) አለቆችን (3:12)፤ እና ነጋዴዎችን (3:32) ያካተተ ነበር።

ከእግዚአብሔር የተሰጠ ራዕይ ሁለት ገጽታ አለው። በአንድ በኩል “አሮጌው በር” (3:6)፤ “የሸለቆው በር” (3:13) “የጉድፍ መጣያ በር” (3:13)፤ እና “የዘንዶው በር” (3:) አድሶ በቋሚነት ይዘጋል። (3:6፤13፤14)። በሌላ በኩል ደግሞ “የበጉ በር” (3:1, 32)፤ “የአሣ በር” (3:3)፤ “የምንጩ በር” (3:15)፤ “የውሃ በር” (3:26)፤ እና “የፈረስ በር” (3:28) ያድሳል። ይከፍታል። (3:1, 15, 26, 26, 28)። እንደናስተውለው የሚያስፈልገው ደግሞ “በበጉ በር” ተጀምሮ (3:1)፤ “በበጉ በር” እንዳለቀ ስናይ (3:32) ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ግንኙነት በንስህና በመመለስ ያደረጉትን ቁርጥ ውሳኔና የገቡትንም ቃል ኪዳን የሚያሳይ ምልክት ነው። የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር በየዘመናቱ መዝጋትና መክፈት፤ ማሠርና መፍታት፤ መስበርና መፈውስ የሚችል ራዕይ ለሚታዘዙለት መሪዎች ሰጥቶ በእነርሱ በኩል የሚያስደንቅ ሥራውን ሲሠራ ስናየው፤ የራዕዩ ባለቤት እንደሆነ በግልፅ ልናስተውል እንችላለን።

ነህምያ በአመራሩ ዘመን ያጋጠሙትን ተግዳሮቶች በሦስት ዋና ነገሮች ማጠቃለል ይቻላል። እነዚህ ተግዳሮቶችን ስናይ ከህምያ ራዕዩን ከእግዚአብሔር የተቀበለው መሆኑን ብናውቅም፤ እውነተኛ ራዕይ ያለ ተግዳሮት ሊከናወን እንደማይችል የበለጠ ያመለክተናል። አንደኛው ከህምያ ያጋጠመው ተግዳሮት ከውጭ በመጣ ጫና ምክኒያት የሕዝቡ መሰላቸትና መድከም ነው። (ምዕራፍ 4)። በዚህ ጊዜ የወሰደው እርምጃና የሰጠው ምላሽ ፍፁም የሆነ ትሕትና (Humility) ነው። “አትፍሩሐችው፤ ታላቁንና የተፈራውን ጌታ አስቡ” (4:14) አላቸው። የራሱን መስዋዕትነት በመግለፅ ራሱን ሊያመጽድቅ አልፈለገም። ከዚህ ይልቅ ዓይኖቻቸውን “ታላቅና የተፈራውን ጌታ” እንዲያዩ ሲያበረታታቸው እንመለከታለን።

ሁለተኛው ከህምያ ያጋጠመው ተግዳሮት በይሁዳ ሕዝብ መሀል የፍትህ ጉድለት ጉልቶ መታየትና የአደባባይ ምስጢር መሆኑ ነው። (ምዕራፍ 5) ከህምያ ይህን ግፍ በተመለከተ ጊዜ በምዕራፍ አራት ላይ እንዳየነው ትሕትና ላይሆን ጽናትና ድፍረት (Courage) በማሳየትና ይህንን የፍትህ ጉድለት በመጋፈጥ ነበር። (5: 6-10)። ራሱንም በምሳሌነት እንዳቀረበላቸው ስናይ የሚናገረውን የሚኖር፤ የሚኖረውን የሚናገር መሪ እንደነበር ልናስተውል እንችላለን። “አሥራ ሁለት ዓመት ያህል እኔና ወንድሞቼ ለአለቃ የሚገባውን ሰንቅ አልበላንም።” (5:14)፤ “እኔ ግን እግዚአብ

ሔርን ስለ ፈራሁ እንዲህ አላደረግሁም፡፡” (5:15)፤ “ከአይሁድና ከሹማምንቱ መቶ አምሳ ሰዎች በገበታዬ ነበሩ፡፡” (5:17)፤ “ለአለቃ የሚገባውን ስንቅ አልሻም ነበር፡፡” (5:18) ሦስተኛው ነገም ያጋጠመው ተግዳሮት ከእግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ቋተነሱት ሳምራውያን በነበሩት የውስጥ ጠላቶች የተነሣው ሲሆን፤ በጣም የተወሳሰበ ና አደገኛ ተግዳሮት እንደነበር መግለጽ አስፈላጊ ነው፡፡

- የሥጋ ግዲያ መከራ (Physical Assassination) (6: 1-5)፤
- የስም ማጥፋት ዘመቻ (Character Assassination) (6: 10-14)፤ እና
- የህሰት ትንቢት በማስተንበይ (False Prophecy) (6: 10-14)

ከነዚህም ላይ የተጋረጡት ተግዳሮቶች ሳይሆን የሚያስደንቀው፤ ነገም ለእነዚህ ፈተናዎች የሰጠው ምላሽ ነው፡-

- ◆ የመጀመሪያውን ተግዳሮት የተወጣው ለእግዚአብሔር ሥራ በመጨከንና በመስጠት (Dedication) (6: 2-4)፡፡
- ◆ የሁለተኛውን ተግዳሮት የተወጣው የእግዚአብሔርን ፊት በማየትና በመፈለግ (Devotion) (6: 8-9)
- ◆ የሦስተኛውን ተግዳሮት የተወጣው መናፍስትን በመለየትና በመመርመር (Discernment) (6: 11-14)!!!
- ◆ በቀኑም መጨረሻ (the bottom line)
“ቅጥሩም.... በአምሳ ሁለት ቀን ውስጥ ተጨረሰ!!!!” (6: 15-19)
- ◆ ቻርለስ ካውማን እንዲህ ይላል፡- “አብዛኛውን ጊዜ ሕዝቡን ሲመራቸው የነበረው መሪ ያለውን ጸጋ አያስተውሉም፡፡ ነገር ግን እርሱን ለመምታት በሕይወቱ ዘመን ሲወረውሯቸው የነበሩትን ድንጋዮች ሲብስበው እርሱ ከሄደ በኋላ ለእርሱ መታሰቢያ ሐውልት ይሠሩለታል፡፡”⁴²

⁴² Charles Cowman, Oriental Missionary Society, Los Angeles, CA: The OMS, 1928), 258.

II. አመራር፡- የአዲስ ኪዳን እይታ

ሀ. የሃይማኖት መሪዎች (ፈሪሳውያን፣ ሰዱቃውያንና፣ ጸሐፍት)፡-

የፈሪሳውያን፣ ሰዱቃውያንና ጸሐፍት አመራር አሉታዊ ተጽዕኖ ያመጣና በታሪክም ጥቁር ነጥብ ጥሎ ያለፈ ስለሆነ በሉቃስ ወንጌል የተገለጸውን በቅርበት ማየታችንን ይገባል። ጌታ ኢየሱስ የመረጣቸው አሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት እርሱን በማመንና በመከራውም አብረውት የቆዩ መሆናቸውን እናውቃለን። (ሉቃስ 22:28-30) ፈሪሳዊያን፣ ሰዱቃዊያንና ጸሐፍት የጌታ ተቃዋሚ ሆነው እንደቆዩና በመጨረሻም ለሞት አሳልፈው በሮማዊያን እጅ እንዲሰጥ ስላደረጉት በኃላፊነት መጠየቅ ያለባቸው መሪዎች ናቸው። እነዚህ መሪዎች በሰባው ዓመት የባቢሎን ምርኮ የተነሡ “መንፈሳዊያን” የነበሩ መሪዎች ናቸው። እየቆዩ ግን አጉል መንፈሳዊነት ውስጥ ከመግባታቸውም በላይ፤ ስለ ራሳቸው ውጫዊ መልክ የሚገዳቸው ስለሆኑ ሕይወትን ከመኖር ይልቅ በተዋናይነት መግለጽ መውደድ ጀመሩ። ይህ ጥልቀት የሌለውና የራሱን መልክ/ ገጽታ ፈላጊ በመሆን ላይ የተመሠረተ አካሄዳቸው፤ በሰዎች ፊትና በራሳቸውም ፊት ተቀባይነት በጥብቅ የሚፈልጉ መሪዎች እንዲሆኑ አስገድዷቸዋል። ሐዋርያው ጳውሎስ “ራሳቸውን ከራሳቸው ጋር ሲያመዛዝኑ፤ ራሳቸውንም ከራሳቸው ጋር ሲያስተያይ አያስተውሉም።” እንዳለው ነው።(2ቆሮ. 10:12) ከዚህም የተነሣ የእነርሱ ተመልካች/ ታዛቢ ብዙኃኑ ሕዝብ እንዲሆን ስለ ፈቀዱ ብዙ ዓይነት ህብር ያለው የኑሮ ዘይቤ፣ የተበጣጠሰና ተቃርኖ የሞላበት ሕይወት እንዲኖሩ ተገድደዋል። አንድ ወጥ የሆነ ሕይወትና ኑሮ ያለው ሰው መሆን ያቃታቸው ናቸው።

ይህ ሁኔታቸው እግዚአብሔር ካለው ዓላማ ጋር በቀጥታ የሚጋጭና የሚቃረን ያደርገዋል። እግዚአብሔር በፍጥረት ጊዜ “ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌነትን እንፍጠር።” (ዘፍ. 126-27) ያለውን ያህል፤ በቤዛነት ጊዜ ደግሞ ሐዋርያው ጳውሎስ “አስቀድሞ ያወቃቸው የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ደግሞ ወስኗልና።” ይላል። (ሮሜ. 8:29-30፤ ፊል. 3:21) ስለዚህ ዋና የእግዚአብሔር ዓላማ በፍጥረታችን በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠርነውን ያህል፤ በቤዛነት ያገኘነው ደህንነት ደግሞ የክርስቶስን መልክ እንድንመስል ነው። ስለዚህ የራሳችንን መልክ ልንፈጥር አልተጠራንም። ይህንን እውነት መቀበል ካቃተን ግን እንደ ፈሪሳውያን የራሳችንን

መልክ ለመፍጠር ስንሞክር በራስ መታለል (SELF DECEPTION) ውስጥ እንገባና ራሳችን ተታለን፤ የምንመራውንም ሕዝብ በማታለል እንድንኖር እንገደዳን።

ሰዱቃውያንም እንደ ፈሪሳውያን በምርኮው ዘመን የተነሱና ብዙ ትኩርታቸው የፖለቲካውን የበላይነት መያዝ ስለ ነበር፤ ከሮማውያን ቀጥለው የእስራኤልን ሕዝብ ጠባቂ ጫና የገዙ ናቸው። ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ 23፡ 8 ላይ “ሰዱቃውያን ትንሣኤ፤ መላእክትና መንፈስም የለም የሚሉ ናቸው፤ ፈሪሳውያን ግን ሁለቱንም ያምናሉ” ይላቸዋል። በመንፈሳዊው ዓለም ይህን ያክል ፍላጎት አልነበራቸውም። የእነርሱ የጆን ጥማት ሥልጣንና ኃይል ላይ ነው። ጸሐፍት በአንፃሩ “መንፈሳውያን” ከመሆናቸውም ሌላ፤ መጻሕፍትን የመተርጎምና የመተንተን ስፊና ጥልቅ እውቀት የነበራቸው ናቸው። (ዮሐ. 5፡ 39)

ፈሪሳውያን፤ ሰዱቃውያንና፤ ጸሐፍት በአንድነት ስናያቸው የሃይማኖት መሪዎች እንደ ነበሩ ብናውቅም፤ የአመራር ባሕርያቸው፤ ስልታቸውና አገላለፃቸው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ካሳየው የአገልጋይነት አመራር ጋር በቀጥታ የሚጋጭና ተቃራኒ የሆነ ነው። “ጳድቃን” እንደሆኑ በራሳቸው ለሚታመኑና ሌሎችን ሁሉ በጣም ለሚገቱ...” (ሉቃስ 18፡9፤ 10፡29፤ 20፡20፤ 16፡15፤ 18፡10-12)፤ ብሎ ሉቃስ ይገልፃቸዋል። በተጨማሪም ከእግዚአብሔር ይልቅ ገንዘብን በመውደድ የተጠመዱና የተጥመኑ ነበሩ። (ሉቃስ 11፡42፤ 46፤ 20፡47) ግብዝነት የሞላባቸውና ወደ ንስህም ለመጥጣት የማይችሉ በራሳቸው ጽድቅ የሚመኩ ናቸው። (ሉቃስ 12፡1-2፤ 11፡44፤ 39፤ 16፡14-15፤ ወዘተ)። እጅግ ስስታሞችና ሕዝቡን መጠቀሚያ ያደረጉ ጨካኝ መሪዎች ናቸው። የእግዚአብሔር ጉብኝት የሞላባቸውን የዕዳሎት ዘመናት ያላወቁና ጸሐፊቸው ያመለጠባቸው ናቸው። (ሉቃስ 19፡41-44፤ 23፡34፤ 20፡5፤ 22፡67፤ 11፡52፤) እንዲያውም የእግዚአብሔርን ዓላማ ከልባቸው ክፋት የተነሣ በቃልም ሆነ በሥራ ተቃውመውታል። (16፡14-17፤ 4፡18፤ 6፡20-26፤ 11፡43፤ 20፡46-47)። በዚህ ሁሉ ላይ የአመራር ባሕርያቸው ውስጥ ጌታ ኢየሱስ ስለ እነርሱ ሲያነባና ሲጸልይ ስናየው “ስሙም ድንቅ መካር፤ ኃይል አምላክ፤ የዘላለም አባት፤ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል።” የተባለለት እውን ስለሚያደርገው፤ በአመራሩ ሥር ለተቀመጠ ሰው ትልቅ ዕዳሎት ነው!!!

ለ. ዲዮዮስ ክርስቶስ አመራር ሊጋሲ :-

ጌታችን ዲዮዮስ ክርስቶስ የእኛን ሥጋ ለብሶ በምድር ላይ የተመላለሰባቸው ዓመታት ሰላሣ ሦስት ዓመት ተኩል ቢሆንም፤ በአገልግሎትና በአመራር የምናየው ግን የመጨረሻዎቹ ሦስት ዓመት ተኩል ነው። የመጀመሪያዎቹ ሰላሣ ዓመታት ያለ ለፊው ቤተሰቡን በማገልገል ነበር። (ሉቃስ 2፥ 51-52) ዲዮዮስ ሦስት ዓመት ትኩል በማስተማር አገልግሎት የብዙ ሕዝብ ልብ እንደነካ ከአራቱም ወንጌላት ልናይ እንችላለን። በቤተ መቅደስ፥ በምኩራብና በሜዳም ያስተምር ነበር።⁴³ በማስተማር አገልግሎቱም በአይሁድ ዘንድ የነበረውን አመራር በላቀና በጠለቀ ደረጃ ሲገልፀው እና ያለን። ጌታ ዲዮዮስ በሕግም ይሁን በነቢያት ዘንድ የተነገረውን ሁሉ ከፍ ባለ ሁኔታ በሕይወት የተረገመና ያሳየ መሆኑን እንመለከታለን። ስለዚህም የነበረውን አመራር በብዙ አድናቆትና አክብሮት እንድናይ እንገደዳለን።⁴⁴ ጌታ ዲዮዮስ የነበረውን አገልግሎት ከመግለጻችን በፊት በዚያ ዘመን የነበረውን የጸሐፍት አመራረጥና የነበራቸውም አመራር ዐውድ ማየታችን ይረዳል ብዬ አምናለሁ።

በመጀመሪያ መሪው ወይንም ጸሐፊ የሆነው ሰው አስቀድሞ በእግዚአብሔር ቃል እውቀት የተሞላና የተማረ፤ በአይሁድም ባሕላዊ ታሪክ የተሞላ ሊሆን ይገባዋል።⁴⁵ ሁለተኛ መሪው ካለው ሰፊ እውቀት የተነሣ ትልቅ ሥልጣን እንዳለው ሰው ይቆጠር ነበር።⁴⁶ ሦስተኛ በዚህ መሪ ለመማር የሚፈልግ ማንም ሰው (በተለይም ሕግን ለማጥናት) በመሪው እግር ሥር ተቀምጦ ሊማር ይገባው ነበር።⁴⁷ አራተኛ ተማሪዎቹ ከመሪያቸው ጋር የቅርብ ግንኙነት ከማድረጋቸውም ሌላ አብረውት ይጓዙ፥ ይበሉና፥ ወደ ሠርግም አብረው ይሄዱ ነበር።⁴⁸ አምስተኛ የመሪው ደቀ

⁴³ Gerald Kittel, ed. *Theological Dictionary of The New Testament*, vol. 2 (Grand Rapids, MI: WM.M. Eerdmans, 1964), s.v. "Didasko," by Rengstorff: 139.

በተጨማሪም፡- ማቴ. 4፥ 23፤ ማር. 6፥ 2፤ ሉቃስ 13፥ 10፤ ማቴ. 26፥ 55፤ ማር. 14፥ 49፤ ሉቃስ 21፥ 37፤ ማቴ. 5፥ 2፤ ማር. 6፥ 34፤ ሉቃስ 5፥ 3 ማንበብ ይቻላል።

⁴⁴ Colin Brown, *The New International Dictionary of New Testament Theology*, vol. 3, 115, 766, 767.

⁴⁵ Emil Schurer, *A History of The Jewish People in the Age of Jesus Christ*, 3 vols. trans. by Sophia Taylor and Peter Christie, (London: T & T Clark, 1885), 320.

⁴⁶ Kittel, ed. *TDNT*, VOL. 4, 433.

በተጨማሪም ማቴ. 7፥ 29፤ ማር. 1፥ 22፤ ሉቃስ 4፥ 31-32 ማንበብ ይቻላል።

⁴⁷ Ibid., 434. ዮሐንስ 1፥ 37-38.

⁴⁸ Cleon Rogers, "The Great Commission," *Bibliotheca Sacra* 130 (July 1973): 264.

መዛሙርት ባሕርያቸው የሚገልጸው ለመሪው የነበራቸው መዝገብ ነው።⁴⁹ ስድስተኛ የሥልጠናው ዘዴ በመሪው እግር ሥር መቀመጥ፤ እርሱን መስማት፤ ጥያቄዎችንም መጠየቅ፤ ምላሹንም በጥንቃቄ መስማትን ያካትታል።⁵⁰ ሰባተኛውና የመጨረሻው ተማሪዎቹ ከመሪያቸው የተማሩትን ትምህርት ለመድገምና ለማስታወስ መቻላቸው ነው።⁵¹

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተለይም በወንጌላት ተገልጾ የምናየው የኢየሱስ አመራር በባሕርይ መቀረፅ፤ በአገልጋይነት፤ እና በሚገለገለው ሕዝብ ላይ፤ ያተኮረ እንደነበር ልንገነዘብ እንችላለን።⁵² ጌታ ኢየሱስ የነበረው የከበረ ሕይወትና የአመራር ጥራትና ጥልቀት የደቀ መዛሙርቱን ባሕርይ በመመሥረት፤ በመቅረጽና፤ በማሳደግ ገልጾታል።⁵³

ኢየሱስ ከአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርትም በተጨማሪ ሌሎችም ደቀ መዛሙርት ይከተሉት እንደነበረና፤ በኋላም የራሳቸው አገልግሎት እንደ ጀመሩ እናያለን።⁵⁴ ነገር ግን አብዛኛውን ጊዜ ያሳለፈው የአሥራ ሁለቱን ሕይወት በመቅረጽ ላይ ነበር። ኢየሱስ በተደጋጋሚ ጊዜያት “ተከተለኝ” የሚለው ቃል ተጠቅሞ በምናይበት ጊዜ ደቀ መዛሙርነት በባሕርይ ለውጥ የሚገለጽ ተግባር እንጂ፤ እሳቤአዊ የሚያሳይ አልነበረም።⁵⁵ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ የመጀመሪያ ጥሪያቸው ለመስበክ፤ ለማስተማር ወይም ሐዋርያ ለመሆን ሳይሆን፤ ከእርሱ ጋር እንዲሆኑ ነበር! (ማር. 3:13-14፤ ሮሜ. 12:1-2) ጌታ ኢየሱስ ራሱ የትምህርቱ ይዘት እና ትምህርት ቤቱም ነበር። አገልግሎት የሚጀምረውም ሆነ የሚደመደመው በመሆን እንጂ በማድረግ አይደለም!!! ኢየሱስ በደቀ መዛሙርቱ ፊት በግልም ይሁን በአደባባይ በሕይወቱ ንፅህና፤ “

⁴⁹ Norman E. Richardson, *The Christ of the Classroom*, (New York: The McMillan Company, 1931), 135; Kittel, ed. *TDNT*, vol. 4, 434-435; Rogers, *"The Great Commission,"* 263.

⁵⁰ Kittel, ed. *TDNT*, VOL. 4: 435.

⁵¹ Schurer, *A History of the Jewish People in the Age of Jesus Christ*, vol. 2, 324-325.

⁵² በዚህ ሐሳብ ላይ የሚከተለውን ማንበብ ይቻላል፡- F. F. Graves, *What Did Jesus Teach?* (New York: The McMillan Company, 1919), 34-35.

⁵³ A. B. Bruce, *The Training of the Twelve*, (Grand Rapids, MI: Kregel, 1971), 14; ማቴ. 5፥ 17-7፥27፤ 4፥ 23-25፤ 7፥ 28-29.

⁵⁴ ሰባዎቹ (ሉቃስ 10፥ 1)፤ ማርቆስ፤ ሉቃስ፤ የጌታ ወንድም ያዕቆብ (1ቆሮ. 15፥ 7፤ ገላትያ 2፥ 9፤ ዮሐ. 2፥ 12፤ 7፥ 2-10፤ ሉቃስ 6፥ 13-17፤ ማር. 3፥ 13-19፤ ማር. 8፥ 34፤ ሉቃስ 14፥ 27.

⁵⁵ See Colin Brown, ed. *The NIDNTT*, "Akoloutho" by C. Blendinger, 1: 481; Kittel, *"Akoloutho" in TDNT*, Kittel, 1: 214.

በየዋህነቱና በልቡ ትሕትና” (ማቴ. 11:29)፤ በአመራሩ ጥራትና የአገልጋይነት መንፈስ (ዮሐ. 13:1-16) ሞዴል በመሆን ራሱን ገልጾታል። በተወሰነ መረዳት ብቻ እንዳይረከብና ማደግና መለወጥ እንዳያቆሙ በየጊዜው የላቀውንና የጠለቀውን እንዲጠሙ፣ የአመራር አድማሳቸውንም እንዲያሰሩና እንዲያጠልቁ ያደርጋቸው ነበር። በአንድ በኩል በስኬታማነት እንዳይረከብ፤ በሌላ በኩል ደግሞ በውድቀታቸውም ተስፋ እንዳይቆርጡ አድርጎአቸዋል። ኢየሱስ ለደቀመዛሙርቱ የሰጣቸውም ሥልጣን ለእግዚአብሔር ቤት አሠራር ሲባል (FOR THE SAKE OF FUNCTIONALITY) የተሰጣቸው እንጂ፤ የእርስዎን ሥልጣንና ኃይል ጉዳይ (AN ISSUE OF POWER AND AUTHORITY) እንዳልሆነ በሕይወቱና በአገልግሎቱ በመኖር አሳይቷቸዋል። በእርሱ የተገለጠው ሕይወትና የአመራር ሌጋሲ፤ ልብን የሚያንጠለጥል፤ እስትንፋስ የሚያቆራርጥ፤ ታይቶ የማይጠገብና ዓይንን ለመክደን የማያስችል ልዩና ክቡር እውነት ነው!!!

የኢየሱስን የአመራር ሌጋሲ ለማየት የምንችለው ለደቀ መዛሙርቱ ስለ ባሕር ይለውጥ የሰጠው የጠለቀ ትምህርት (ማቴ. 5-7) በእርጋታና በማስተዋል ስናጠናው ነው። እነዚህን ምዕራፎች “የክርስቲያን ባሕርይ” (5:1-12)፤ “የክርስቲያን ተጽዕኖ” (5:13-16)፤ “የክርስቲያን ሕይወት እውነታ” (6:1-6፤ 16-18)፤ “በማስተዋል የሚደረግ የክርስቲያን ጸሎት”(6:7-15)፤ እና “የግንኙነት ሥምረት” (7:1-12) በሚሉ ዐቢይት ሐሳቦች ማካተት ይቻላል። ለዚህ መጽሐፍ ዓላማ ሲባል ግን “የክርስቲያን ባሕርይ” (5:1-12) የሚለውን ብቻ እንዳስሳለን።

ብዙ ከመሄዳችን በፊት ልናነሣቸው የሚገቡን ሦስት ጉዳዮች አሉ፡- የተነገራቸው ሰዎች፤ በውስጣቸው የታየው መልካም ነገሮች፤ እና የተሰጣቸው የበረከት ቃል ኪዳን። አንደኛ የተነገረላቸው ሰዎች ስምንት የተለዩዩ ዓይነት ሰዎች ሳይሆኑ፤ ስምንት ዓይነት መልካም ባሕርያት ያላቸው አንድ የደቀ መዛሙርት ቡድን ነው። ሁለተኛ በውስጣቸው የታየው መልካም ነገር በተመለከተ ጌታ ኢየሱስ ሁለት ዋና ነገሮችን ጠቅሷል፡-

- ❖ “በመንፈስ ድሆች የሆኑ” (5:3)
- ❖ “ጽድቅን የሚረቡና የሚጠሙ” (5:6)

እዚህ ላይ የገለፃቸው “ድህነትና ረሃብ” ግን ሥጋዊ ሳይሆኑ፤ መንፈሳዊ ድህነትና ረሃብን ለማሳየት ብሎ ነው። ሦስተኛ የተሰጣቸው የበረከት ቃል ኪዳን “ብፁዓን ናቸው” በሚል ገልጾታል። ምንም እንኳን “ብፁዓን ናቸው” (በግሪክ “MAKARIOS”)“

ደስተኛ” ወይም “ደስታ” ማለት ሊሆን ቢችልም፤ በዚህ ክፍል ለተገለጸው ሐሳብ ከእውነት የራቀ ትርጉም (SUBJECTIVE) ያደርገዋል። ጌታ ኢየሱስ የሰጠው የበረከት ቃል ኪዳን በእነርሱ ስሜት የሚለካና የሚመጠን “ደስታ” ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ስለ እነርሱ በሚያሰጠው ሐሳብ ላይ የተመሠረተ “በረከት” ነው። ይህን መግቢያ ሐሳብ ለማጠቃለል ጌታ ኢየሱስ በማርቆስ 12:29-31 አሥሩን ትዕዛዛት/ ሕጎች በሁለት እንዳጠቃለላቸው፤ እነዚህንም ስምንቱ ባሕርያት የመጀመሪያ አራቱ ከእግዚአብሔር ጋር፤ ሁለተኛዎቹ አራት ደግሞ ከሌሎች ሰዎች ጋር ያለንን ግንኙነት ያመለክታሉ።

የክርስቲያን አገልጋይ ባሕርያት (ማቴዎስ 5: 3-12):-

1. “በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው። (ቁ. 3)

እግዚአብሔርን ስለ ምንም ነገር ማስገደድ፥ ማለትም ራሳችንን ማዳን፥ መርዳት፥ ወይም መምራት ስለማንችል፤ በእርሱ ላይ ያለን ትሑት መደገፍ እንገልጽለታለን። ስለ ትልልቅ ነገሮች ብቻ ሳይሆን ትንንሽ ስለሚመስሉም ጉዳዮች “በመንፈስ ድሆ” ሆነን እንገልጽለታለን። (ኢሳ 41: 17-18) በሌላ መልኩ በኢሳይያስ 57:15 ላይ “የተቀጠቀጠና የተዋረደ መንፈስ ካለው ጋር በከፍታና በተቀደሰ ስፍራ እቀመጣለሁ” እንዳለው ዓይነት ነው። (ኢሳ 66: 1 -2) በቀድሞ ዘመን በኮሌጅ በነበርኩበት ጊዜ HERMENEUTICS አስተምሮኝ የነበረው ዶ/ር ኅርደን ፊ በአንድ ጽሁፉ ላይ፡- “እግዚአብሔር አምላክ ስለሆነ ምንም ነገር ማድረግ አይኖርበትም፤ ነገር ግን ደግሞ ያደርገዋል፤ ምክኒያቱም የጸጋ ሁሉ አምላክ ስለሆነ፡፡” (“GOD DOES NOT HAVE TO DO ANYTHING, BECAUSE HE IS GOD; BUT HE DOES IT ANYWAY, BECAUSE HE IS GRACIOUS.”) የእግዚአብሔር መንግሥት የተሰጠው ለድሆች እንጂ፤ ለህብታሞች አይደለም፤ ለትንንሽ ሕፃናት እንጂ፤ (ማቴ. 11:25፤ ሉቃስ 10:21) በራሳቸው ኃይል ድልን ለመቀዳጀት ለሚዘጋጁ ወታደሮች አይደለም፤ ለደካሞችና ሽክማቸው ለከበደባቸው እንጂ፤(ማቴ.11:28) በኃይላቸው፥ በሥልጣናቸውና በእውቀታቸው ለሚመኩት አይደለ ም።

- ፈረሳውያን፣ ሰዱቃውያንና ጸሐፍት በራሳቸው ጽድቅ የሚመኩና የጨበጡ ት የሚመስላቸው።
- ቀናተኞች በራሳቸው ኃይልና ጉልበት የእግዚአብሔርን መንግሥት የሚያመጡ የመስላቸው።
- “ቀራጮችና ኃጢአተኞች” (ሉቃስ 15:1-2) ሰው በስያሜ የለደፈባቸው፤ ሐዋርያው ዳውሎስም “ደካሞች፣ ያልከበሩ፣ የምናፍርባቸው” የሚላቸው (1ቆሮ. 12:2-25) በእግዚአብሔር ጸጋና ምሕረት ከመደገፍ በስተቀር ሌላ መታመኛ የሌላቸው ናቸው። በእግዚአብሔር ፊት በፍጹም በታመንና መደገፍ ትሑት በሆነ መንፈስ ለሚገልጹት ጌታ የሰጣቸው የበረከት ቃል ኪዳን “መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና።” የሚል ነው። ጌታ ኢየሱስ በሌላም ሥፍራ “አባቴ እንደ ሾመኝ እኔ ደግሞ በመንግሥቴ ... ለመንግሥት እሾማችኋለሁ።” ይላል። (ማቴ 22:28-30)

2. “የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 4)

እነዚህ የነበራቸውን ቅንነት ሲገፋና መጠቀሚያ ወይም የሥልጣን እርከን መወጣጫ ሲሆን፤ የሕይወታቸው ጽድቅና የኑሮአቸውም ቅድስና ሲረገጥ፤ የነበራቸው ሰብዓዊ መብትና ክብርም በክርስትናቸው ምክኒያት ሲረገጥና ሲጠቃ አይተው “የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው።” ለክርስቲያን፤ በተለይም ለመሪዎችና ለአገልጋዮች እንባ ማፍሰስ/ ማልቀስ የድካም ምልክት ሳይሆን፤ የብርታት ምልክት ነው! ኢየሱስ ራሱ በተደጋጋሚ ጊዜያት እንባውን ሲያፈስ እንመለከታለን፡- የማርያምን እንባ አይቶ አልቅሷል (ዮሐ. 11:32-35)፤ ስለ ኢየሩሳሌም ከተማና ስለ መሪዎቿም አልቅሷል (ሉቃስ 19:41-44፤ 13: 34-35)። ለእንዲህ ዓይነት ሰዎች የሰጣቸው የበረከት ቃል ኪዳን “መጽናናትን ያገኛሉና።” የሚለው ቃል ነው።

3. “የዋሆች ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 5)

“የዋሆ” የሚለው ሐሳብ በግሪክ ተውሳከ ግሥ “ፕራኦስ” የሚል ሐሳብ ሲሆን፤ ትርጓሜውም፡- “የሰከነ”፤ “ትሁት”፤ “ሌላውን ሰው የሚያስብ”፤ “መልካም ጠባይ ያለው”፤ “ሌላውን ሰው የሚያስቀድም” ማለት ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሰው የራሱን መንፈስ መግዛትና መቆጣጠር የሚችል ስለሆነ ነው እሳይ የተጠቀሱት ነገሮች ማድረግ ይችላል። ከዚህም በላይ “የዋህነት” የሚለው ቃል የጠለቀ ትርጉም ወሰን ያለው

ጉዳይ ስለሆነ በግሪክ ቋንቋ የተነገረውን ፅንሰ ሐሳብ ማየት በጣም አስፈላጊ ነው።
ጌታ ኢየሱስ በማቴዎስ ወንጌል 11፡ 29 ላይ “ከእኔ ተማሩ፤ እኔ የዋህ በልቤም ትሑት ነኝና” ብሎ ከተናገረው ሐሳብ በመነሣት፡ “የዋህነት ወይም ትሑትና” በግሪክ ሁለት ትርጉሙ ወሰኖች እንዳሉት እንመለከታለን፡-

- ❖ “የራስን አስፈላጊነት ለአንድ አፍታ እንኳን ለማሰብ አለመፈለግና ስለ ራስ ማን ነት ለማሰብ አለመፈለግ”
- ❖ “የራስን መብት ለሌላው ሰው ጥቅም ሲባል ለመሰዋት ፈቃደኛ መሆንና ማድረግ”

ልብ እንድንል የሚያስፈልገው “የዋሆች ብፁዓን ናቸው” የሚለው ሐሳብ “የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 4) በሚለውና “ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 6) በሚሉት ሐሳቦች መካከል መገለፁ ነው። በእግዚአብሔር ፊት ጉስቁልናችንን ለመናገርና እኛም በፊቱ ጎስቋሎች መሆናችንን ለመቀበል በጣም ቀላል ነው። ነገር ግን ሌሎች ሰዎች ያንኑ በጌታ ፊት የገለጽነውን ጉስቁልና እንዲናገሩን መፍቀድ፤ ከሌሎችም አፍ መስማት በጣም ከባድ ነው። ያመናል! “የዋህነት” ሲኖረን ብቻ ነው ስለ ራሳችን ያለን መረዳት በእውነት ላይ የተመሠረተ እንዲሆን የሚያደርገው። “የዋህ” የሆነ ሰው እግዚአብሔርም ሆነ፤ ሌላ ሰው ስለ እርሱ አንድ ዓይነት አስተያየት ያላቸው መሆኑን አይቶ የሚደነቅ ነው!!!

ጌታ ኢየሱስ የሰጣቸው የበረከት ቃል ኪዳን “ምድርን ይወርሳሉና” የሚል ቃል ነው። እንደ ሰው አስተሳሰብ ቢሆን የተቃራኒው ሊሆንባቸው ይገባ ነበር፤ ምክኒያቱም በሰው የተረገጡ ይመስላሉ፤ ናቸውም። በእግዚአብሔር ፊት ግን ትልቅ ዋጋ ያላቸው ናቸው!!! (1ቆሮ. 3፡18-23፤ መዝ. 37፡1, 11, 22, 34)

❖ ይህንን ሐሳብ ለማጠቃለል “የዋህነት” ወይም “ትሑትና” በውጭ የሚገለፅ ብቻ ሳይሆን የውስጥ ውበት ነው!!!

4. “ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው።” (ቁ. 6)

የጌታችን እናት የሆነችው ማርያም በሉቃስ 1፡53 ላይ “እግዚአብሔር የተራቡትን በበጎ ነገር አጥግቧልና” ትላለች። “ጽድቅ” በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ቢያንስ ሦስት ገጽታዎች አሉት።

- ❖ “ሕጋዊ ጽድቅ” በእግዚአብሔር ጸጋና ምሕረት ምክኒያት በፊቱ ትክክለኛ የግንኙነት ሥምረት እንዲኖረን ያደረገው ትልቅና ክቡር ሥራ ያመለክታል። (ሮሜ. 3:21)
- ❖ “ሞራላዊ ጽድቅ” እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና የሚያስከብር ባሕርይና ጠባይ መያዝን ያመለክታል።
- ❖ “ሕብረተ-ሰብአዊ ጽድቅ” በአመፅና በግፍ የተረገጡትንና የተጠቁትን ሰብዓዊ መብታቸው እንዲጠብቅና ክብራቸውም እንዲመለስ በሕጋዊ ፍርድ ቤቶች፤ አመራርና አስተዳደር ጋር በመነጋገር፤ ፍትሐዊ በሆነ የንግድ ልውውጥና በጋብቻና በቤተሰብ ውስጥ ፍትሐዊ አመራር እንዲኖር አምኖታዊ ጫና በመፍጠር ከቅን ልብ የወጣና ከበጎ ሕሊና የመነጨ እውነተኛ ለሆነ ነገር መቆምን ያመለክታል። እንዲህ ዓይነቱ አሠራር ትክክለኛ ገጽታው የሚገለፀው “ጽድቅን ስንራብና ስንጠማ” ብቻ ነው!!!

5. “የሚምሩ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 7)

“ምሕረት” የጠለቀ ፍላጎት ላላቸው ሰዎች የተለየ ርገራሄ ማሳየትን ሲያመለክት፤ የግሪኩ ቃል “ኤሊዕስ” በኃጢአት ምክኒያት የመጡትን ስቃይ፥ ጉስቁልናና፥ ውድቀትን አይቶ መራራትን ያሳያል። በአንፃሩ “ጸጋ” ደግሞ በግሪክ “ካሪስ” የሚል ሆኖ፥ ዋናው ሥር በሆነው በኃጢአትና በሕሊና ወቀሳ ላይ ትልቅ ሚና የሚጫወት ነው። በጣም የሚያስደንቀው የዋሆች ናቸው ራሳቸው ምሕረት የተቀበሉትን ያህል ለሌሎች ምሕረት ሊያሳዩ የሚችሉት።

6. “ልብ ንፁሆች ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 8)

የልብ ንጽሕና መተርጎም ያለበት ከምንም ዓይነት ብክለት (DEFILEMENT) የተጠበቀና የውስጥ ልባዊ ቅንነትን ከመሆኑ እንጻር ሊሆን ይገባል።

- ❖ ዳዊት፡- (መዝሙር 24:3-4፤ 51:6, 10, 27:8፤ 19:14)
- ❖ ፈሪሳዊያን፡- (ሉቃስ 11:39፤ ማቴ. 23:25-28)

“ልብ ንጽሐች” ፡-

- ❖ በጠቅላላ የግልም ሆነ የአደባባይ ሕይወታቸው በእግዚአብሔር ፊትና በሰው የተደበቀ የሌላቸው (TRANSPARENT) ሰዎች ናቸው። ልብ ንፁሆች እንደ ተከፈተ መጽሐፍ የሚነበቡና ልብን የሚያሳርፉ ናቸው።

- ❖ ልባቸውም፡ ማለትም ሐሳባቸውና ውስጣዊ መንስኤ (MOTIVE) ንጽሕና እድፋም ከሆነ ሰው ግላዊ ፍላጎት እጅግ የራቁ ናቸው።
- ❖ በፊታቸውም ግብዝነት፡ ፈሪሳዊነትና፡ ማታለል እጅግ የተጠሉና የተናቁ ናቸው። እንዲህ ዓይነት ሰዎች “እግዚአብሔርን ያይታል።”

7. “የሚያስተራርቁ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 9)

ከልብ ንጽሕና ወደ “የሚያስተራርቁ” የሚለው ሐሳብ መሸጋገሩ የሐሳብ ፍሰት እንዳለ ያመለክታል። ምክኒያቱም የልብ ንጽሕና ያላቸው ሰዎች ብቻ ናቸው በሰዎች መካከል የእርቅን መንፈስ ሊያመጡ የሚችሉና የሰላም መልዕክተኛ መሆን የሚችሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለው “ቢቻላችሁስ በእናንተ በኩል ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑሩ።” (ዮሴፊ. 12:18) አንዳንዴ የማይቻልበት ጊዜ እንዳለ ብናውቅም፤ “በእኛ በኩል” ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ልንሆን ተጠርተናል። ሌላውን ሰው (የበደለንን) ለመቆጣጠርና ለመለወጥ ባንችልም፤ በእኛ በኩል ግን ራሳችንን ለመቆጣጠርም ሆነ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለመለወጥ እንችላለን። ሆኖም ግን “በሰላም መኖር” ምንም ዓይነት ዋጋ ተከፍሎና እውነት ተለባብጦ መኖር (APPEASEMENT) አይደለም። አለበለዚያማ የእግዚአብሔርን ጸጋ ርካሽ እናደርገዋለን።

❖ ሰላምን መፍጠር በስቃይ ውስጥ፡-

- የጉዳነውና የበደለነውን ሰው ይቅርታ ስንጠይቅ፤
- የጉዳንን እና የበደለንን ሰው ስንገነዘብ፤
- የበደለን ሰው ይቅርታ እስከሚጠይቅ ድረስና ንስህ እስኪገባ ድረስ የልብ ስቃይ፤ የመስማት ስቃይ፤
- ተቃራኒ ሐሳብ ካላቸው ሰዎች ጋር ስንጋፈጥም፤
- በቅንነት ያደርግነው በሌላ ሲተረጎም፤ ያደረግነው መልካም ነገር እጃችንን የሚያስነክስ ሲሆንና፤ ሰዎች ሊረዱን ሲያቅታቸው። በእነዚህ ሁሉ በሰላም ለመኖር ስንል የሚያጋጥመን ስቃይና የምንከፍላቸው ዋጋዎች ናቸው።

❖ አጥብቀን ልናስተውለው የሚገባን ግን ንጽሕና ከሌለው ዶክተሪንና ንጽሕና ከሌለው አንድነት ልንጠበቅ እንደሚያስፈልግ ነው። ከዚህም በላይ ሰዎችን ከእግዚአብሔር ጋር ለማስታርቅ ስንል የሕይወት መሰጠት ከሌለውና ደቀመዝሙርነት

ን አጥብቆ ከማይወስድ የወንጌል ሥርጭትም ልንጠበቅ ይገባል። የእግዚአብሔር ልጅነታችን የሚታወቀውም በዚህ ነው።

8. “ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው” (ቁ. 10)

ሰላምን ከመፍጠር ወደ “መሰደድ”፤ ከማስታርቅ ወደ መገፋት፤ የሚገርም ሽግግር ነው። “ስለ ጽድቅ” (ቁ. 10) እና “በእኔም ምክኒያት” (ቁ. 11) የሚሉት ሐሳቦች የበለጠ ነገሩን የጠራና ምክኒያት እንዳለው ያደርገዋል። “መሰደድ” ምንም ጊዜም ሊታረቁ የማይችሉ ሁለት ተቃራኒ የሆኑ የኑሮ ዘይቤዎች የግጭት ውጤት ነው። ጌታ ኢየሱስ እንዳለው፡- “ዋጋችሁ በሰማያት ታላቅ ነውና ደስ ይበላችሁ። ሐሴትም አድርጉ ከእናንተ በፊት የነበሩትን ነቢያት እንዲሁ አሳድደዋቸዋልና” (ቁ. 12) ስደት፣ መከራና ስቃይ “ስለ ጽድቅ” እና “በእርሱም ምክኒያት” በክርስቲያን፤ ይልቁንም በመሪዎች ላይ ሲደርስ የደቀ-መዝሙርነት ምልክታቸው፤ መብታቸውና ግዴታቸው ነው!

ሐ. የሐዋርያው ጳውሎስ አመራር፡-

አዲስ ኪዳን የሐዋርያው ጳውሎስ መለውጥ ስድስት የተጨመቁ ታሪኮችን ያካትታል፡- ሦስቱ በሐዋርያት ሥራ (9:20-22፤28-29፤1-30፤ 22:1-21፤ 26:1-23)፤ ሦስቱ ደግሞ በሐዋርያው ጳውሎስ መልዕክቶች (ገላትያ 1:3-17፤ 1ቆሮ. 158-10፤ ፊል. 3:4-11፤ ሮሜ 10:2-4፤ ኤፌ. 3:1-13፤ ቆላ 1:23-29)። የመጀመሪያዎቹ ጥቅሶች የሚያመለክቱት የጳውሎስ መለውጥ እውነተኛ ታሪክነቱ ሲተርኩ፤ ሁለተኛዎቹ ደግሞ ጳውሎስ በተቃዋሚዎቹ ፊት የነበረውን ክርክር ፀጥ ለማሰኘት ያቀረበው የሚሞግት አቀራረብ (APOLOGETIC) ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ ለአሕዛብ የተጠራ ሐዋርያ የነበረ ለመሆኑ በመጀመሪያ ለሐናንያ በተነገረው የጌታ መልዕክት (የሐዋ. ሥራ 9:15)፤ ከዚያም “በሰው ሁሉ ፊት” (የሐዋ. ሥራ 22:15)፤ ቀጥሎም “...ሂድ፥ እኔ ወደ አሕዛብ ከዚህ ወደ ሩቅ እልክሃልሁና አለኝ፡” (የሐዋ. ሥራ 22:17-21) በሚሉ ሐሳቦች ተገልጾ እናየዋለን። ሐዋርያው ጳውሎስ ራሱም “እንግዲህ ይህ የእግዚአብሔር ደህንነት ለአህዛብ እንደተላከ በእናንተ ዘንድ የታወቀ ይሁን፤ እነርሱ ደግሞ ይሰሙታል።” (የሐዋ. ሥራ 28:28) “ስለዚህ ከሰማይ የታየኝን ራዕይ እንቢ አላልኩም፡” (የሐዋ ሥራ 26:19-

20) የሐዋርያው ጳውሎስ ሐዋርያነት በተመለከተ ብዙ መጻሕፍቶች እና መጣጥፎች እንደተፃፉ አውቃለሁ። በእርግጥ ጳውሎስ ራሱ የሐዋርያነት ሥልጣኑን ማስረገጡ ብቻ ሳይሆን፤ በአገልግሎቱ ዘመናትም ሲገልፀው እናያለን። ልናነሳቸው የሚገቡን ጥያቄዎች እንዳሉና ልንመልሳቸውም እንደሚገባ ማወቁ አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ። ሐዋርያ ማለት ምን ማለት ነው? ጳውሎስ ሐዋርያነቱን ለማስረገጥ ምን አስገደደው? በምን ዓይነት ውስጥ በነበረበት ጊዜ ነው ሐዋርያ እንደሆነ ለማስረዳት የፈለገው? የሐዋርያነት ሥልጣኑን የተለማመደው ስለ ራሱ ከነበረው መረዳት ጋር እንዴት አስታረቀው?

“ሐዋርያ” (“APOSTLE”)፡- በግሪክ “አፖስቶሎስ”) የሚለው ስያሜ በአዲስ ኪዳን በተለያዩ ገጽታዎች ተገልጾ እናገኘዋለን። ሔርማን ክረመር “ሐዋርያ” ስለሚለው ቃል ሲፅፍ፡- “አብዛኛውን ጊዜ በተለየ ትኩረት የተጠቀሰው በቅፅል (ADJECTIVE) መልክ ‘የተላከ’፤ ከዚህ ሌላ በመጠነ-ሰፊነቱ (SUBSTANTIVE) ‘የተላከ’፤ ‘ሐዋርያ’፤ ‘አምባሳደር’ ማለት ሊሆን ይችላል” ይላል።⁵⁶ በመጀመሪያ ደረጃ ጌታ ኢየሱስ የደነገገውን ቢሮ ሲያመለክት (ሉቃስ 6፥ 12-13)፤ በሁለተኛ ደረጃ ለዚህ የተጠሩ ሰዎች ያላቸውን የሐዋርያነትን ሥልጣን ያመለክታል። (ማር. 3፥ 13-19፤ ዮሐ. 17፥18፤ ሮሜ 10፥ 15)

የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍን በምናጠናበት ጊዜ በአንድ በኩል የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን መወለዷና ዕድገቷን ስንመለከት፤ በሌላ በኩል ደግሞ የክርስቶስ ጠላት የሆነው ሰይጣን ገና ከጅምሩ ቤተ ክርስቲያንን ለማጥፋት ሲጥር የምናይበት ትዕይንት ነው። የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ አንድና ሁለት የመንፈስ ቅዱስን ታላቅ ሥራ ስናይ፤ በምዕራፍ ሦስት እስከ ስድስት ደግሞ የሰይጣን መንፈስ የእግዚአብሔርን ሥራ ለመቋቋም ሲሞክር እንመለከታለን። “በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ መንፈስ ቅዱስን ተሞልቶ” (4፡8) የሚለውና ሐናኒያ “በሰይጣን መንፈስ ተሞልቶ” (5፡3) የሚለው ሐሳብ እሳይ ያልነውን ሐሳብ ይገልፃል። ሰይጣን ገና እያደገች ያለችውን የመጀመሪያይቱን ቤተ ክርስቲያን (አዲሱን ሕብረተ ሰብ) ለመገዳደር የሞከረው ሦስት ዓይነት ገጽታ ያላቸው ፈተናዎችን በማምጣት ነው።

ቀደም ብዬ እንደገለጽኩት የመጀመሪያው ፈተና ስደትና መከራ በማምጣት፤ ከዚያም በውጭ ጫና በማምጣት፤ በኋላም ያልተሳካለት መሆኑን ሲያይ የአንዳንዶቹ

⁵⁶ Hermann Cremer, *Biblioco-Theological Lexicon of New Testament Greek*, (Edinburgh: T & T Clark, 1895) 530.

ን ሞራል ከውስጥ እንዲላሽቅ በማድረግ፤ በመጨረሻም ሐዋርያት የነበራቸውን የሐዋርያነት ጥሪ በማዛባት “ለቃሉና ለጸሎት” ከመሰጠት ይልቅ፤ በሌላ ጉዳይ ማለትም ምግብ በማደል ሥራ ውስጥ እንዲሠማሩ ፈተናን በማምጣት ነበር። ሐዋርያት የነበራቸውን ቅደም ተከተል ቢያዛንፉ ኖሮ፤ የመጀመሪያይቱ ቤተ-ክርስቲያን ለብዙ የሐሰት ትምህርቶች የተጋለጠች ትሆን ነበር። እዚህ ላይ በአጽንዖት መጠቀስ ያለበት ጉዳይ ምንም እንኳን ሐዋርያትና ፓስተሮች በመጋቢነት/ እረኝነት አገልግሎታቸው የሚመሳሰሉ ቢመስሉምና ቢሆኑም፤ ፓስተሮች ግን ሐዋርያት አይደሉም። ሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን የምትቆምበትን መሠረት የሚጥሉ፤ የእግዚአብሔርን ቃል መለኪያም የሚያቆሙ ሲሆኑ፤ ፓስተሮች ደግሞ በሐዋርያት የተሰጠውን ትምህርት የክርስቶስን አካል ለማነፅና ለማሳደግ በስብከትና በማስተማር አገልግሎታቸው የሚገልጹና የሚያስተላልፉ ናቸው።

ሐዋርያው ጳውሎስ በጣም የሚያስደንቀው የሐዋርያነት ሥልጣኑንም ሆነ ልምምዱን የገለጸበት ዐውድ በቅንነትና በፍፁም ትሕትና በተሞላበት መንፈስ ነው። በ2ቆሮንቶስ ምዕራፍ 10፥1 ላይ፡- “እኔም ራሴ ጳውሎስ በእናንተ ዘንድ ፊት ለፊት ሳለሁ ትሁት የሆንሁ ከእናንተ ግን ብርቅ የምደፍራችሁ በክርስቶስ የዋህነትና ዝርን ት እመክራችኋለሁ።” ይላል። ቀጥሎም “ጌታ እናንተን ለማነፅ እንጂ እናንተን ለማፍርስ ያይደለ በሰጠው በሥልጣናችን ከፊት ይልቅ ብመካ እንኳ አላፍርም።” ይላል።(2ቆሮ. 10፥8) ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ራሱ ያለው መረዳት የጠለቀ መሆኑን ከገለጸቸው ሐሳቦች ማስተዋል ይቻላል።

- ❖ “ከኃጢአተኞችም ዋና እኔ ነኝ።” (1ጢሞ. 1፥15)
- ❖ “ይህ ጸጋ ከቅዱሳን ሁሉ ይልቅ ለማንሰ ለእኔ ተሰጠ።” (ኤፌ. 3፥9)
- ❖ “ከሁሉ በኋላ እንደጭንጋፍ ለምሆን ለእኔ ደግሞ ታዋቂ። እኔ ከሐዋርያት ሁሉ የማንሰ ነኝ።” (1ቆሮ. 15፥8)

ሐዋርያው ጳውሎስ የሐዋርያነት ሥልጣኑን በሚለማመድበት ጊዜ ለኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ከሰጠው የማጠቃለያ ሐሳብ (የሐዋ. ሥራ 20፥1-38) የአገልግሎቱን ገፅታ የሚያሳዩ ሦስት ዋና ነገሮችን ማየት እንችላለን። በመጀመሪያ ሐዋርያው ጳውሎስ ይሰጠው የነበረው ትምህርት የነጠረና ሙላት ያለው ነበር። (የሐዋ. ሥራ 20፥20-25) ሁለተኛ ጳውሎስ ሁሉንም ሰው ለመድረስ በብዙ ትጋት ደክሟል። (የሐዋ. ሥራ 20፥20-21) “በእስያም የኖሩት ሁሉ አይሁድም፤ የግሪክ ሰዎችም የጌታን ቃል እስኪሰሙ ድረስ ሁለት ዓመት ያህል እንዲህ ሆነ።” (19፥10)

ሦስተኛ ጳውሎስ የተጠቀመው ዘዴ ደግሞ፡- “...በትህትና ሁሉና በእንባ... በጌታ እየተገዛሁ...በጉባዔም በየቤታችሁም አወራሁላችሁና አስተማርኋችሁ...” ይላል። (20፥19-21)

ጳውሎስ በመጀመሪያዎቹ ሁለት ምዕራፎች በገላትያ መልዕክትና በሁለተኛ ቆሮንቶስ የሐዋርያነቱን ጉዳይ አስረግጦ ሲናገር እናየዋለን። እንዲህ ለመናገር ያነሣ ሣው ነገር ምንድነው? ብለን መጠየቅ ይኖርብናል። እንዲህ እንዲናገር መነሻ የሆነው አንዳንዶች ሐዋርያ አለመሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ከሆነም ከሁሉም ያነሰና የጉደለ አድርገው ይናገሩ ስለነበረ ነው። ጳውሎስ ለዚህ ምላሽ ሲሰጥ በሐዋርያነት ጥሪው ከጴጥሮስ ጋር እኩል እንደሆነ፤ የሚለያዩበት ነገር ጴጥሮስ ለአይሁድ እንደተጠራና ጳውሎስ ደግሞ ለአህዛብ የመጠራቱ ጉዳይ እንደ ነበር ገልጿል። (1ቆሮ. 9፥1፤ 15፥8-11፤ 2ቆሮ. 12፥12፤ 11፥5) ከእንደ ሐዋርያ የሚጠበቀውም ምልክቶች፤ ተአምራትና ፈውሶች እንዳከናወነም በግልፅ አስቀምጦታል። (የሐዋ. ሥራ 16፥16-24፤ 19፥11-20፤ 2ቆሮ. 12፥12)

እነዚህን ሐሳቦች ማየታችን ጳውሎስ በሐዋርያነቱ የሚመካ እንደ ሆነ ለማሳየት ሳይሆን እንዲያውም የሐዋርያነት ጸጋው በብዙ ትህትና እንደያዘው ለመግለፅ ነው። ጳውሎስ ሐዋርያነቱ የእርከን መወጣጫ፤ የሥልጣንና የኃይል መመኪያ አላደረገውም፤ በሚያገለግለውም የእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ሊሰለጥን ራሱን አልፈቀደም።

(2ቆሮ. 1፥24) የሐዋርያነት ጸጋውም ለሕዝቡ ሲባል እንደተሰጠውም ያውቃል። (ቆላ. 1፥25) ክርስቶስና መስቀል ካልሆነ በስተቀር ሌላ ትምክህት እንደሌለውና (1ቆሮ. 2፥2)፤ ቢመካም ከድካሙ በቀር ለሌላ እንደማይመካ ይናገራል። (2ቆሮ. 11፥30-31፤ 12፥1-10) በሌላ በኩል ደግሞ የጳውሎስ ሐዋርያነት በእግዚአብሔር ፈቃድ እንጂ በሰው ፈቃድ አልመጣም። (የሐዋ. ሥራ 13፥1-3፤22፥21፤ 16፥6-10፤ 18፥9-10፤ 19፥21፤ 23፥11፤ 27፥23-25፤ 9፥15-16፤ ወዘተ.) በተጨማሪም ሐዋርያነቱ በእግዚአብሔር ኃልና ክብር የተሸበበ ነበር። (1ቆሮ. 2፥4-5) ከዚህም ሌላ በሐዋርያነቱ ምክኒያት በብዙ መስዋዕትነት መከራና ሥቃይን የተቀበለ ነበር። (2ቆሮ. 11፥22-29) በዚህ ሁሉ ተቃውሞ፤ መከራና ስደት መሀል ግን “ማንም ሳይከለክለው የእግዚአብሔርን መንግሥት እየሰበከ ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ እጅግ ገልጦ ያስተምር ነበር።” (የሐዋ. ሥራ 28፥31)

መ. የመጀመሪያይቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን፡-

በአዲስ ኪዳን ላይ ስንመለከት ሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን የምትቆምበት መሠረት ለመጣልና ለመመሥረት ከነበራቸው ሥልጣን ሌላ፤ ስለ “ሥልጣን” ጉዳይ የተለየ ትኩረት ሲሰጠው አናይም። የእግዚአብሔር ሕዝብ መሪዎቻቸውን እንዲያከብሩና እንዲገዙ ቢያዝም (ዕብ. 13፥17፤ ፊል. 2፥20-21፤ 25-30)፤ ትኩረቱ ግን በነበራቸው ሥልጣን ሳይሆን፤ ሕዝቡን በመመግብና በመንከባከብ ስለሚደክሙ ነው። ከዚህ የተነሣ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም ይሁን፤ በዓለም አቀፉ ቤተ ክርስቲያን (በጊዜው የነበረው ዓለም) ምንም ዓይነት የቤተ ክርስቲያን የአስተዳደር መዋቅር እንደነበረ በግልፅ የምናየው ነገር የለም። ስለዚህም በአዲስ ኪዳን የሥልጣን፣ የኃይልና የአስተዳደር መዋቅር ዋና የትኩረት አቅጣጫ አልነበረም!!!

በመጀመሪያይቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን አራት ዓይነት ሽግግሮችና ለውጦች እንደነበሩ መጥቀሱ የሚገባ ይመስለኛል። አንደኛው የጂኦግራፍ ለውጥ (GEOGRAPHICAL CHANGE) ነው። ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ላይ እንደገልፀው የመጀመሪያቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን የተጀመረችው በኢየሩሳሌም ሲሆን፤ የደመደመችው ግን በሮም ነው። (የሐዋ. ሥራ 1፡8፤28፡28-31) ሁለተኛው የብሔር ለውጥ/ሽግግር (ETHNIC CHANGE) ነው። የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ስትጀምር በአይሁድ ሕዝብ ይሁን እንጂ፤ በኋላ ግን አሕዛብን ሁሉ የምታካትት ቤተ ክርስቲያን ሆናለች። (የሐዋ. ሥራ 8፡10፤15)። ሦስተኛው ደግሞ ሰዎች ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ እምነት በሚመጡበት ጊዜ የአመለካከት ለውጥ (CULTIC CHANGE) ስለ ነበር፤ አሕዛብ ወደ ጌታ ሲመጡ በመገርዝ በአይሁድ ልማድ ሳይሆን በእምነትና በንስህ እንደሆነ ሐዋርያት በምዕራፍ 15 ላይ ውሳኔአቸውን በግልፅ አስቀምጠዋል። (የሐዋ. ሥራ 15፡1-35) አራተኛው የአምልኮ ቦታ ለውጥ (TEMPLE = SYNAGOGUE = ANYWHERE) ስለ ነበረ፤ የአምልኮ ሥፍራ ከቤተ መቅደስ ወጥቶ ወደ ምክራብ፤ ከዚያም በየትም ቦታ መደረግ እንደ ተጀመረ እናያለን።

እላይ የጠቅሰናቸው አስፈላጊ ጉዳዮች ወደ ስዕሉ ማምጣታችን የመጀመሪያቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ምን ያህል ፈጣን በሆነ ሽግግር እንደነበረችና፤ በዚያ መጠንም “የሥልጣንና የኃይል ጥያቄ” ጥያቄዋ እንዳልነበረ እንድናስተውል ይረዳናል። በቀጣይነት እና በለውጥ መካከል ጭንቅንቆሽ እንደ ነበረም ለመገመት አያዳግተንም። የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ስናጠና የመጀመሪያይቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በአንድ ቦታ ላይ የረጋች (STATIC) ሳትሆን፤ ብዙ የሚያስገርሙ የለውጥ

ሽግግሮች ውስጥ የነበረች (DYNAMIC) ስለ ሆነች፤ በብዙ ጥንቃቄና ማስተዋል እንድንመለከተው እንገደዳለን። በአጠቃላይ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የምናያቸው የአገልግሎት ስጦታዎችና ቢሮዎች (OFFICES) በሙሉ የተሰጡት የእግዚአብሔር ቤት ሥራ መልክና ሥርዓት ባለው መንገድ እንዲሠራ ለማድረግ ከጌታ የተሰጡ እንጂ፤ (FOR THE SAKE OF FUNCTIONALITY) የሥልጣንና የኃይል ጥያቄን ለመመለስ፤ የሥልጣን መውዋቅር ልማሳየት፤ ወይም መሪው ያለውን ቦታ (STATUS) ለመግለጽ የተሰጡ አይደሉም!!!

1. ሥልጣን በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን፡-
(የሐዋ. ሥራ 1:4-8፤2:42፤34-35፤ 6:1-6)

ጴጥሮስ በኢየሩሳሌም በተጀመረችው የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ብዙ ሚና ሲጫወት እንመለከታለን። ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ እንደገለጸው ጴጥሮስ የሐዋርያትን ቡድን በመወከል ቀዳሚ ተናጋሪ ብቻ ሳይሆን መሪም እንደነበረ እናለን። በወንጌላትም ላይ ስሙ ከአሥራ ሁለቱ በቅድሚያ ሲጠቀስ፤ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 5 ላይም በሐናንያና በሰጲራ ላይ ፍርድ ሲያስተላልፍ፤ ከዮሐንስ ጋር ሆኖም የሸባው እግር እንዲፈወስ ምክኒያት ሲሆንም (የሐዋ. ሥራ 3:1-10)፤ በጥላው እንኳን ሳይቀር ሰዎች እንዲፈወሱ ምክኒያት ሲሆን የምናየው ሐዋርያው ጴጥሮስ እንደሆነ እናያለን። ይህን ስንመለከት የእግዚአብሔር ጸጋና ክብር አይተን እንድናደንቅ ያደርገናል። ከዚህም በላይ ሐዋርያው ጴጥሮስ ቤተ ክርስቲያንም ሆነ፤ በውጭ ያለውንም ሕዝብ በተለያዩ ጊዜያት የተናገረው እሱ እንደነበር እናስተውላለን። (የሐዋ. ሥራ 1:15-27፤ 2:17-41፤ 3:11-26፤ 4:13-33፤ 5:1-11፤ 15:6-11)

በዚህ ሁሉ ውስጥ ግን ጴጥሮስ የነበረው ሚና “ከእኩዮቹ አንዱ” (“ONE OF THE EQUALS”) ነበር እንጂ፤ በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደሚታመነውና በካሪ ዝማቲክ ሙሽመንት መካከል እየተለመደ እንደመጣው የተለየና ከሌሎቹ በላጭነት ያለው ልዩ “ሥልጣንና ኃይል” የተሰጠው ሰው አልነበረም። ለምሳሌ ሥላሴዎች በተደጋጋሚ ጊዜያት በጴጥሮስ ንግግር መሃል እንኳ ሳይቀር ጣልቃ ሲገቡ እንገነዘባለን ፡-እግዚአብሔር አብ (ማቴ. 17:5)፤ እግዚአብሔር ወልድ (ማቴ. 16:23)፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም (የሐዋ. ሥራ 10:44)። ጌታ ኢየሱስ ስማቸው እንዲለወጥ ያደረጋቸውና በኋላም ወደ እርሱ እንዲቀርቡ የፈቀደላቸው ጴጥሮስ፤ ያዕቆብና

የሐንስ ናቸው። ምንም እንኳን ስምያን ይባል የነበረውን ጌታ ኢየሱስ “እኔም እልሃ ለሁ፤ አንተ ጴጥሮስ ነህ፤ በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያንን እሠራለሁ፤ የገሃነም ደጆችም፤ አይችሉትም።” ቢለውም፤ ቤተ ክርስቲያንን የሚያቆምና አጽንቶ የሚይዝ ዓለት ብዙ ድካም የነበረው ጴጥሮስ አይደለም። ሐዋርያው ጳውሎስ በ1ቆሮ. 10፡4 ላይ “ያም ዓለት ክርስቶስ ነበር።” እንዳለው (ማቴ. 7፡24-25) የቤተ ክርስቲያን መሠረትና ዓምድ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 10 የቆርነሌዎስ ቤተሰብ ወደ ጌታ ለመምጣትና ለአይሁድና ለአሕዛብ የወንጌል በር ከፋች ሆኖ ብናየውም፤ በአንድ በኩል በምዕራፍ 11፡2-3 ከአሕዛብ ጋር በመብላቱ ሲወቀስ፤ በሌላ በኩል ደግሞ አይሁድን ፈርቶ ከአሕዛብ ጋር መብላቱን አቁሞ ሲነሣና በሐዋርያው ጳውሎስ ሲወቀስ (ገላትያ 2፡11-14) እናያለን። ከዚህም በተጨማሪ ለሐዋርያት ምሪጋርት ለማድረግ ተጠያቂነት እንደነበረው ሲገለጽ (የሐዋ. ሥራ 11፡1-2) ስናይ ሐዋርያው ጴጥሮስ “ከእኩዮቹ አንዱ” ነበረ የሚለው ሐሳብ የጸና ያደርገዋል። (የሐዋ. ሥራ 15፡1-35)

በለዚህ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍን ስንመለከት የተለያዩ የሥልጣን ሽግግሮች እንደነበሩ፤ ሆኖም ግን በቤተ ክርስቲያን ልዩ ልዩ የአመራር ጥሪና ጸጋ የነበራቸው ሰዎች እንደነበሩ እናያለን። በመጀመሪያ ጴጥሮስና አሥራ አንዱ (አሥራ ሁለቱ) ሐዋርያት ግልጽ የሆነ ሥልጣን፤ ከዚያም በምዕራፍ 15 ሥልጣኑ የጌታ ወንድም የነበረውና በኋላ ጴጥሮስን ተክቶ የኢየሩሳሌምን ቤተ ክርስቲያን ጋስተር የነበረው ያዕቆብ፤ ሐዋርያትና ሽማግሌዎች እጅ ሲሸጋገር፤ በምዕራፍ 21 ደግሞ ያዕቆብና ሽማግሌዎች ሥልጣን ሲለማመዱ ስንመለከት፤ በኢየሩሳሌም ለነበረችው ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር መንግሥት እያደገና አየሰፋ በመሄድ ላይ እንጂ፤ “የሥልጣን ና የኃይል” ጥያቄ ለመመለስና በማን እጅ እንደነበረ ለመግለጽ አልነበረም።

2. ሥልጣን በአሕዛብ ቤተ ክርስቲያን፡-

በአሕዛብ መካከል የነበረው የቤተ ክርስቲያን የሥልጣን ጥያቄ ከነበረው ይልቅ የበለጠ ግልፅ አልነበረም። በእርግጥ በበርናባስና በጳውሎስ፤ በኋላም በጳውሎስ የሥልጣን ልምምድ እንደነበር በመጠኑ ለማየት እንችላለን። ከበርናባስ ጋር ከተለያዩ በኋላ (የሐዋ. ሥራ 15፡36-41) ጳውሎስ የአመራር ቡድን እንዳቋቋመ ለመመልከት እንችላለን። ለምሳሌ፡- ሲሳስ፤ ጢሞቴዎስ፤ ቲቶ፤ አፍሮዲጡ፤ ሉቃስ፤ ወዘተ. (የሐዋ. ሥራ 15፡40፤ 16፡3፤ ፊል. 2፡20-21፤ 2ቆሮ. 2፡12-13፤ ፊል. 2፡25-30) ሐዋርያው

ጳውሎስ ወደ አገልግሎቱ ማጠቃለያ አካባቢ የኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ን ጠርቶ “በገዛ ደሙ የዋጁትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁአት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመበት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ።” (የሐዋ. ሥራ 20:1-35) ሲላቸው እናያለን። ከዚያም በፊት ጢጥቱዎስንና ቲቶን በተመሠረቱት አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎችን እንዲሾሙም ትዕዛዝ ሲሰጣቸውና ለሽምግልናና ለዲቁና የሚመርጡአቸው ሰዎች መለኪያ የሚሆናቸውን መለኪያ ሲሰጣቸው እናያለን።

በለዚህም ከእነዚህ ሐሳቦች በመነሣት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ያልተጻፈውን ሐሳብ ይዞ የሌለውና ያልተባለውን ማንበብ የሚረዳ አይመስለኝም። በአዲስ ኪዳን ያሉት መጻሕፍት የሥልጣን ተዋረድና መዋቅር፣ ሥልጣንና ኃይል በማን እጅ እንደነበር፣ ወይንም ሥልጣን ከሐዋርያትና ከፓስተሮች እጅ ወጥቶ ወደ ሽማግሌዎች እንደ ተዛወረ ለማሳየት አይደለም። ሐዋርያው ጳውሎስ ለኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች አደራ በሚሰጣቸው ጊዜም ብቸኛ የሆነ ሐሳብ ከመሆኑም ሌላ፣ ዓላማው የሥልጣን ሽግግር እንዳለ ለማሳየት አልነበረም። የሐዋርያት አገልግሎት አብቅቶ፣ ሽማግሌዎች ብቻ የሚመሩት አመራር እንደ ጀመረ ለመግለጽ አልነበረም። ምንም ጊዜም ቢሆን መጽሐፍ ቅዱስን እናነባለን እንጂ፣ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ የመሰለንን የራሳችን ሐሳብ አናነብለትም!!! አስቀድሞ የተጠነሰሰ የራሳችንን ሐሳብ ይዘን የእግዚአብሔር ቃል በግልጽ ያልተናገረውን እንዲልልን ከማስገደድ ልንቆጠብ ይገባናል!!!

በለዚህ ሉቃስ የሐዋርያት ሥራን በሚጽፍበት ጊዜ ሊለው ያልፈለገውን ሐሳብ ለእኛ እንዲልልን ማድረግ አንችልም!!! (WE CANNOT HAVE A MEANING, WHAT IT DID NOT MEAN TO THE ORIGINAL WRITER OF THE BIBLICAL TEXT!!!) የሉቃስ ዓላማ የቤተ ክርስቲያንን ድርጅታዊ መዋቅር ለማሳየት አልነበረም።

ከዚህ ይልቅ በአሕዛብ መካከል የነበረችው ቤተ ክርስቲያን አመሠራረቷ፣ ዕድገትዋና፣ ፈጣን የሆነ ለውጧን ለመግለጽ ነበር እንጂ። የሐዋርያት ሥራም ይሁን፣ የአዲስ ኪዳን መንፈስ “የሥልጣንና የኃይል ጥያቄ” ለመፍታት፣ ድርጅታዊ መዋቅሩን ለማሳየት፣ ወይንም መሪዎቹ በተናጠል ያላቸውን ቦታ ለመግለጽ ሳይሆን፣ እየደመቀች፣ እያደግችና እየሰፋች የመጣችውን ቤተ ክርስቲያን ምንነትና የዕድገት ለውጧ ጋር የሚሄድ አመራር እንደሚያስፈልጋት ለማሳየት ነው። ከዚህ የተነሣ ሉቃስ

ም ሆነ ሌሎቹ የአዲስ ኪዳን ጸሐፊው ቀጣይነት(CONTINUITY) እና ለውጥ (CHANGE) እንዳለ የመልዕክታቸው ቁልፍ ሐሳብ እንደሆነ መገንዘብ ይኖርብናል። በፈጣን እድገት የነበረችው የአሕዛብ ቤተ ክርስቲያን የጸጋ ቀጣይነት እና ዕድገቱ ራሱ የሚያመጣው ለውጥም የሚታይበት ቤተ ክርስቲያን ነበረች።

የእግዚአብሔርን ቃል በምናጠናበትና በምንተረጉምበት ጊዜ አራት ዋና ነገሮችን ማሰብ በጣም ወሳኝ ነው፡-

- ❖ አንደኛ ስለ እግዚአብሔር ቃል ያለን አመለካከት ትክክለኛ መሆኑን ማረጋገጥ በጣም አስፈላጊ ነው። መጽሐፍ ቅዱስን ስናነብና ስናጠና የእግዚአብሔር ቃል መሆኑንና እግዚአብሔር ሲናገር እኛ ለመስማት እንደሚገባን በማወቅ በፍፁም ፍርሃት፤ መንቀጥቀጥና መገዛት ልንቀርብ ይገባል። ከዚህም ሌላ የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ደራሲው መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ በማስተዋል፤ እሱንም ማስተዋላችንን እንዲከፍት በጸሎት መንፈስ መቅረብ አለብን።
- ❖ ሁለተኛ የምናነበው የክፍሉ ሐሳብ ሊለው የሚፈልገውን ሐሳብ እንጂ የራሳችን ሐሳብ እንዲልልን ማስገደድ እንደማንችል በመረዳት በጥንቃቄና በማስተዋል ልናጠናው ይገባል። የእግዚአብሔርን ቃል ከአግባብ በላይ ለጥጠን መንፍሳዊ ከማድረግ ወይም ከማመናፈስ መቆጠብና ሊለው የማይፈልገውን ሐሳብ እንዲልልን ከማድረግ ራሳችንን ልንገዛ ይገባል።
- ❖ ሦስተኛ የመጽሐፍ ቅዱስን ክፍሎች በምናጠናበት ጊዜ በዘመኑ መጀመሪያየተፃፈላቸው ሰዎች (የአማኞች ሕብረተ-ሰብ) በፊታችን በማምጣት ለእነሱ ይሰጠው የነበር ትርጉም ልናውቅ ይገባናል። ለጸሐፊውና ለእነርሱ ያልሰጠው ትርጉም እኛ የተለየ ትርጉም እንደ መሰለን ልንተረጉም አልተሰጠንም።
- ❖ አራተኛ እውነተኛ መንፈሳዊነት መጠን በሌለውና አጉል በሆነ ቅንዓት መነሻ በማድረግ የራስን ሐሳብ ይዞ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ማንበብና ስውር የሆነ ግትር አምልኮ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር በቃሉ ለሚናገረው ነገር ፍፁም የሆነመሰጠት፤ መገዛትና፤ መታዘዝ ነው።
- ❖ በመጨረሻም እውነተኛና ትክክለኛ የመጽሐፍ ቅዱስ አተረጓጉም የእግዚአብሔር ቃል፥ የእግዚአብሔርን ቃል እንዲተረጎም መፍቀድ ነው!!!

ሠ. መሪዎችና የእግዚአብሔር ሕዝብ በአዲስ ኪዳን፡-

በብሉይና በአዲስ ኪዳን መሃል ቀጣይነት (CONTINUITY) እንዳለ ብናውቅም፤ ለውጥም (DISCONTINUITY) እንዳለ መረዳቱ በጣም አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ። ከምናያቸው ቀጣይነት ከሌላቸው ነገሮች አንዱ በእስራኤል ሕዝብ ላይ የበላይነት የነበራቸው ከሕዝቡም ተለይተው የሚታዩ ነገሥታትና ካህናት እንደነበሩ ስናይ፤ በአዲስ ኪዳን ግን ለውጥ ባለው ሁኔታ ሲከሰት እንመለከታለን። ክርስቶስ ኢየሱስ የበላይና ራስ የሆነበት፤ በእርሱም ምክኒያትና እርሱም ለሕዝቡ ሲል በሰጣቸው የጸጋ ስጦታ የሚያገለግሉ መሪዎችና አገልጋዮች አስነሱ ሲጠቀም እንመለከታለን። ከዚህም በላይ የክህነት መሥመሩም ከሌዊ ነገድ ወጥቶ በኢየሱስ ክርስቶስ ምክኒያት ወደ ይሁዳ ነገድ ሲዛወር፤ በእርሱም ምክኒያት እኛ ደግሞ በጌታ አምነው የዳኑ ሁሉ “የንጉሥ ካህናት፥ ቅዱስ ሕዝብ፥ ለርስቱ የተለየ ወገን” እንደሆኑ ልናስተውል እንችላለን። (ዕብ. 7፥ 1-14፤ 1ጴጥ. 2፥ 9-10)

እነዚህ መሪዎችና አገልጋዮች ምንም እንኳን በልዩ ልዩ የጸጋ ስጦታና ጥሪ የሚያገለግሉ ቢሆኑም፤ ሐዋርያው ጳውሎስ “ጌታ እናንተን ለማነጽ እንጂ እናንተን ለማፍረስ ያይደለ በሰጠው በሥልጣናችን ከፊት ይልቅ ብመካ እንኳ አላፍርም።” (2ቆሮ 10፥8) “ሰለዚህ ጌታ ለማፍረስ ያይደለ እንደ ሰጠኝ ሥልጣን...” (2ቆሮ.13፥10) “ስለ እናንተ እንደ ተሰጠኝ እንደ እግዚአብሔር መጋቢነት ፥ የእግዚአብሔርን ቃል ፈጽሜ እንድሰብክ እኔ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ሆንሁ።” (ቆላስይስ 1:25) “የእግዚአብሔርን ጸጋ አልጥልም።” (ገላ. 2:21) እንዳለው የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለማነጽና ለማሳደግ በጌታ የተጠሩ ሰዎች ናቸው። (ኤፌ. 4:11-16) ስለዚህ በአዲስ ኪዳን መሪዎችና አገልጋዮች እንደ ፈረሳውያን የከበራታን ወንበር ፈላጊ፤ ለስማቸውና ለስያሜአቸው ተሟጋች፤ ክብርን ከሰው ለማግኘት የሚሳሱ፤ ራሳቸውንም የተለዩ ሰዎች እንደሆኑ የሚቆጥሩ ሳይሆኑ፤ በክርስቶስ አካል ውስጥ የተሰገሰጉ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለማገልገል (ለመገልገል ሳይሆን)፤ የተጠሩና ጌታ እግዚአብሔር ከሕዝቡ መሃል በጸጋውና በምሕረቱ ያስነሣቸው ሰዎች ናቸው!!! ሐዋርያው ጳውሎስ “የሆንኩትን የሆንኩ በእግዚአብሔር ጸጋ ነው” (“By the Grace of God, I am what I am!!!”) (1ቆሮ. 15፥10) እንዳለው ነው።

1. የመልዕክቶች ይዘት፡-

የመልዕክቶችን ይዘት ስንመለከት ሁለት ዓይነት ባሕርይ የያዙ መሆናቸውን ለማየት እንችላለን። አንድም ጳውሎስ፥ ጴጥሮስ፥ ዮሐንስና ሌሎችም የጻፏቸው ልዕክቶች የተፃፉት (ካለ ጥቂቶቹ በስተቀር) ለሕዝቡ ነው። ሌላው ደግሞ መሪዎ

ች የተጠቀሱት ጥቂት ቦታ ከመሆኑም ሌላ፤ ቢጠቀሱም ከክርስቶስ አካል ጋር በተያያዘ ነው። ለብቻቸው የተለየ ቦታ ሲሰጣቸው አናይም። (1ተሰ. 5÷12-13፤ 1ቆሮ. 16÷16፤ ዕብ. 13÷17) በ1ጴጥሮስ 5፡1-4 መሪዎች ለብቻቸው የተጠቀሱ ቢመስልም፤ የእግዚአብሔርን ሕዝብ በእረኝነት ሲመሩ ሊያሳዩት የሚገባ ባሕርይ ለመግለጽ ነው። እንዲያውም በ1ተሰሎንቄ 5፡12-13 ሕዝቡ መሪዎቻቸውን እንዲያከብሩና እንዲጠነቀቁላቸውም ጥሪ ሲቀርብላቸው እንመለከታለን።⁵⁷ እንደዚህ በምንልበት ጊዜ ግን የመሪዎችና የአገልጋዮችን ሚና ለማሳካትና ለማጣጣል አይደለም። ይልቁንም በእግዚአብሔር ፊት ያላቸው ጥሪ የከበርና የላቀ መሆኑንና፤ የእግዚአብሔር ሕዝቡም አክብሮና ተጠንቅቆ መያዝ እንዳለበት ለመግለጽ ነው!!! በዚያ መጠን መሪዎችና አገልጋዮችም የተሰጣቸው ጥሪና የመሪነት ስፍራ የእግዚአብሔር ቤት እንዴት ይሠራ ቢባል የተሰጣቸው እንጂ፤ የመሪነታቸውን ሥልጣንና ኃይል ለማሳየት የተሰጠ አይደለም።

2. የአዲስ ኪዳን እይታ፡-

የመልዕክቶችን ይዘት በምናይበት ጊዜ ከጠቅላላ የአዲስ ኪዳን መንፈስ ጋር ይስማማል። ይኸው ዋናው ትኩረታቸው ግለሰቡ ሳይሆን ሕብረተ-ሰቡ ሳይ ነው። ግለሰቡ ቢጠቀስም እንኳን ከሕብረተ ሰቡ አንፃር/ አኳያ ነው የተጠቀሰው። ጆን አምቢቲ የተባለው ኬንያዊ የሥነ-መለኮት ምሁር አፍሪካውያን ያለንን ፍልስፍና ሲያጠቃልለው እንዲህ ይላል፡- “እኔ የሆንኩት፥ እኛ ስለሆንን ነው፤ እኛ ስለሆንንም እኔ ሆኜአለሁ።” (“I AM, BECAUSE WE ARE; SINCE WE ARE, THEN I AM!”⁵⁸ የእግዚአብሔር ሕዝብ አንዱ የሌላው ብልት ነው (ሮሜ 12÷5፡ ኤፌ. 4÷25)፤ አንዱ ሌላውን ለማነጽ የተጠራ (1ተሰ. 5÷11፤ ሮሜ. 14÷19)፤ አንዱ ሌላውን ለመደገፍ (1ቆሮ. 12÷25)፤ እርስ በርሱ ለመዋደድ (1ተሰ. 3÷12፤ 4÷9፤ ሮሜ 13÷8)፤ እርስ በርሱም ይቅር ለመባባል (ኤፌ. 4÷32)፤ አንዱ ለሌላው ለመገዛት (ኤፌ. 5÷21)፤ አንዱ ሌላው ከራሱ እንደሚሻል ለማሰብ (ፊል. 2፡3) የተጠራ ሕዝብ ነው። አንዳንድ ጥቅሶች ምንም እንኳን ለግለሰብ የተነገሩ ቢመስልም (ለምሳሌ፡- 1ቆሮ. 3

⁵⁷ ይኸንን በተመለከተ የበለጠ ለማጥናት የሚከተለውን ማንበብ ይቻላል፡- E. Best *The First and Second Epistles to the Thessalonians*, (San Francisco, CA: Harper & Row, 1972), 224-225.

⁵⁸ John S. Mbiti, *African Religions and Philosophy*, Heinemann, 1969).

፡10-15፤ ፊል. 2፡12-13) እነዚህ ሐሳቦች የተነገሩት ለብዙኃኑ ሕዝብ፣ ለክርስቶስ አካል እንጂ ግለሰቡ በተናጠል አይደለም።

ስለዚህ መሪዎችና አገልጋዮች በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ሥልጣናቸውን ለመለማመድ የተጠሩ፤ የተጠሩለትንም ሕዝብ አሸቆልቀለው በማየት ተጠቃሚ እንደሆነ የሚያስቡ፤ ለራሳቸው በተናጠል የተሰጠ ተጠያቂነት የሌለው “ሥልጣንና ኃይል” ያላቸው ሰዎች አይደሉም። ሐዋርያው ጳውሎስ “ለእናንተ ሲባል የተሰጠኝ የመጋቢነት ጸጋ...” እንዳለው ነው። (ቆላ. 1፡25) እንዲያውም መሪዎችና አገልጋዮች “...እኛ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ነን፤ እናንተ የእግዚአብሔር እርሻ፤ የእግዚአብሔር ሕንፃ ናችሁ።” (1ቆሮ. 3፡5-9)፤ “እንዲሁ ሰው እኛን እንደ ክርስቶስ ሎሌዎችና እንደ እግዚአብሔር ምሥጢር መጋቢዎች ይቆጠረዝ።” (1ቆሮ. 4፡1-3) አዲስ ኪዳን መሪዎቹ ያላቸው የሥልጣንና የኃይል እርከን፣ ወይም የአመራራቸው መዋቅር ለመግለፅ ፍላጎት የለውም። ምክኒያቱም መሪዎችና አገልጋዮች ከጥሪያቸው ክቡርነትና ይዘት የተነሳ፤ የጠራቸውን ጌታ የሄደበት የአገልጋይ መሪነት በመከተል በፍፁም ትሕትናና የዋህነት ሊመላለሱ ይገባቸዋል!!!

3. የሥነ መለኮት መሠረት፡-

ከአመራር ጋር በተያያዘ መልኩ አዲስ ኪዳን ከብሉይ ኪዳን ጋር ሙሉ በሙሉ ቀጣይነት እንደሌለው ለማሳየት የሥነ መለኮት መሠረቱ መዳሰሳችን በጣም አስፈላጊ ነው። ይህንን ለማየት እንዲያመች ሦስት ዐበይት ጉዳዮችን ለመጥቀስ እወዳለሁ፡-የክርስቶስ ሥራ፣ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታና የወደፊት ተስፋ።

◆ የክርስቶስ ሥራ፡-

የአዲስ ኪዳን ዋናው ማዕከላዊ እውነት፡- “እግዚአብሔር እርሱን ጌታና ክርስቶስ አድርጎታል።” የሚለው ሐሳብ ነው። (የሐዋ. ሥራ 2፡36) ይህ ሐሳብ ሁሉንም ነገር ይለውጣል። በአንድ በኩል የተስፋ ሁሉና የመጠባበቅ ቁንጮና ጣሪያ በመሆን ክርስቶስ መምጣቱ አዲስ ከብሉይ ኪዳን ጋር ቀጣይነቱ እና ቀጣይነት የሌለው መሆኑን ይገልጻል። ክርስቶስ ኢየሱስ የአብርሃም ዘርና የተስፋ ወራሽ የሆነና አይሁድና አህዛብም በአንድነት የተስፋው ወራሾች እንዲሆኑ ያደረገ ነው። (ገላ. 3፡16, 29) በተጨማሪም ታላቁ ሊቀ ካህን ሆኖ ስለተገለጠ፤ የካህናት ሁሉ አገልግሎትና ያቀርቡትም የነበረ መስዋዕት የተሻለና የከበረ ለዘላለም መስዋዕት ሆኖ ራሱን ያቀረበ፤ በአ

ናጢዎች የተጣለ የማዕዘን ራስ ድንጋይ፤ በጠላቶቹም የተገደለ የሕይወት ራስ የሆነ ጌታ ነው። (1ጴጥ. 2:4-8፤ የሐዋ. ሥራ 3:15) በሌላ በኩል የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የብሉይን ሐሳብ አብቅቶ፤ በአዲስ ኪዳን፥ አዲስ ቃል ኪዳን እንዲጀመር አድርጓል። (ሮሜ 11፥ 1-36)) “ሁሉንም በክርስቶስ ለመጠቅለል...” (ኤፌ. 1፥ 10) እንደተባለ አይሁድና አሕዛብ ሁለቱም በንስሃና በእምነት በእግዚአብሔር ጸጋ እንዲድኑና አንድ አዲስ ሕብረተ ሰብ እንደፈጥሩ አድርጓል።

❖ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ፡-

ምንም እንኳን በአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ምክኒያት ሕልውናውን ያገኘ ቢሆንም፤ ይህ ሁሉ ሥራ የተሠራው ግን በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው። መንፈስ ቅዱስ የትውልዶች ሁሉ ተስፋና (የሐዋ. 2:16-21) የርስታችንም መያዣ ነው። (ኤፌ. 1:13-14፥ 2ቆሮ. 1:21-22፤ኤፌ. 1:13፥ 4:30) የእግዚአብሔር ሕዝብ ከሌላው የተለየ እንዲሆን ያደረገውና የዓለም ሞኝነት አድርጎ የቆጠረውን የክርስቶስን መስቀል ጥበብ ለመረዳትና ለማስተዋል ያስቻለው መንፈስ ቅዱስ ነው። (1ቆሮ. 2:6-16) አይሁድና አሕዛብ አዲሱ ሕብረተ ሰብ እንዲሆን ያደረገው፥ የእግዚአብሔር ሕዝብ እንዲሆን ያደረገውም እርሱ ነው። (ገላ. 3:2-5) በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ለመጓዝ፥ ለመኖርና ምሪትንም ለማግኘት የተቻለው በእርሱ ነው። (ገላ. 5:16- 28) አይሁድም ሆነ አሕዛብ የእግዚአብሔርን ፊት እንዲያዩና በፊቱም እንዲገኙ የሚያስችል መንፈስ ቅዱስ ነው። (ኤፌ. 2:18) አንድ አካል እንዲሆኑም ያደረገው እርሱ ነው። (1ቆሮ. 3:16-17)

ከዚህም በተጨማሪ በአዲስ ኪዳን ያለን ሰዎች ስለ አመራርና አገልግሎት ያለን አመለካከት እንዲለወጥ አድርጓል። በብሉይ ኪዳን እንደነበረው መሪነት በግለሰቡ ላይ ያጠነጠነና ከአንድ ነገድ በመሆን የሚገኝ ሳይሆን፤ “መንፈስም እንደወደደ ለእያንዳንዱ እንደ አቅሙ ያካፍለዋል።” (1ቆሮ 12:11) እንዳለው ሐዋርያው ጳውሎስ የአመራርና የአገልግሎት ስጦታ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ነው። እግዚአብሔር መክራን በሕይወታችን እንዲመጣ ሲፈቅድም (1ቆሮ. 10:13)፤ የመንፈስ ቅዱስ የጸጋ ስጦታ ሲሰጥ (1ቆሮ. 12:11)፤ ወይንም ትዕዛዝንም ሲሰጥ (ራዕይ 2:24-25) አቅማችንን መጥኖ ነው!!! ከዚህ ሁሉ የምንረዳው በአመራርና በአገልግሎት ላይ በጥሪ የተሾሙ ሰዎችንም ይሁን፥ በክርስቶስ አምኖ የዳነ ምዕመንንም በመንፈስ እንዲሞሉ ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ ኃይልንም በማልበስ ከራሳቸው ያለፈ ሥራ እንዲሠሩና ከተራ ሕይወ

ት ያለፈ መለኰታዊ የሆነ ታሪክ ሠርተው እንዲያልፉ የሚያደርገው መንፈስ ቅዱስ ነው።

◆ የወደፊት ተስፋ፡-

አዲሱ ሕብረተ ሰብ የሆነው የክርስቶስ አካል በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ምክኒያ ት የወደፊት ተስፋና ርስት ያለው ሆኖአል። (1ቆሮ. 10፡11) ይህ ሕብረተ ሰብ የክርስቶስን መምጣት በተስፋና በናፍቆት የሚጠባበቅ (ፊል. 3፡20-21) እና የራሱንም አካል መለወጥና፡ የማይሞትና የማይበሰብስ አዲስ አካል ለብሶ በትንሣኤ መነሣትን የሚጠባበቅ ሕዝብ ነው። (1ቆሮ. 15፡20-28) “አሁን፥ ነገር ግን ገና” (*“The Already, and Not Yet!”*) የሚለውን ጭንቅንቆሽ አስታርቆ የሚኖር ሕዝብ ነው። (1ዮሐ. 3፡1-2) “አሁን” ክርስቶስ የሞትን ኃይል አጥፍቶ እንደተነሣ፤ በትንሥኤው ምክኒያት ፈውስ፤ ተአምራት፡ ምልክትና ድንቅ ልንጠብቅ እንደምንችል እናውቃለን። “ነገር ግን ገና” ጌታ ኢየሱስ በክብር እስኪገለጥና “ይኸ የሚሞተው ሰውነታችን የማይሞተውን ለብሶ፤ ይኸ የሚበሰብሰውም ሰውነት የማይበሰብሰውን ለብሶ እስኪነሣ ድረስ” ፈውሳችን ፍፁምነት ያለው አይደለም። ምንም እንኳን የወደፊቱ ተስፋችን በአሁኑ ዘመናችን እየኖርነው ቢሆንም፤ ቅምሻ ብቻ እንደሆነ መረዳት ይኖርብናል። በአንድ በኩል “በሰማያዊ ስፍራ” ከክርስቶስ ጋር የተቀመጥን ብንሆንም፤ በሌላ በኩል ደግሞ በዚህ ምድር ላይ የምንመላለስ፤ በእግዚአብሔር መንግሥት የምንመራና የምንገዛ ብንሆንም፤ ለምድራዊ መንግሥትም መገዛት ይኖርብናል። በእግዚአብሔር ፊት በክርስቶስ ሥራ ምክኒያት ያለን ቦታ “ቅዱሳን” ብንሆንም፤ ነገር ግን ገና ተሠርተን ያላለቅን ስለሆንን “ቅዱሳን ለመሆን የተጠራን ነን።” (ኤፌ. 1፡4፤ 4፡25-32፤ ሮሜ 13፡1-7፤ 1ቆሮ. 1፡2፤ ሮሜ 1፡7)

ይህንን ሐሳብ ለማጠቃለል ጥቂት ማጠቃለያ ሐሳቦችን መስጠት አስፈላጊ ነው። በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ምክኒያትና ኢየሱስም ከይሁዳ ነገድ በመምጣቱ የክህነት አገልግሎት ከሌዊ ነገድ ወጥቶ ወደ ይሁዳ ነገድ ተዛውሮአል። ከዚህ የተንሣ የክህነቱ አገልግሎት መሥመር ስለተለወጠ፤ ሕጉ ደግሞ መለወጥ ነበረበት። የእግዚአብሔር ጽድቅ በሕግና በሥራ መሆኑ ቀርቶ በጸጋና በእምነት ሆነ። (ዕብ. 7፡ 1-28) ታላቁ ሊቀ ካህን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ስለሆነ፤ ከሌዊ ነገድ የአሮን ዝርያ የነበሩት ሊቀ ካህናት በዓመት አንዴ ወደ ቤተ መቅደስ እየገቡ ለራሳቸውና ለሕዝቡ መስዋዕት ማቅረባቸው ቀረ። ከዚህም ሌላ የካህናትም አገልግሎት ለአንድ ነገድ የተሰጠ ሳይሆን፤ ከነገድ፤ ከቋንቋ፤ ከሕዝብ ሁሉ፤ የተውጣጣው አዲሱ ሕብረተ ሰብ (ማለትም፡

ቤተ ክርስቲያን) “እናንተ የንጉሥ ካህናት ናችሁ...” እንደተባለ (1ጴጥሮስ 2:9) በክርስቶስ አምኖ የጸነ ሁሉ የካህናት ጉባዔ ሆነ።

ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ አንጻንዶችን ለሙሉ ጊዜ አገልግሎት እየለየ፤ እየጠራ ና እየቀባ፤ ሌሎችን ደግሞ በተሠማሩበት የሥራ መስክ ውስጥ ሆነው የእግዚአብሔርን መንግሥት ለማስፋት የሚጠቀምባቸው ናቸው። ሁለቱም በጣምራ የእግዚአብሔርን ቤት ሥራ እንዲሠሩ ልዩ ልዩ የጸጋ ስጦታ እየሰጠ የሚያስነሣቸው እርሱ ነው። መንፈስ ቅዱስ ልዩ ልዩ የጸጋ ስጦታዎችን በሰዎች አፈሰሰ እንጂ፤ የሰዎች አመራር መዋቅር፤ ወይም የቢሮዎች እርከን አልፈጠረም። በአዲሱ ሕብረተ ሰብ ውስጥ “ነገሥታት” ወይም “የተለዩ ካህናት” ሊኖሩ አይችሉም፤ ምክኒያቱም ይህ መንግሥት በክርስቶስ ሞት፥ ትንሣኤና በመንፈስ ቅዱስ አስደናቂ ሥራ የተጀመረ የእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ ነው። እግዚአብሔር ብቻውን የበላይ የሆነበት፤ የጌታን ጌትነት ማዕከል ያደረገና፥ የመንፈስ ቅዱስም ክብር የሚገለጥበት መንግሥት ነው!!!

4. የአመራር መዋቅርና አገልግሎት በአዲስ ኪዳን፦

በአዲስ ኪዳን ጥናት ውስጥ በጣም አስቸጋሪ ከሆኑ ጥያቄዎች መካከል አንዱ አመራር እንዴት እንደ ተቀረበና መዋቅሩም ምን እንደነበረ ከሚደረግ አሰሳ ጋር የተያያዘ ነው። በግልፅ የተቀመጠና ሆነ ተብሎ የተሰጠ መመሪያ ባለመኖሩ ችግሩን የበለጠ ያባብሰዋል።

አመራር ሁለት ዓይነት ገጽታ ያለው ነበር። በአንድ በኩል እየተዘዋወሩ የሚያገለግሉ የነበሩ ሐዋርያው ጴጥሮስና ጳውሎስ፥ ሌሎችም የሚታይ የሐዋርያነት ሥልጣን ሲለማመዱ እናያለን። በሌላ በኩል ደግሞ በአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ተቀምጠው የሚያገለግሉ “ሽማግሌዎች” እንደነበሩም እንመለከታልን። በብሉይ ኪዳን በተለይም ከምርኮው ዘመን በኋላ በየምክራቡ ሲያገለግሉ የነበሩት “ሽማግሌዎች” በአዲስ ኪዳን በሐዋርያትና በሌሎች አገልጋዮች ተመርጠው ማገልገል ለጀመሩት “ሽማግሌዎች” ሞዴል ሆነው እንደነበሩ መገምት አያዳግተንም። ሐዋርያው ጳውሎስ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ራሳቸውን “ሐዋርያት” አድርገው ከሾሙና “...እነርሱ ራሳቸውን ከራሳቸው ጋር ሲያመዛገቡ ራሳቸውንም ከራሳቸው ጋር ሲያስተዳድሩ አያስተውሉም።” (2ቆሮ. 10: 12-18) ከሚላቸው ሰዎች እንዲጠበቁ ሲያስጠነቅቃቸው እናያለን። ከዚህም ሌላ ጳውሎስ ጢሞቴዎስንና ቲሚቶስን በኤፌሶን ቤተ

ክርስቲያን በሐሰት አስተማሪዎች የተፈጠረው አወዛጋቢ ችግር እንዲያስተካክሉ ሲወክላቸው እንመለከታለን። ይህ ችግር ምናልባትም በዚያች ቤተ ክርስቲያን “ሽማግሌዎች” በነበሩ የተፈጠረ ሳይሆን አይቀርም።⁵⁹ ጢሞቴዎስ ጳውሎስን ወክሎ በኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን የተዘባረቀ ሁኔታ ከማስተካከልም አልፎ፤ በውድቀት በ“ሽማግሌዎች” ምትክ ሌሎች “ሽማግሌዎችን” እንደ እግዚአብሔር ቃል መሠረት እንዲመርጥም ያዘዋል። (1ጢሞ. 5: 17-22፤ 2ጢሞ. 2: 2፤ 4: 9) እነዚህ “ሽማግሌዎች” ለማስተማርና ለመማር ብቃት ያላቸው ከመሆናቸውም ሌላ ብዙ የተገለጠ ሐሳብ አናይም። (1ጢሞ. 3: 2)

እዚህ ላይ እንድናስተውለው የሚገባን ጉዳይ አመራር በአንድ በኩል በአንድ ግለሰብ ብቻ የሚያጠነጥን ሳይሆን፤ በብዙኃን የሚሠራ መሆኑን፤ በሌላ በኩል ደግሞ የ“ሽማግሌዎች” አገልግሎት መመሥረቱ በሙሉ ጊዜ አገልግሎት የተሰማሩትን በዘመኑ የነበሩ ሐዋርያትን፤ በኋላም የተነሱት ፓስተሮችና፤ ሌሎችም አገልጋዮች አገልግሎት የተካ እንዳልሆነ፤ ይልቁንም ሁለቱ የጣምራ/ የቡድን መንፈስ ኖሮአቸው በመደጋገፍ በአመራር ላይ ሊሰማሩ የሚገባቸው እንደሆኑ ልንገነዘብ ይገባል!!!

❖ የሐዋርያነት ሥልጣን አድማሱን ማወቅ ፡-

የአንድ ሐዋርያ ሥልጣን የሚከሰተው አብያተ ክርስቲያናት በልዩ ልዩ ሥፍራ እንዲመሠረቱና እንዲቋቋሙ በማድረግ የሐዋርያነት ሥልጣኑን ሲለማመድ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ “...የእግዚአብሔር አብ ሐዋርያ የሆነ እንጂ፤ ከሰዎች ወይም በሰው ያልሆነ ጳውሎስ...” (ገላ. 1:1-2) እንዳለው ሐዋርያት በሰው ወይም በራሳቸው የተሾሙ አይደሉም። ስለዚህ ጥሪያቸው እግዚአብሔር ብቻውን የሚያደርገው መለኰታዊ ጥሪ ነው። በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ምክኒያት እና በመንፈስ ቅዱስም ኃይል በእጃቸው ፈውስ፤ ተአምራት፤ ድንቅና ምልክት እያደረገ የወንጌልን አዝመራ እንዲዘሩ ጌታ በየሥፍራው እያዞረ ይጠቀምባቸዋል። ከዚህም በላይ ሐዋርያው ጳውሎስ “በሐዋርያትና በነቢያት መሠረት ሳይ ታንፃችኋል፤ የማዕዘኑም ራስ ድንጋይ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው።” (ኤፌ. 2:20) እንዳለው፤ በሚሰጡት ትምህርትና የትንቢት ቃል መልዕክትና መልዕክተኛ የሆነውን ወንጌል ክርስቶስ ኢየሱስን በማጉላትና

⁵⁹ የበለጠ ለማንበብ ከተፈለገ የሚከተለውን ማንበብ ይቻላል፡- Gordon Fee, *1 and 2 Timothy, Titus- IVP New Testament Commentary Series* by Philip H. Towner, Grant R. Osborne, D. Stuart Briscoe and Haddon Robinson, (April 26, 1994).

ማዕከል በማድረግ (ሮሜ 1:1-4፤ 2ቆሮ. 12:12) የሚናገሩት ሁሉ የቤተ ክርስቲያን መሠረትና የትውልዶችም መለኪያ ሆኖ ይኖራል። እንደዚያም ሆኖ በሐዋርያት መካከል የአገልግሎት ጸጋ፥ መከባበር፤ (2ኢጥ. 3:16-17፤ ገላ. 2:7-9)፤ ተጠያቂነት (ገላ. 2:1-2፤ 11-14)፤ እና የቡድን መንፈስ እንደ ነበራቸው ልናስተውል ይገባል።

❖ **ሥልጣን ሳይሆን፤ የአገልጋይነት መንፈስ ፡-**

ሐዋርያት ከነበራቸው ሥልጣን በስተቀር በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ደረጃ “የሥልጣን ጥያቄ” ለማስተናገድ የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ምንም ፍላጎት እንዳልነበራቸው እንመለከታለን። ምንም እንኳን የእግዚአብሔር ሕዝብ መሪዎቹን እንዲያከብርና እንዲገዛቸው ቢናገርም (1ቆሮ. 16:16፤ ዕብ. 13:17፤ 1ተሰ. 5:12- 13)፤ መሪዎቹ በተናጠል ስላላቸው ሥልጣን ሳይሆን፤ ሕዝቡን ለማንጽና ለመመገብ ስላላቸው ትጋትና ስለሚያሳዩትም እንክብካቤ ታይቶ መሆን ይኖርበታል።

ረ. ማጠቃለያ ሐሳቦች፡-

በመጨረሻ እሳይ ስናጠናቸው የቆየንባቸውን ሐሳቦች ጥቅለል ባለ መልኩ ስናያቸው በአዲስ ኪዳን ውስጥ፤ በተለይም በሐዋርያት ሥራና በመልዕክቶች የቤተ ክርስቲያንን አገዛዝ በአጥቢያ ደረጃም ይሁን፥ በጊዜው ከነበረው ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን በተመለከተ ግልፅ የሆነ መመሪያ እንዳልነበረ ሊታወቅ ይገባል። በመጠኑ የአሠራር መዋቅር የነበረ ቢመስልም፤ እንደ ሞዴል አድርገን ልንቆጥረው የሚያስችለንን ያህል ግን አይደለም። አንዱ ምክኒያት የሚሆነው ከመጀመሪያይቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በኋላ የተመሠረቱት አብያተ ክርስትያናት እንደ አንድና አዲስ ሕብረተ ሰብ ራሳቸውን ያዩ ስለ ነበር ግትርና መለውጥ የማይችል የሥልጣን እርከን እንዲኖራቸው አለመፈለጋቸው ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር “በሥርዓት ከተለዩ” (“Ordained leaders”) መሪዎች ይልቅ፤ “ስጦታ ያላቸው መሪዎች” በመካከላቸው እያስነሳ አስደናቂና ጥልቀት ያለው ሥራ ይሠራ ነበር።

እዚህ ሳይ ቆም ብለን ልንጠይቃቸው የሚገቡ ጉዳዮች እንዳሉ መጥቀሱ አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ። አንደኛ በእግዚአብሔር ቃል መገለጥ የቤተ ክርስቲያንን አመራርና አሠራር በተመለከተ በግልጽነት በትዕዛዝ የተቀመጠ አይደለም። ሁለተኛ ስለዚህ በተለያዩ የአዲስ ኪዳን ክፍሎችና ጥቅሶች ውስጥ የታየውን ልምምድ በመቅ ሰም እንዴት አድርገን በዘመናችን ልንሠራበትና ልናገናዝበው እንችላለን? የአዲስ

ኪዳንን ቤተ ክርስቲያን “ሞዴል” ወስደን እንሥራበት ብንል “የትኛው ሞዴል” መውሰድ እንችላለን? ከወሰድንስ ለምን? ሦስተኛ በዘመናችን ያሉት አብያተ ክርስቲያናት በተለያዩ የእድገት ደረጃና በልዩ ልዩ ባሕሎች መካከል ያሉ በመሆናቸው ልንለማመደው የምንፈልገው የአሠራር ሞዴል በእኛና በሕብረተ ሰባችን ላይ ምን ያህል ተጽዕኖ ያመጣል? ለእነዚህ ጥያቄዎች ምላሽ በቀላሉ እናገኛለን ብዬ ማሰብ ባልቻልም፤ ቆም ብለን አጥልቀን ማሰባችን ግን ይገባል።

በመጀመሪያ ደረጃ በአዲስ ኪዳን ውስጥ በግልፅ የተቀመጠ የአሠራር መገለጥ እንዳልነበረ በማወቅ እውነታውን ልንቀበል ይገባል። ከዚህ አልፈን ያለ አግባብ ሐሳብን ልንለጥጠው ብንሞክር፤ መጽሐፍ ቅዱስን ከማንበብ ይልቅ፤ የራሳችንን ሐሳብ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ እያነበብን ልንለው የምንፈልገውን ሐሳብ እንዲልልን ማስገደድ ይሆናል።

በአንድ በኩል የፓስተሮች ቢሮ (Pastoral Office) በአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መኖሩ ከቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች አስተዳደር ጋር ተቀናጅቶ እስከሠራ፡ ተጠያቂነት ያለው አገልግሎት እስከሆነ፡ በመሃላቸውም የቡድን መንፈስ እስካልሰፈነ ድረስ፡ አክብረን ልንይዘው የሚገባ ጥሪና አገልግሎት ነው። የአንድ ሰው አመራር ሊያስፈራን የሚገባው ትሕትና በጉደለው፡ በትዕቢት መንፈስ፤ ለሥልጣንና ለኃይል የሚሳሳና፡ ተጠያቂነት በሌለው ሁኔታ ብቻውን ለማገልገል የሚወድ በሚሆንበት ጊዜ ብቻ መሆን ይኖርበታል!!!

ስለዚህም በሙሉ ጊዜአቸው እንዲያገለግሉ የተጠሩ አገልጋዮች እንዳሉና፤ ቤተ ክርስቲያንን ለማነፅና ለማሳደግ ዘመናቸውን የሰጡ፤ እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን ስጦታ እንዲሆኑ የሊያቸውና የቀባቸው ሰዎች እንዳሉ ልንውጠው የሚገባ ሐቅ ነው!!! ሆኖም ግን እንዲህ ዓይነት ጥሪ ያላቸው ሰዎችም የተሰጡለት አገልግሎት የክርስቶስን አካል ለማንጽና ለማሳልበት፤ በእግዚአብሔር ሕዝብ ውስጥ ያለውን እምቅ ስጦታ እየተፈለቀቀ እንዲወጣና እንዲጠቀምበት በመልዕክታቸው፡ በትምህርታቸውና በተሰጣቸው የወንጌል አደራ የሚያነሳሱና የሚያበረታቱ ሊሆኑ ይገባቸዋል።

ዋና ዓላማችንና ግባችን “የአመራርና የአሠራር መዋቅር ምንድን ነው?” የሚለውን ለመመለስ ሳይሆን፤ የክርስቶስ ጸግም መምጣት እንደሚጠበቅ አዲስ ሕብረተ ሰብ የአንድነትን መንፈስ በመጠበቅ፤ አንዱ የሌላውን ጸጋ በማክበርና እርስ በእርስ በመቀበል ሊሆን የገባዋል። “እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ ደቀ መዛሙርቴ

**እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ::” ያለውን የጌታ ቃል (ዮሐ. 13:34-35)
ለመፈፀም በፍፁም ትሕትናና ቅንነት ልናገለግል ይገባል!!!**

ምዕራፍ አራት

መንፈሳዊነትና የአገልጋይነት አመራር

(Spirituality and Servanthood Leadership)

“ከእኔም ተማሩ፥ እኔ የዋሁ፥ በልቤም ትሑት ነኝና”

(ሉቃስ 22:27)

በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናትም ይሁን፤ ቤተ እምነቶች፤ ወይንም ቤተ ክርስቲያን አገዝ በሆኑ መንፈሳዊ ድርጅቶች የሚያገለግሉ አገልጋዮች በእግዚአብሔር ቃል ሥልጣን ሥር ተቀምጠው በትሕትና፤ በየዋህነትና በቅንነት ለማገልገል የሚያስችላቸው አንድም በእግዚአብሔር ፊት የሚመዝንና የሚመጥን የነጠረ መፈሳዊነት ሲኖራቸው ነው። ሌላው ደግሞ የአመራር ልምምዳቸውም በእግዚአብሔርና በሕዝቡ ፊት የአገልጋይነት መንፈስ ሲኖራቸው ነው። ነገር ግን በእነዚህ ሁለት ዓባይነቶች የጠራና መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ መረዳት እንደሌለን በአመራራችን ከምናሳያቸው ባሕርያት ማስተዋል እንችላለን። ስለዚህ መጠየቅ ያለብን ጥያቄዎች አሉ። መንፈሳዊነት ምንድነው? “መሪ አገልጋይ” ወይንስ “አገልጋይ መሪ?” የአገልጋይነት አመራር ምንድነው? የሚሉትን ጥያቄዎች ለመመለስ እንዲያስችለን መንፈሳዊነትና የአገልጋይነት አመራር እንመለከታለን።

I. መንፈሳዊነትና አመራር፡-

(Spirituality and Leadership)

ሀ. የመንፈሳዊነት ትርጉም ወሰን፡-

መንፈሳዊነትና አመራር በተመለከተ ብዙ የተለያዩ ውይይቶች በሥነ ጽሑፉ ዓለም ሲደረግ ቆይቷል።⁶⁰ አንዳንድ ጸሐፊዎች “መንፈሳዊነትን” በሰው አነጋገርና ደረጃ ይገልፁታል። “የውስጠኛው ሰው”፣ “ነፍስ ወይም መንፈስ” ሰዎችን “ወደ እውነተኛ ራሳቸው” እንዲመለሱ የሚያበረታታ የትርጉም አቀራረብ ነው።⁶¹ ይህ አመለካከት ግን ከእግዚአብሔር ቃል ውጭ የሆነና እምነትን የሚጻጸር ነው።

ሌሎች ጸሐፊዎች ደግሞ “መንፈሳዊነትን” ከሰው ያለፈና፣ ፍጥረታትን የሚያካትት ሆኖ “አንድ ኃይል” (“Higher Power”) እንዳለና ከዚህም “ከፍ ያለ ኃይል” ሰው ለመኖርና ለመሥራት የሚይስችለው ምንጭ ያገኛል” ብለው ያምናሉ።⁶² እንዲህ ዓይነቱ አመለካከት በእግዚአብሔር ቃል የተመሠረተውን እውነተኛ መንፈሳዊነትን የሚቃረን ከመሆኑም ሌላ፣ ከተለያዩ የጥንት ባህሎች የተሰበሰበና ከኒው ኤጅ መብመንት የመነጨ አስተሳሰብ ነው።

በብሉይና በአዲስ ኪዳን የምናየው “መንፈሳዊነት” እውነተኛ መንፈሳዊነት ከመሆኑም በላይ፣ ከመንፈስ ቅዱስ የመነጨ፣ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ጌታ በፍፁም ሰብዓዊነቱና በፍፁም መለኰታዊነቱ ማዕከል ያደረግና የእግዚአብሔርን አብ

⁶⁰ See Jay A. Conger, ed. *Spirit At Work: Discovering the Spirituality in Leadership*, San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1994).

⁶¹ See James Hillman, *The Soul's Code: In Search of Character and Calling*, (New York: Random House, 1996); Jack Hawley, *Reawakening the Spirit at Work: The Power of Dharmic Management*, (San Francisco, CA: Jossey-Bass, 1996).

⁶² See William C. Miller, *How Do We Put Our Spiritual Values to Work? In New Traditions in Business: Spirit and Leadership in the Twenty First Century*, ed. John Renesch, (San Francisco, CA: Berrett Koehler, 1992), 169-177; Matthew Fox, *The Reinvention of Work: A New Vision for Livelihood for our Time*, (San Francisco, CA: Harper & Row, 1994); Gay Hendricks and Kate Ludeman, *The Corporate Mystic: A Guidebook for isionaries with their Feet on the Ground*, (New York: Bantam Books, 1996); Carol Orsborn, *Inner Excellence: Spiritual Principles of Life Driven Business*, San Rafael, CA: New World Library, 1992).

ክብር የሚያንፀባርቅ፡ በባሕርይ ለውጥ ላይ ያተኩረ የሕይወት እድገት ጉዞ ነው።
 ከመንፈስ ቅዱስ የመነጨና በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተመሠረተ “መንፈሳዊነት” ብዙ መንፈሳዊ ዲሲፕሊኖችን የሚያካትት ነው (ለምሳሌ፡- የትህትና፡ የቅድስና፡ የዝምታ፡ ምስጢርን የመጠበቅ፡ የአምልኮ፡ ወዘተ.)። የዲቂናን መንፈስ ሰው በማያ የው መንፈስ የሌሎችን ሰዎች ሕይወት በመልካም ነገር መንካትን/ማገልገልን (“ዲያኮንያ”)፤ በሚያስደንቅ መንገድ የሚያዳግም የአዕምሮና የልብ ለውጥና መታደስ ማግኘትን (“ሚታኖኢያ”)፤ እና ከሌሎች ጋር በቅንነት መንፈስና በልብ አንድነት በመተባበር መኖርንና ማገልገልን (“ኮይኖኒያ”) የሚያጠቃልል ሰፊና ጥልቅ ሐሳብና ልምምድ ነው።

ለ. መንፈሳዊነት በአመራር ውስጥ ያለው ድርሻ፡-

1. መንፈሳዊነት ያለው ሰው ብቻ ነው እያንዳንዱ ሰው የመሰለውን አስተያየት ሲሰጥ፡ የእግዚአብሔርን ድምፅ ከሰው ሐሳብ ለይቶ የሚያውቀው።
2. መንፈሳዊነት ያለው ሰው ብቻ ነው ሌሎች በማይመች ሁኔታ ሲሄዱና የጌታንም ሆነ የሰውን ሕግ ሲጥሱ፤ እርሱ ግን የዋጋ እሴቶችን አውቆና አስተውሎ ማመቻመች የማይችለው።
3. መንፈሳዊነት ያለው ሰው ብቻ ነው ሁሉን ነገር መሆንም ይሁን ማድረግ እንደማይችል አውቆ፤ እግዚአብሔር የሰጠውን ራዕይ ለመፈፀም የሌሎችንም የጸጋ ሥጦታዎች የሚጠቀመውና የትኩረት አቅጣጫ ያለው አገልግሎት የሚያገለግለው።
4. መንፈሳዊነት ያለው ሰው ብቻ ነው ከአገልግሎቱም በላይ ሰዎች አስፈላጊ እንደሆኑ አውቆ የግንኙነት ሥምረትን አጥብቆ የሚጠብቀው።

በአመራር ላይ የተቀመጡ አገልጋዮች ዘላቂነት ያለውና ለትውልድ ሊተላለፍ የሚችል ቅርስ እንዲኖራቸው ከፈለጉ የሚከተሉትን ቁልፍ ነገሮች ማሰባቸው በጣም አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ።

- ለእግዚአብሔርና ለሰው የሚመችና የሚጠቅም አገልጋይ ለመሆን ከእነርሱ በፊት የተሠራው የጌታን ሥራ ማሰብና ማክበርን፤
- ወደፊት ለመዘርጋት፡ ከቀደሙት የእግዚአብሔር ሰዎች ጋር መቆራኘትን፤
- ብዙ ሰዎችን ለማገልገል ከፈለጉ፡ ለብቻቸው የሚሆኑበትን ጊዜ ማዘጋጀትን፤
- በጌታ ሥራ ለመትጋት ከፈለጉ፡ በማስተዋል መርጋትን፤

- ብዙ አገልግሎት ለማገልገል፣ የአረፍት ጊዜያት መውሰድና ለሱባዔ መውጣትን
- አንድ ሐሳብ ለመናገር፣ በዝምታና በፀጥታ አስቀደሞ ለመስማት መቻልን፤
(ያዕቆብ 1:19)
- በእግዚአብሔር ሥራ ለመሮጥ ከፈለጉ፣ የህይወታቸውንና የአገልግሎታቸውን መልህቅ በሆነው በክርስቶስ መመሥረታቸውን መገንዘብና ማረጋገጥ፤
- በአሁኑ የአገልግሎታቸው ዘመን ፍሬአማ ለመሆን ከፈለጉ፣ ዘላለማዊ የሆነ የክብር ተስፋና ብድራት እንዳለ ትኩር ብሎ ማሰብን።

ሐ. መንፈሳዊ ዲሲፕላኖች፡-

(Spiritual Disciplines)

መንፈሳዊ ዲሲፕላኖች ብዙ ሀብር ያላቸው ናቸው። የጌታን ጌትነት ማዕከል ያደረገ ሕይወትና አገልግሎት እንዲኖረን በማድረግ የእግዚአብሔርን ክብር አንፀባርቀን እንድናልፍ የሚረዱ የሕይወት እውነቶችና ልምምዶች ናቸው። እነዚህን መንፈሳዊ ዲሲፕላኖች በምናይበት ጊዜ መሪዎች የሆንን ሁላችንም ሰዎች በመሆናችን ተሠርተን ያላለቅን ስለሆንን እውነታውን በመቀበል በፍጹም ቅንነት ራሳችን (ሕይወታችንም ሆነ አገልግሎታችን) መገምገም ይገባናል። መለወጥ በሚገባን ዲሲፕላኖች ላይም በራሳችን መጨከንና የድርጊት ጥላን በማውጣት እርምጃ መውሰድ እንድንችል በክርስቶስ ፍቅር አበረታታለሁ።

1. የትሕትና ዲሲፕላን፡-

(THE DISCIPLINE OF HUMILITY)

እኛ ኢትዮጵያውያን ያለን ባህል በክርስትና የተለወሰ ስለሆነ ክርስትናውን ከዓለማዊ አስተሳሰብ ጋር አዳቅለን የያዘናቸው ብዙ ነገሮች እንዳሉ እናውቃለን። ከእነዚህም መካከል ስለ ትሕትና/ የዋህነት ያለን መረዳት ነው። ከዚህም ሌላ ራሳችን በራሳችን ዓይን እይታ “እንደ እኛ የመሰለ ትሁት ሰው” ያለ አይመስለንም። እንዲህ ዓይነት አስተሳሰብ ግን በእግዚአብሔር ቃል ፊት ሊፈተንና ሊስተካከል ይገባዋል ብዬ አምናለሁ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በማቴዎስ 11:29 ላይ “ከእኔ ተማሩ፤ እኔ የዋህ፤ በልቤም ትሑት ነኝና፤” ብሎ የተናገረው መሠረታዊ ቃል ነው። እዚህ ላይ ሊጠቀሱ የሚገባቸው ጌታ የገለፃቸው ሁለት ዕረፍቶች አሉ። የመጀመሪያው “እናንተ ደካሞች ሽክማችሁ የከበደ ሁሉ ወደ እኔ ኑ፤ እኔም አሳርፋችኋለሁ።” ያለው ቃል ነው። ይህ ዕረፍት እግዚአብሔር በምሕረቱና በእርሱ በክርስቶስ አምነው ለቀረቡት የሚሰጠው ነው። ሁለተኛው “ቀንበሬን በላያችሁ ተሸከሙ፤... ለነፍሳችሁም ዕረፍት ታገኛላችሁ።” የሚለው ቃል ነው። ይህ ዕረፍት ግን የእኛ ባሕርይ ሲለውጥና ጌታን በትሕትናውና በየዋህነቱ ስንመስለው ብቻ የሚገኝ የአገልግሎት ዕረፍት ነው። አገልግሎት እየከበደ፤ ሽክም እየሆነ፤ እየተሳካረና እየተወሳሰበ የሚመጣው በአገልጋዮች ልብ ውስጥ ትሕትናና የዋህነት ደብዛው እየጠፋ ሲመጣ ነው።

እዚህ ላይ ልንጠይቀው የሚገባን ጥያቄ “ትሕትናና የዋህነት” ምን ማለት ነው? ትሕትና/ የዋህነት ከትዕቢት ጋር ያለው ንፅፅር ምንድነው? እውነተኛ ትሕትና ከውሸት ትሕትና በምን እንለየዋለን? ትሕትና በውጫዊ መግለጫ ብቻ የሚገለጥ ነው ወይንስ የውስጥ ጥራት የትሕትናችን ፍሬ የክርስቶስን ባሕርይ ያንፀባርቃል ወይ? የመንፈስ ቅዱስን ፍሬ ይገልጻል? በዚህ ውስጥ የከበረው ምንድነው? እኛ ወይስ እግዚአብሔር? (ቆላ. 2:16-23)

የእግዚአብሔር ቃል ስለ ትሕትናና የዋህነት በአዲስ ኪዳን ውስጥ በግሪኩ ቃል የተሰጠው ትርጉም እንደሚከተለው አስቀምጦታል፡-

- ❖ “ከሚገባ በላይ ስለ ራስ አስፈላጊነት ለማሰብና ለማድነቅ ፈፅሞ አለመፈለግ።”
- ❖ “የራስን መብት ለሌላው ሰው ጥቅም ሲባል መስዋዕት ለማድረግ ከልብ በመነጨ ሁኔታ ፈቃደኛ መሆን።”⁶³

“ትሕትና/ የዋህነት” (በግሪኩ ቃል “ፕራኩቴስ”) "Gentleness, Humility, Considerateness, Meekness") ማለት “መርጋት፣ ትህትና፣ ስለ ሌላው ሰው ማሰብ፣ የዋህነት”⁶⁴ ብሎ ይገልፀዋል። “ትሕትና/ የዋህነት” የኢየሱስን ባሕርይ የሚገልፅ ከመሆኑም ሌላ፤ የነበረው አመራር ምንም ዓይነት ኃይል ሳይጠቀም በምድር ላይ ደህንነት የሚያመጣ ጌታ እንደ ነበረም ያሳያል።(ማቴ. 11:29፤21:5፤ 5:5፤ ዘካ. 9፡

⁶³ Colin Brown, ed. *NIDNTT*, vol. 2, 256-264; johannes P. Louw and Eugene A. Nida, eds. *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains*, 2nd. ed., vol. 1 *Introduction and Domains*, (New York: United Bible Societies, 1988, 1989), 748.
⁶⁴ Colin Brown, *NIDNTT*, 256.

9) “ትሕትና/ የዋህነት” በሰው ብቻ የተመረከብና በሰው ፈቃድ ብቻ ላይ የተመሠረተ መልካም ባሕርይ ሳይሆን፤ ሰው ጌታ ኢየሱስን በማወቅ እያደገና እርሱንም እየመሰለ ሲሄድ በውስጡ የሚመጣ የሕይወት ለውጥ ነው። በሰው ዓይን የበታችነትን የሚያመለክትና የሚያሳፍር ነገር ሆኖ ሲወሰድ ስናየው፤ በአዲስ ኪዳን ግን እግዚአብሔርን ማዕከል ያደረገና ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ የሆነ ግንኙነት እንዲኖረው የሚያደርግ የሕይወት ለውጥ ነው።⁶⁵ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የትሕትናን ውበት የገለጸው፡-

- የሥልጣን እርከን የሚፈልጉትን ሲያስጠነቅቅም ይሁን “ (ሉቃስ 14:11፤ ማር. 10:15፤ ማቴ 18:4)፤
- ከፈረሳውያን ጋር በነበረው የሚያነጋግሩ ጉዳዮች ላይም ያሳየው ትሕትና (ሉቃስ 18:14)፤ እና
- በፈረሳውያንና በጸሐፍት ላይ የገለፀው ተግባራዊ፤ እና በትሕትና ለሚመላለስ ሰው ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚሰጠው ብድራትና ተስፋም (ማቴ. 23:12) እንዳለ በገለጸበት ጊዜ ነው።

ዊልያም ቴምፕል የሚባለው የአንግሊካን ቤተ ክርስቲያን አርክ ቢቮፕ አፍ ካን ተበሪ ሆኖ ያገለገለው ሰው (እ.አ.ዘ.አ 1942-1944 ዓ.ም) ስለ “ትሕትና/ የዋህነት” እንዲህ ብሎ ተናግሮ ነበር፡- “ትሕትና ማለት ራስን ከሌሎች አሳንሶ ማየት፤ ወይም ስለ ራስ ስጦታ የበታች/ ዝቅተኛ አድርጎ ማየት አይደለም። እንዲያውም ስለ ራስ ከማሰብ ፊፅም ነፃ መውጣት ነው።”⁶⁶ “ትሕትና/ የዋህነት ማለት እግዚአብሔር የሰጠን ስጦታዎች፤ ወይም በረከቶች፤ ምህረትና ሞገስ መካድ አይደለም!!! ነገር ግን የሰዎች ዓይን እግዚአብሔር በምሕረቱና በጸጋው ወደ ሰጠን መልካም ነገሮች እንዲሳብ በማድረግ የተለየ ጥቅም፡ ዝናና፡ ክብር ለእኛ እንዲሰጡን በሰዎችልብ ውስጥ ለመሥረጽና ቦታ ለማግኘት ምንም/ አንዳች ጥረት አለማድረግን ይጠይቃል።

❖ “ትሕትና/ የዋህነት” ለመረዳት የሚያስችግር እንግዳ ነገር ነው ምክኒያቱም ያገኘነው በመሰለን ጊዜ ከእጃችን ያመልጣል፤ ደርሰንበታል ስንል ከእኛ እጅግ የራቀ ነው። ትሁት እንደሆነ ከሚያስብ ሰው በላይ ትዕቢተኛ የለም!!! በአመራር ላይ የተቀመጡ አገልጋዮች ሁሉ ሐዋርያው ጳውሎስ ያለውን ሐሳብ በማስተዋ

⁶⁵ Ibid., 260.

⁶⁶ see www.lifeondoverbeach.wordpress.com/2011/11/05/William-Temple-about-humility. (accessed June 27, 2013).

ል ሊያጤኑ ይገባቸዋል፡- “አሁን እንዳገኘሁ ወይም አሁን ፍፁም እንደሆንሁ አይደለም፤ ነገር ግን ስለ እርሱ በክርስቶስ ኢየሱስ የተያዘሁበትን ያን ደግሞ እይዛለሁ ብዬ እፈጥናልሁ።ነገር ግን አንድ ነገር አደርጋልሁ፤ በኋላዬ ያለውን እየረሳሁ በፊቴ ያለውንን መያዝ እዘረጋልሁ።” (ፊል. 3:12-13)

- ◆ “ትሕትና/ የዋህነት” እግዚአብሔርን ማዕከል ያደረገ ሆኖ፤ የእግዚአብሔርን ክብር፤ ኃይልና ለእኛም ሆነ ለሕዝቡ ያለውን ዓላማ ትክክለኛ እይታ እንዲኖረን የሚያደርግ የሕይወት ዲሲፕሊን ነው።
- ◆ “ትሕትና/ የዋህነት” በእግዚአብሔር ቃል የተመሠረተና ከመንፈስ ቅዱስ የመነጨው፤ ጌታ የሰጠን ሥልጣን ለራሳችን መጠቀሚያ ሳይሆን፤ የምናገለግለውን ሕዝብ ለማሳደግ፤ ለማጎልበትና በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ያለውን ድርሻ አውቆ የተሰጠውን መክሊት እንዲጠቀምበት ለማበረታታት ነው።

(ሀ) እውነተኛ ትሕትና ከአጉል ትሕትናና ከትዕቢት ጋር ሲነፃፀር

አጉል ትሕትና	ትዕቢት	እውነተኛ ትሕትና
ራስን ዝቅተኛና ምስኪን እድርጎ ማሰብ	ከንቱና ጊዜያዊ የራስ ክብር በመፈለግ የበላይ እንደሆኑ፤ ማሰብ፤በራስ ሐሳብ መድረቅ፤	ከልብ የመነጨ ቅንነት የሌላው ሰው ጥቅም መፈለግ፤ ከመገልገል ይልቅ ማገልገል፤
የተበላሽ የራስ አመለካከት መያዝ፤ በራስ ላይ አሉታዊና አለአግባብ መፍረድ፤ እንደማይረቡ ማሰብ፤ በራስ ማቁዘምዘም።	ራስን ከሌሎች አስበልጦ ማሰብ፤ በጣም የተለጠጠ የራስ አስተያየት ላይ መጠመድ።	ለራስ ምንም ሳይሳሰሉ ሌሎችን በመስዋዕትነትና በመሰጠት ማገልገል፤ ሌሎች ሰዎች ያላቸው አስተያየት አለመፍራት፤ ስለ ራስ ከማሰብ ነፃ መሆን።
በሌሎች ፊት ራስን ከመጠን በላይ መውቀስ፤ ከሚገባና አጉል በሆነ መንገድ ጨዋ ለመሆን መሞከር ምንም ጥቅምና ረብ የሌለው ሰው አድርጎ ራስን ማየት።	የራስን ከንቱ ውዳሴ ማብዛት፤ ስለራስ ብዙ መናገርና መመካት፤ በራስ ችሎታ አውቀት ልምምድና ስጦታ በሌሎች ፊት መመካት።	የራስን ብርታትና ድካም ሚዛናዊ በሆነ መንገድ መረዳት፤ ሁሉን ነገር ማድረግና መሆን እንደማይችሉ አውቆ የሌሎችን ፀጋ ማክበር።
ሰውን ሁሉ ደስ ለማሰኘት /ለማርካት መሞከር፤ ትክክለኛ የሆነውን ነገር ከማድረግ ይልቅ፤ ሰዎች የፈለጉትን ለመፈፀም መታገል።	የግል አጀንዳና ፍላጎት ለመፈፀም መታጋት፤ የሌሎችን ስሜት ደማምጦም ይሁን ከእነርሱ በልጦ ለመገኘት መታገል።	እያንዳንዱን ሰው በአክብሮት መቀበልና ማገልገል፤ ማንም ሰው ያለው ቦታ ሳይገደው እድልዎ በሌለው ሁኔታ ሁሉንም እኩል ማገልገል።
በራስ ማቁዘምዘም መዋጥ፤ ስለራስ ብዙ መጨነቅና መታወክ፤ በሌሎች ላይ ለማተኮር አለመቻል።	“ከእኔ፥በእኔ፥ለእኔ” ራስተኩሮ፤ የራስን ጥቅም ማስጠበቅ፤ ራስን ማምለክ	ራስን በመስዋዕትነት ለሌሎች አሳልፎ መስጠት፤ ሌሎችን ለመርዳት፤ ለማበረታታት፤ ለማገልገል በፍፁም

		ልብ መስጠት።
ዓይነ አፋር፣ ፊሪ፣ እርግ ጠኝነት የሌለው፣ በራስ አነሳሽነት እርምጃ መውሰድ የማይችል፣ አስፈላጊ በሆነ ጊዜ በእርግጠኝነት መናገር የማይችል።	ሌሎችን ዝቅ አርሳ የሚያይ፣ የማይገባውን ፈላጊ ሌሎችን እንደፈለገ ለመጠምዘዝ የሚፈልግ ግምታዊ አስተያየቶች መናገር፣ የሚያበዛ፣ ከመጠን ያለፈ ተናጋሪ፣ የተለጠጠ እርግጠኝነት ያለው ንግግር የሚያበዛ	ሌሎች ተኮር፣ ለሌሎች ቅድሚያ መስጠቱ ብቻ ሳይሆን እነርሱንም የሚያሳስባቸው ጉዳይ መሟላቱን የሚፈልግ፣ የራሱን ጥቅም ሌሎችን ለማገል ሲል መስዋዕት የሚያደርግ።
በሌሎች ሰዎች አስተያየት የሚደገፍ ያለነሱ አስተያየትም በራሱ መቆም የማይችል።	ሌሎች ሰዎች ሁሉ ከእርሱ በታች እንደሆኑ የሚያስብ፣ ሌሎች የሚቆረቆራቸውን ለመረዳት አለመፈለጉ ብቻ ሳይሆን፣ መረዳትም እንደሌላቸው የሚያስብ፣ የሚያገለግላቸው የተጠራለትን ሕዝብ የሚያማ።	የአገልጋይነት መንፈስና ልብ ያለው፣ ለራሱ ጥቅም፣ ከእነርሱ የሚያገኘውን ሳያስብ የተጠራለትን ሕዝብ በቅንነት የሚያገለግል።
ለመታረም የሚፈራ፣ ሲገሰፅ የሚደነግጥ፣ የራሱን መልክ በተበላሽ ሁኔታ ስለሚያይ ሌሎች የሚሰጡትን አስተያየት የማይወድ	መማር የማይፈልግ የተዘጋ ልብ ያለው፣ እርማትም ይሁን ተግሳፅ ፈፅሞ መቀበል የማይፈልግ፣ የሌሎችን ሐሳብ የሚያጣጥል የሚንቅ	ለመማር ትሁት የሆነ ልብ ያለው ለመታረም ክፍት የሆነ፣ ራሱን እንደበቃ አድርጎ ስለሚያይ ለማደግ ውስጣዊ ረሃብ ያለው፣ ሌሎች የሚሰጡትን ሐሳብና አስተያየት በቁም ነገር የሚወስድ

(ለ) እውነተኛ ትሕትና ከትዕቢት ጋር ሲነፃፀር፡-

እውነተኛ ትሕትና	ትዕቢት
ማቴ. 11:29፥ ፊል. 2:1-11፣ ዮሐ. 13:4-7 ማር. 9:35፣ ዮሐ. 3:29-30፣ ዮሐዋ ሥራ 13:22-23፣36፣ ምሳሌ 18:16፣ 21:3፣20፣22፣4፣24፣3-4	ምሳሌ 25:14፣ 27-28፣ 27:2፣14፣21፣ ማቴ. 20:20-28፣ ማር 9:33-34
ትሕትና ኃላፊነት ይቀበላል።	ትዕቢት ግን ኃላፊነትን ከመቀበል ይልቅ ሌሎችን መውቀስ ይቀለዋል።
ትሕትና ግልፅ የሆነ ዓላማ አለው።	ትዕቢት ግን መሸፋፈን፣ ምሥጢራዊ ማድረግና መከድ ይወዳል።
ትሕትና ለማስተማር ብቻ ሳይሆን ለመማር አጥብቆ ይፈልጋል።	ትዕቢት ግን ከተከፈተ አዕምሮ ይልቅ የተደፈነ፣ ለመቀበል/ ለመማር ከመፈለግ ይልቅ የተዘጋና ተሟጋች ነው።
ትሕትና ባለበት ሰዎች ያላቸውን ፀጋ በማነሣጥት አዲስ ፈጠራዎችን ይለማመዳሉ፣ የእግዚአብሔር መንግሥት ያስፋሉ።	ትዕቢት ባለበት ሰፍራ ግን የሰዎች ሁሉ ፀጋ የታሰረ ነው።። እንዲያውም በእግዚአብሔር ቤት ተመልካቾች ይሆናሉ።
ትሕትና መለወጥ በሚችሉና እውነትን በማ	ትዕቢት ግን ለመለውጥ ፈቃደኛ ከመሆን

ይቃረኑ ሁኔታዎችና ውሳኔዎች ላይ ለመለወጥ ፈቃደኛ ነው።	ይልቅ ግትርነት ይመርጣል።
ትሕትና የቡድን መንፈስ ይፈጥራል፤ ሰዎችም በእንድ ልብ ሆነው ለማገልገል ይቀናቸዋል።	ትዕቢት ግን የሰው ልብ እንዲበታተንና እርስ በርስም እንዳይተማመን ያደርጋል።
ትሕትና ሰዎች ያለ ምንም ጫና በፈቃደኝነት ለተሰጣቸው ነገር ታዛዥ ሆነው እንዲያገለግሉ ያደርጋቸዋል።	ትዕቢት ግን ሰዎች በእግዚአብሔር ሥራ እንዲለግሙና አልፈውም እንዲያምጹ ያደርጋቸዋል።
ትሕትና ባለበት የጠራ፡የከበረ፡የላቅና የጠለቀ ሥራና አገልግሎት ይካሄዳል።	ትዕቢት ባለበት ግን የግብር ወጣና መደረግ ስላለበት ብቻ ይደረጋል፤ ህይወት የሌለውና ህይወት ማመንጫት የማይችል ይካሄዳል።
ትሕትና የግንኙነት ሥምረትን አስፈላጊነት ስለሚረዳ፡ሰውን ሁሉ እንደየ ክርስትና ዕድገቱ በአክብሮት የሚመራበት ፀጋና ጥበብ አለው።	ትዕቢት ግን መሪውን ብቸኛ ከማድረጉም በላይ፤ ወደ ሰዎች መቅረብ የማይወድ፤ የሰው ሐዘን የማይገባው ግለሰቦችም ሆኑ ሕዝቡ ከመድረክ ብቻ የሚያውቁት እንዲሆን ያደርገዋል።
ትሕትና ከምንም ነገር በላይ የእግዚአብሔርን ፊት ለማየት እንድንናፍቅ ያደርጋል። (መዝ. 27:4:8)	ትዕቢት ግን ኃይልና ሥልጣን ፈላጊ እንድንሆን ስለሚያደርገን ሹመት ፈላጊ እንሆናለን
ትሕትና ኑሮአችንም ሆነ አገልግሎታችን በፍቅር የተለወሰ እንዲሆን ያደርገዋል። (1ቆሮ. 13:4-7)	ትዕቢት ግን በውድድርና በፉክክር መንፈስ እንድጠመድ ስለሚያደርገን ዘመናችንን በሙሉ ከሌሎች አገልጋዮች ጋር ስንገፋፋ እንኖር ያደርገናል
ትሕትና ከአገልግሎት ስኬታማነት ይልቅ በእግዚአብሔርና ለሕዝቡ ታማኝነት ላይ እንድናተኩር ያደርጋል። (ማቴ. 25:21:23)	ትዕቢት ግን በኑሮ ስኬታማነት ላይ እንድናተኩር ስለሚያደርገን በስስት ባሕር ውስጥ እንድንዋኝ ያደርገናል።

❖ ትሕትናን ለመላበስ በእግዚአብሔር ሥራ የተጠመዱ መሪዎች ሁሉ፡-

- ምንም ነገር እንደማያውቁ ሆነው የእግዚአብሔርን ጥበብ፤ (ያዕቆብ 1:5-8)
- ኃይል እንደሌላቸው አውቀው የመንፈስ ቅዱስን ኃይል፤
- ምንም እንዳልሆኑ አስተውለው በእግዚአብሔር ፊት መደፋትን፤
- ያለ እግዚአብሔር ምንም ሊያደርጉ እንደማይችሉ ተረድተው፤ የእግዚአብሔርን ጸጋና ምህረት እንዲበዛላቸው መጠየቅን፤
- ከእጁ ይልቅ ፊቱን በመፈለግ፤ ራሳቸውን በቅንነት ሊያቀርቡ ይገባቸዋል!!!

ሐ. ትሕትናን ለማግኘት የሚረዱ መንገዶች፡-

- ✓ በየጊዜው እውነተኝነት በተሞላበት ሁኔታና በቅንነት ኃጢአታችንንና ስንፍናችንን በፊቱ መናዘዝ። (መዝ. 51:1-4፤ 139:23-24፤ ሉቃስ 18:9-14፤ ዕብ. 12፡ 1-3)

- ✓ አንዱ የትሕትና መለኪያው በእግዚአብሔር ፊት ያሳየውን ስንፍናና ኃጢአት በምንወዳቸው ሰዎች ፊትም መግለፅ፤ -ያዕቆብ 3:2፤ 5:16-18
- ✓ የሌሎችን ሰዎች ስህተት ስናይ መታገስ (1ጴጥ. 3:8-17) ሰዎች በእኛ ላይ ሐሜት፤ ወሬና ክፉ ሲናገሩ በትዕግሥት መሸከም፤
- ✓ እግዚአብሔር ላስቀመጣቸው መሪዎችና አገልጋዮችም ይሁን (ዕብ. 13:17፤ 1ተሰ. 5:12-13)፤ ለአገር ባለ ሥልጣናትም (1ጢሞ. 2:1-4፤ ሮሜ. 13:1-7) መታዘዝና መገዛት፤
- ✓ ሰዎች ለሚሰጡት እርማትና ተግሣፅ ፀጋ በሞላበት ሁኔታ መቀበል፤ (ምሳሌ 10:17፤12:1)
- ✓ ሌሎች ከእኛ እንደሚሻሉ መቁጠርና ፀጋቸውንም መጠቀም፤ (ፊል. 2:1-11)
- ✓ ዓላማ ባለው መንገድ በድህነት ውስጥ ካሉት፤ ከተገፉትና በችግር ውስጥ ከተቀመጡት ሰዎች ጋር ራስን ማመሳሰል፤ እግራችንን በጫማቸው ውስጥ እስገብተን የችግራቸውን አድማስ መረዳት፤
- ✓ በሰው ኃዘን ብቻ ሳይሆን በሰው ደስታ ውስጥም ለመግባትና አብረናቸው ደስ ለመስኘት የምንችልበት መንፈሳዊ ብስለት መያዝ፤
- ✓ የሌሎች መሪዎችና አገልጋዮች ምሥክርነት እንዳይበላሽ ጸጋቸውን መጠበቅ፤ ስለ እነርሱ መልካም ካልሆነ በስተቀር ክፉ ነገር በሌሎች ፊት ወይም በመድረክ ላይ ከመናገር መቆጠብ፤
- ✓ በየጊዜው እየተለጠጠ ከሚሄድ የትዕቢት መርዝ ራስን መጠበቅ፤ የውስጥ ልብንና መንፈስን መመርመር፤ ራስን በእግዚአብሔር ፊት ማዋረድ፤ (1ጴጥ. 5:6-7፤ 4:10-11፤ 5:5)
- ✓ በሌሎች መሪዎችና አገልጋዮች ሥር ተቀምጦ ለመገልገል መፈለግ፤ አመራራቸውን ም ማክበር፤ የእግዚአብሔርንም ጸጋ አይተን በአድናቆት ደስ መሰኘት፤
- ✓ እግዚአብሔር ከደህንነታችን ጀምሮ በሕይወታችን ዘመን ያደረገልንን ውለታ አስበን ማመስገን፤ አዲስ ቀን በመጣ ቁጥር አዲስ ምዕራፍ እንደተሰጠን አውቀን በአድናቆት መቀበል፤ በሕይወታችን ምዕራፎች የምናየውን የእግዚአብሔርን ፊርማ አስበን ማመስገን፤ ጌታ ከየት እንዳነሣን ሁልጊዜ እያሰብን እርሱን በፍጹም ልብ ማክበር።
 “ትሕትናና እግዚአብሔርን መፍራት ባለጠግነት፤ ክብር፤ ሕይወትም ነው።”
 (ምሳሌ 22:4)

2. በመጠን የመኖር ዲሲፕሊን:-

(THE DISCIPLINE OF SIMPLICITY)

2.1 በመጠን የመኖር ዲሲፕሊን ነፃነት ነው፤ ውስብስብ የሆነ ኑሮ መኖር ግን እሥራት ነው። ያልተወሳሰበ ኑሮ ደስታንና በመጠን መኖርን እንድንለማመድ ሲያደርግ፤ ውስብስብ የሆነ ኑሮ ግን ጭንቀትንና ፍርሃትን ይፈጥራል። የእግዚአብሔር ቃል፡- “እግዚአብሔር ሰዎችን ቅኖች አድርጎ እንደሰራቸው ይህን ብቻ አገኘሁ፤ እነርሱ ግን ብዙ ብልሃትን ፈለጉ።” (መክብብ 7፡29) በአሁኑ ዘመን የመሪዎችንና የአገልጋዮችን ጸጋ አንቆ የያዘው ጉዳይ በጊዜ መወጠርና ውስብስብ ኑሮ ነው። እነዚህ ጉዳዮች ሰበባቸው ሳይታወቅ በቀላሉ የተወሰዱ ሆነዋል። ይህ የዘመናችን “የጥድፊያ በሽታ” የሰውን ሁሉ ሕይወት ያሳክረ፤ ጊዜን ለማግኘት ሲባል የሚደረግ ትግልና ፍሬ አልባ የሚያደርግ ችግር ነው። በጥድፊያና ውስብስብ በሆነ ኑሮ የሚኖሩ ሰዎች ምንም ዓይነት የሕይወትም ይሁን የአገልግሎት እርካታ የላቸውም። ሕይወታቸውና አገልግሎታቸው ጥልቀትና ብስለት የሌለው፤ ያልሰከነና መሬት ያልረገጠ የሰሜት ግልቢያ እንዲሆን ያደርገዋል። ውስብስብ የሆነ ኑሮ ያላቸው መሪዎች ራሳቸውን መግዛት የሚችሉበት አቅምና በራሳቸው ላይ መጨከን የሚችሉበት ድፍረት ስለሌላቸው፤ እንደ ላስቲክ እየተለጠጠ በሚሄዱ የምኞት ዓለም ውስጥ እንዲኖሩ ይገደዳሉ። ባላቸው ነገር ላይ መርካት ስለማይችሉ ያለ አቅማቸው የሌላቸውን በማካበት ይወጠራሉ።

2.2 በመጠን የመኖር ዲሲፕሊን በጊዜ ያልተወጣጠረ ኑሮ እንዲኖረን ያደርጋል ማለት ሳይሆን ይችላል። ነገር ግን ከአገልግሎት ብዛት ይልቅ፤ ጥራት ላይ እንድናተኩር ያደርገናል። የውስጣችን እርካታ፤ ምንጩ፤ መነሻው ወይም ምክኒያት ከውጭ የምናገኘው፤ የምናደረገው፤ ወይም የምንገዛ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ብቻ ውን ይሆናል። ሐዋርያው ጳውሎስ በፊልጵስዩስ 4፡ 10-13 ላይ “...የምኖርበትን ኑሮ ይበቃኛል ማለትን ትምሬአለሁና። መዋረድንም እውቃለሁ፤ መብዛትንም አውቃለሁ፤ በያንዳንዱ ነገር በነገርም ሁሉ መጥገብንና መራብንም፤ መብዛትንና መጉደልን ተምሬአለሁ። ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ።” እንዳለው ነው።

ሐዋርያው ጴጥሮስም “... ትጽልዩም ዘንድ በመጠን ኑሩ” ያለውን መመሪያ በማስተዋል ስንኖር ኑረአችን ያልተወሳሰበ ይሆናል። (1ጴጥ. 4፡7-8) እንዳንድ መሪዎችና አገልጋዮች የተጠሩለትን የእግዚአብሔር ጥሪ ትተው ገንዘብን በመውደድ እንደተጠመዱት ሳይሆን፤ እንደ ጢሞቴዎስ በቅንነት ስለ እግዚአብሔር ሕዝብ

የሚገደንና የምንጨነቅ እንድንሆን ያደርገናል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለው፡-
 “እንደ አርሱ (ጢሞቴዎስ) ያለ ስለ ኑሮአችሁ በቅንነት የሚጨነቅ ማንም የለኝምና፤
 ሁሉ የራሳቸውን ይፈልጋሉና፡ የክርስቶስ ኢየሱስን አይደለም፡፡”

2.3 በመጠን የመኖር ዲሲፕሊን በውጫዊ የኑሮ ዘይቤ የሚገለጽ የውስጥ ርትዕና ውበት ነው!!! በመጠን መኖር የውስጥና የውጭ መግለጫዎች እውን እንዲሆን ያደርጉታል። የውስጥ ውበት ያለ ውጫዊ መግለጫ (ማለትም በተግባር ያልታየ) ሊሆን አይችልም። በአንፃሩም ውስጣዊ ርትዕና ውበት ሳይኖረው በውጫዊ መግለጫ ብቻ ለመኖር መሞከር የሞተ ሕጋዊነት ውስጥ እንድንኖር ያስገድደናል። ስለዚህ ሁለቱ የአንድ ሳንቲም ገጽታዎች ስለሆኑ በሚዛን ሊጠበቁ ይገባቸዋል።

2.4 በመጠን መኖር (SIMPLICITY)

ከብሕትውና ኑሮ (DUPLICITY) ጋር ሲነጻጸር፡-

እዚህ ሳይ መጠቀስ ያለበት ያልተወሳሰበ ኑሮ ከብሕትውና ኑሮ በጣም የሚለይ መሆኑ ነው። አንደኛ ብሕትውና ኑሮ ከ “ብልጽግና ወንጌል” ተቃራኒ የሆነ “የድህነት ወንጌልን” ያስተናግዳል፤ ያልተወሳሰበ ኑሮ ግን ስለ ገንዘብና ንብረት ትክክለኛና መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረዳት እንዲኖረን ያደርጋል። የነገር ሁሉ ምንጭ እግዚአብሔር እንደሆነ ስለምናስተውል፤ ከጌታ የተሰጠን ገንዘብ ወይም ንብረት ባለቤቶች ሳንሆን፤ ባለ አደራዎች እንደሆንን አውቀን በጥንቃቄና በማስተዋል ለክብሩ እና ለሌሎች ጥቅም በደስታ እንጠቀምበታለን። ሁለተኛ የብህትውና ኑሮ ሀብትንና ንብረትን ክዶ ሰውነትን በማጎሳቆል ያምናል፤ ያልተወሳሰበ ኑሮ ግን ጸጋ ከተሞላው እግዚአብሔር የተሰጠ እንደሆነ በማወቅ ንጹሕ በሆነ ደስታ ደስ ይለዋል። የብሕትውና ኑሮ የራስም ሆነ የሌሎችን ኑሮ ለማሻሻል የሚያደርገው ጥረት የለም፤ ያልተወሳሰበ ኑሮ ግን በእጃችን ያለው ገንዘብም ሆነ ንብረት ለራሳችን ጥቅም የተሰጠ የሚታቆር ሳይሆን፤ ለሌሎች ሰዎች እያካፈልን በሕይወታቸው ለውጥ እንዲመጣ ለማድረግ እንደሆነ ያምናል።

2.5 በመጠን መኖር በውጭ ሲገለፅ፡-

አዙሳ ፓስሬክ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ አስተማሪ የሆነው ሪቻርድ ፎስተር ወሳሰበ ኑሮ” (SIMPLICITY) ውጫዊ መግለጫ መለኪያዎች የሚሆኑ አሥ ዶች አቅርቧል፡፡⁶⁷

2.5.1 “ምንም ዓይነት ነገር ብትገዙ የኑሮአችሁ ዓይነት እንዲገልፅ ሳይሆን፥ ለቤታችሁ ያለውን ጠቀሜታ በማየት ይሁን፡፡

2.5.2 በእናንተ ላይ የተለየ ልማድ ወይም ሱስ ከሚያመጣ ነገር ራሳችሁን ጠብቁ፡፡ (ለምሳሌ፡- ቡና፥ ሻይ፥ ለስላሳ፥ ቲቪ፥ ኢንተርኔት፥ ሶሻል ሜዲያ፥ ወዘተ.)

2.5.3 ያላችሁን ነገር ለሌሎች ሰዎች ማካፈልም ይሁን መስጠት ባሕሪያችሁ ይሁን፡፡

2.5.4 ዘመናዊ ጋጀቶች ለመግዛትና ለማካበት ከመጓጓት፥ ያላገኛችሁት እንደ ሆነ ዓለም እንደሚገለበጥ ከማሰብ ራሳችሁን ጠብቁ፡፡ አዲስ ሞዴል ሳይገዛም ኖረን እናውቃለን፡፡

2.5.5 ባሉን ነገሮች ከራሳችን ጋር ሳናጣብቅ ደስ ብሎን መጠቀም መቻል አለብን፡፡

2.5.6 እግዚአብሔር የፈጠረውን ፍጥረት አይታችሁ መደነቅ፥ የጌታን አስደናቂ ሥራን ማመስገን፥ እና ከጊዜ ወደ ጊዜ ከከተማ በመውጣት የእጆቹን ሥራ እያዩ ለፍጥረታት ውበት የሰጠውን መንፈስ ቅዱስን ማክበር ልማዳችሁ ይሁን፡፡

(መዝ. 24÷1÷ 104÷30÷ 139÷14)

2.5.7 በብድር (በተለይም ወለድ ባለው ብድር) ነገሮችን በመግዛትና ከሚያስፈልገን በላይ በመሰብሰብ የሌሎች መጠቀሚያ ከመሆን ራስን መግዛት መለማመድ አለባችሁ፡፡

2.5.8 በሰዎች ፊት አጉል መገጣ ስለ ሰው ከመናገርና፥ ግማሽ እውነት ከመናገር መቆጠብ የዘወትር ባሕርያችሁ ይሁን፡፡ የማታደርጉትን ነገር ለሰዎች ቃል ከመግባትና ግምታዊ ንግግር ከመናገር ራሳችሁን ተቆጣጠሩ፡፡(ማቴ. 5÷37፤ ኤፌ. 4÷25)

2.5.9 በሌሎች ሰዎች ላይ ጫና ከሚያመጣ፥ ራሳቸውን የበታች አድርገው ከሚያዩ ከሚያደርግና፥ ከሚጨቁን መንገድ እና አሠራር ሰዎች የእኛ የስልጣንና

⁶⁷ Richard J. Foster, *Celebration of Discipline - The Path to Spiritual Growth*, (New York: Harper & Row Publishers, 1978).

የኃይል እርከን መወጣጫ መሰላል ወይም መጠቀሚያ አድርጎ ከመውሰድ ራሳችሁን ማንፃት ይኖርባችኋል።

2.5.10 'በመጀመሪያ የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቁን ከመፈለግ' ከሚያግዳችሁ ማናቸውም ነገር መራቅ የዘወትር መመሪያችሁ ይሁን።'⁶⁸

3. በእግዚአብሔር የመደገፍ ዲሲፕሊን፡-

(THE DISCIPLINE OF DEPENDENCY)

በእግዚአብሔር የመደገፍ ዲሲፕሊን ያለ እርሱ ምንም ነገር ማድረግ እንደማይቻለን በማወቅና በጥድፊያ ለሚደረግ ሰበዓዊ ጥበብ የተጋለጥን መሆናችንን በመቀበል፤ በየዕለቱ የቃሉን ድምፅ እየሰማን በጸሎት መንፈስ ለአመራሩ ምላሽ መስጠት ነው። (መዝ. 25÷4-5÷ 14፤ 119÷11÷105) ይህ ዲሲፕሊን በየቀኑ የእግዚአብሔርን ፊት እንድንፈልግ፣ ፍለጋውንም እንድንከተል፣ የሐሳብ ሂደታችንንም ሳይቀር እየቀደሰን እንዲመራን ልባችንን ለመክፈትና ሕይወታችንም ጌታ ኢየሱስን እየመሰለ እንዲኖር በፍፁም ፍርሃትና መንቀጥቀጥ ለመኖር ያስችለናል።

በእግዚአብሔር የመደገፍ ዲሲፕሊን በውስጣችን እያደገ መምጣቱ በተለያዩ መንገዶች ሊታይን እንችላለን። አንደኛ ለእግዚአብሔር ቃል ያለን አክብሮትና በሕይወታችንም የምንሰጠው ቦታ ምን ያህል መሆኑን በማየት ነው። በየቀኑ የጌታን ቃል ለማጥናት የሚኖረን የተከፈተ ልብ፣ ከፊደላት ማንበብ ያለፈ ሕያው ቃል የሆነና የቃሉ እንብርት የሆነውን ጌታ ኢየሱስን ለማየትና ከእርሱም ጋር ልዩ ህብረት ማድረግ መቻላችን ድምፁንም ከቃሉ መስማታችን ለተናገረን ቃል በሙሉ ፈቃደኝነት መታዘዛችን (የሐዋ. ሥራ 17÷10-11) የተማርነውንም ለሌሎች ሰዎች ማካፈላችን ይህንን ዲሲፕሊን እያሳደግን መምጣታችን ምልክት ነው።

ሁለተኛ ለመንፈስ ቅዱስ አመራር ያለን መስጠት፣ መደገፍና ግንኙነት በጣም ወሳኝ ነው። በራስ የአእምሮ ጥበብ፣ በዓመታት ልምምድ፣ በአካዳሚክ እውቀት፣ ወይም እንዲሁ በመሰለኝ (በነሲብ) ከመደገፍ ይልቅ፤ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት መደገፍ እግዚአብሔርን በቁም ነገር መውሰዳችንን ያሳያል። ሦስተኛ እግዚአብሔር የሕይወት ምንጭና ባለቤት መሆኑን በማወቅና በማመን፣ በክንዱ ሊደግፈን በማዳኑም ሊታደገን፣ በቸርነቱ ሊያጠግበን፣ በተአምራቱ ሊያሰደንቀን፣ ከጅማሬአችን ይልቅ ፍፃሜአችን የበለጠ ሊያደምቅና ሊያሳምር እንዳለው በመታመን፣ በእርሱ

⁶⁸ Ibid., 78-83.

ጽኑና ብርቱ ክንድ ተደግፈን መውጣትና መግባታችን በልባችን ለእግዚአብሔር የሰጠነውን ትልቅ ሥፍራ ያሳያል።

4. የወጥነት ዲሲፕሊን-

(THE DISCIPLINE OF INTEGRITY)

የወጥነት ዲሲፕሊን ማንም ሰው በማያየን ሥፍራም ሳይቀር ትክክለኛና እውነት የሆነውን ነገር ለማድረግ መቻል ነው!!! ተመልካች/ ታዛቢ ኖረ አልኖረ፤ የሚያውቀን ሰው ኖረ አልኖረ፤ ጽድቅና እውነት የሆነውና ጌታን የሚያስከብረውን ነገር ለማድረግ የየዕለቱ ዲሲፕሊን እንዲሆን ማድረግ ነው። ወጥነት ለራሴ እውነት መናገር ሲሆን፥ ሐቅኝነት ደግሞ ለሌሎች ሰዎች እውነትን የመናገር ዲሲፕሊን ነው። ሌሎችን ለማሳመንና ለመማረክ የምንታመን መሆን አለብን፤ የታመነ ሰው ለመሆን ደግሞ የሕይወቱን ንጽሕና የጠበቀ ሰው መሆን ይኖርብናል። የሕይወትን ንጽሕና ለመጠበቅ በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ንጹሕ ሕሊናና ታማኝነትን ይጠይቃል።

(የሐዋ. ሥራ 24፥16፤ ሮሜ 11፥14፤ 2ቆሮ. 6፥3፥ 8፥20-21)

◆ የወጥነት ዲሲፕሊን ያለው ሰው በተቃውሞና ተቃራኒ የሆነ የዋጋ አሰጣጥ መሃል ጽናትና ብርታትን ያሳያል። ከሰህተት አሠራር ይልቅ እውነተኛ የሆነውን፤ ከምግባር ብልሹነት ይልቅ ለጊዜያዊ ጥቅም ከማኅብደድ ይልቅ፥ የሥነ ምግባር መለኪያ መጠበቅን፤ ከታዋቂነት ይልቅ እውነትን፤ ከስኬታማነት ይልቅ ታማኝነትን ይመርጣል። እነዚህ ጉዳዮች አንድ መሪ ወጥነት ያለው መሆኑ መግለጫዎች ናቸው።

◆ የሰው የተስፋ ቃሎች በሥራ ተተርጉመው እስከሚታዩ ድረስ ቃላት ብቻ ያውም ሥጋ ያልለበሱ ቃላት ብቻ ናቸው ። የመሪዎች ቃል የሚከበረው በጠጠረ እውነታ ውስጥ ባሕርያቸው ተፈትኖ ሲወጣ ብቻ ነው። ስለዚህ መሪዎች ወጥነት ያለ ዲሲፕሊን ለመኖር ይህንን ቢጠብቁ በየዘመናቱ ቃላቸውን የሚመዝን፥ ክቡርና ክብደት ያለው፥ ሰዎች ለመስማት የሚገቡት፥ የታመነና የማይቀየጥ እውነት እየሆነ ይመጣል!!!

◆ ወጥነት ያለው ሰው ፡-

✓ በልቡ የሚያስበውን ይናገራል፤ በአፉ የሚናገረውንም በልቡ ያስባል።

(መዝ. 19፥ 16፤ ኢፌ. 4፥15፥25፥29)፤

✓ አባይ ሚዛን የለውም (ምሳሌ 20፥10፥11፥1፥20፥17)፤ ሰዎችንም በአድልዎ

አይይዝም፥ አይመለከትም (ያዕቆብ 2፥1-13)

- ✓ የተናገረውን ቃል ይጠብቃል (መዝ. 15÷4)
- ✓ የሕይወትና የአገልግሎት መመሪያ ያለው ሰው ነው። ምንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍለውም እውነት ለሆነ ነገር ይቆማል። እውነትን ለመሸራረፍ፣ ለመቀያየጥ፣ ለማመቻመቻ፣ ወይም ለመሸፈን አይሞክርም። ለእውነትና ለጽድቅ ከሆነ፣ ከዚያ ላነሰ ነገር “እምቢ” ማለት የሚችል አቅም አለው።

5. የጥሞና ዲሲፕላን፡-

(THE DISCIPLINE OF SOLITUDE)

የጥሞና ዲሲፕላን ሕይወታችን በእግዚአብሔር እና በእግዚአብሔር ሐሳብ እንዲዋጥ ለማድረግ፣ ለተወሰነ ጊዜ ከማንም ሰው ጋር ሳንገናኝ ለብቻችን በጌታ ፊት የመሆን ዲሲፕላን ነው። ይህ ጊዜ ስለ አገልግሎታችን የምናስብበት ወይም የምናቅድበት ጊዜ ሳይሆን፣ የእግዚአብሔርን ፊት የምናይበት፣ በሐሳቡ ውስጥ የምንዋጥበት፣ ከማንምና ከምንም ነገር በላይ ሉዓላዊነቱን የምንገልጽበት ልዩ የመሰጠት ጊዜ ነው። ይህንን ለማድረግ ጊዜና ቦታ መወሰን ይኖርብናል። (ማቴ. 6÷6፣ ማር. 1÷35 ፣ ሊቃስ 4÷42-44፣ ማቴ. 14÷23፣ ሉቃስ 5÷16፣ ዮሐ. 8÷1)

የጥሞና ዲሲፕላን የውስጥ ጸጥታና የልብ እርጋታ ነው። ይህ ዓይነት የልብ እርጋታ በሰዎች መካከል መሆን አለመሆናችን አያግደውም። ውስጣዊ መረጋጋት ካለ በውጫዊ ነገሮችም ይከሰታል። ለብቻችን በእግዚአብሔር ፊት በጥሞና ለመሆን የሚያስፈልገን ከሰዎች ለመራቅ ወይም ለመለየት ስለፈልግን ሳይሆን፣ ይልቁንም በሰከነና በነጠረ አገልግሎት እነሱን ለማገልገል የበለጠ እንድንሠራና እንድንዘጋጅ ስለሚያደርገን ነው!!! (ማቴ. 4÷1-11÷14÷13÷23÷ 17÷1-9÷26÷36-46) የጥሞና ዲሲፕላን ሳይኖረን መንፈሳዊነት ያለው ሕይወት ለመኖር አንችልም።

እዚህ ላይ ልንጠቅሰው የሚገባን አንድ እውነት አለ። ይኸውም የጥሞና ዲሲፕላን ከእግዚአብሔር ሕዝብም ጋር ካለን ሕብረትና የግንኙነት ሥምረት ጋር ሚዛናዊ በሆነ መንገድ ሊያዝ ይገባዋል። ምክኒያቱም አንድ መሪ ከሕዝቡ ጋር መደባለቅን እየወደደ፣ የጥሞና ጊዜ ለብቻው በእግዚአብሔር ፊት ለመሆን ካልቻለ ብስለት የሌለው፣ ስሜታዊና ግልብ የሆነ አገልጋይ ይሆናል። በአንፃሩም የጥሞና ዲሲፕላን ኖሮት ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር ሕብረት ማድረግ የማይችልና ሕዝቡ ከመድረክ ስብከቱ ሌላ እንዲያውቁትና እንዲቀርቡት የማይፈልግ ከሆነ፣ የማንንም ሰው ሕይ

ወት የማይነካ፥ በሌሎች ላይ ሕይወትን ሊዘራ የማይችልና፥ የተነጠለ መንፈስ ያለው ሰው ይሆናል።

በጥንት ዘመን ከኖሩ የቤተ ክርስቲያን አባቶች መካከል ፍራንሲስ አፍ አሲሲ (FRANCIS OF ASSISI = 1182 - 1226 A.D.) ልዩ የጥሞና ዲሲፕልን የነበረው ስለሆነ የሚከተለውን ሐሳቡን በጽሁፉ አስፍሯል፡-

◆ “ጌታ ሆይ፥ የሰላም መሣሪያ አድርገኝ፡-

- ጥላቻ ባለበት፥ ፍቅርን ለመዝራት፤
- መሃዳት ባለበት፥ ምህረትና ይቅርታን ለመግለፅ፤
- ጥርጣሬ ባለበር፥ እምነትን ለማሳየት፤
- ተስፋ መቁረጥ ባለበት፥ ተስፋን ለመስጠት፤
- ጨለማ በሰፈነበት፥ ብርሃንን ለማሳየት፤
- ሐዘን ባለበት፥ ደስታን ለማስራጨት።

እነ መለኰታዊ አምላክ ሆይ፡-

- የራሴን ምችት ከመፈለግ ይልቅ፥ የሌሎችን ምችት ለመጠበቅ፤
- ሌሎች እኔን እንዲረዱኝ ከመፈለግ ይልቅ፥ ሌሎችን ለመረዳት እንድችል፤
- በሌሎች ለመወደድ ከመፈለግ ይልቅ፥ ሌሎችን ለመውደድ እንድችል በጸሀህ አስችለኝ ።

ምክኒያቱም፡-

- በመስጠት ነው፥ የምናገኘው፤
- ሌሎችን በምህረት በመቀበል ነው፥ ይቅርታን የምንቀበለው፤
- በመሞት ነው፥ የዘላለምን ሕይወት የምናገኘው።⁶⁹

◆ ሲ ኤስ ሉዊስ የሚባለው ክርስትያን ፈላስፋ የነበረው ደግሞ እንዲህ ብሏል፡-

“ሰነፎችና ሃኬተኞች ብቻ ናቸው የሚባክኑት።”⁷⁰

⁶⁹ www.catholic-forum/Saints/pray0027.htm, (accessed July 20, 2013). See also www.wikipedia.org/wiki/prayer-of-Saint-Francis, (accessed July 20, 2013)

⁷⁰ Walking with Yeshua.blogspot.com/2007/06/one-to-consider.html, (accessed July 20, 2013)

❖ የጥምና ዲሲፕሊን እንዲኖረን ካስፈለገ የሚከተሉትን ነገሮች ማሰብ በጣም ይረዳል፡

- ከቤታችን ውጭ ፓርክ፣ ጫካ፣ ወንዝ፣ ህይቅ ወይም ባህር ዳር፣ ወዘተ. ፈልጎ ለብቻችን የምንሆንበትን ጊዜ መወሰን፤
- ከአፋችን የሚወጣውን የቃላት ብዛት የተመጠነ እንዲሆን ራስን መቆጣጠር፤ የጥቂት ቃላት ሰው መሆን፤
- ንግግራችንን ቀጥተኛ፣ ሐቀኛና ግልፅ እንዲሆን በማስተዋል መናገር፤
 - የምንናገረውን የምናደርግ፤ ያደረግነውን የምንናገር ሰው መሆን፤ የገባነውን ቃል መፈፀም፤
 - ለአንድ ቀን ሙሉ (ለሃያ አራት ሰዓት) ቢቻል በየሦስት ወሩ ምንም ዓይነት ቃል ከአፋችን ሳናወጣ በዝምታ ለመቆየት መቻል፤
- በዓመት ውስጥ ለአራት ጊዜ ያህል ከሦስት ሰዓት ላላነሰ የሕይወታችንን ዓላማ ለማስተካከልና ለመገምገም ጊዜ መውሰድ፡፡

6. የዝምታ ዲሲፕሊን፡-

(THE DISCIPLINE OF SILENCE)

የዝምታ ዲሲፕሊን ከጫጫታና ከውካታ መለየት፣ የተለያዩ ዕረፍት የሚነሱን ድምፆችን ማጥፋት፡ (ለምሳሌ፡- ቲቪ፣ ሬድዮ፣ ሙዚቃ፣ ኢንተርኔት፣ ስልክ፣ ሞባይል፣ ወዘተ.) የተሰበሰበና የሰከነ ሰው ሆኖ ፀጥታን ሳይፈሩ ተዘልሎ መቀመጥ፤ የወፎችንና የውሃን ድምፅ እየሰሙ በጫካ መሃል መጓዝ፤ በሰዎች መሃል ስንሆን ደግሞ የጥቂት ቃላት ሰው መሆንን ያመለክታል፡፡

❖ በአመራራችን በስብሰባ ላይ በምንሆንበት ጊዜም ሁልጊዜ እኛ ብቻ መናገር አይኖርብንም፡፡ የዝምታ ዲሲፕሊን ምላሳችንን በጥርሳችን መካከል እንድንጎነክስ፣ የሌሎችን ስዎች ሐሳብ ቀጥለን የምንናገረውን እያሰብን ሳይሆን፣ በረጋና በተሰበሰበ መንፈስ እንድናደምጥ፣ በዙሪያችን ያለውን ዓለምም ይሁን፣ የራሳችንን ገፅታ (SELF IMAGE) ለመቆጣጠር ከመሞከር ተቆጥቦን ልብ ሰፊ ሰው እንድንሆን ያደርገናል፡፡

❖ በቃላችን ብዛት የሌሎችን ስዎች አዕምሮ ለመያዝና ለመማረክ፣ እንዳይረሱንና ይልቁንም በየጊዜው እንዲያስቡን ለማድረግ ስዎችን ከማታለል እንድንቆጠብ ያደርገናል፡፡ ብዙ መናገር ስናበዛ የምንናገረው ነገር ከሆነው ነገር

ጋር ስለማይጣጣምና አብዛኛውን ጊዜ ተቃራኒ ስለሚሆን የጥቂት ቃላት ሰው ልንሆን ይገባናል።

◆ የዝምታ ዲሲፕላን ከአመራራችን ጋር በተያያዘ በሚኖሩን ስብሰባዎች መሃልም እኛ የመጨረሻውን ቃል መናገር አይኖርብንም። የብዙ መሪዎች ሕይወት የተባረበረውና አብረውን የሚያገለግሉ ሰዎች ጸጋ እያቀጨጨ የመጣው የመጨረሻውን ቃል እኛ ካልተናገርን ነገር ሁሉ የሚበተን መስሎን ስለምንታገል ነው።

◆ የዝምታ ዲሲፕላን መሪዎች የተቀመመና ጸጋ የሞላበት፥ በሌሎችም ሕይወት ፀጋን የሚጨምር፥ የሰከነ፥ የነጠረና የበሰለ ቃላት ከአፋቸው እንዲወጣ ያደርጋል። ብዙ መናገር የሚያበዙ መሪዎች ግን ኢዕምሮአቸው ባዶ እየሆነ ስለሚሄድ ንግግራቸውም የቀጠነ፥ ለዛ የሌለው፥ ራስን ማዕከል ያደረገና ማንንም ሰው የማያንጽ እየሆነ ይመጣል።

7. የጸም ዲሲፕላን፦

(THE DISCIPLINE OF FASTING)

የጸም ዲሲፕላን በእግዚአብሔር ቃል በብዛት የተጠቀሰ ከመሆኑም ሌላ፤ ጸሎታችን የትኩረት አቅጣጫ ያለውና የእግዚአብሔርን ፊት ያለ ምንም ግርዶሽ እንድናይ እጅግ የሚረዳን አስፈላጊ ነገር ነው። የጸም ዲሲፕላን ከምግብና ከሚጠጣ ነገር (ማለትም፦ ከቡና፥ ከሻይ፥ ከለሰላሳ መጠጥ) ተለይተን ውሃ በመጠጣት ብቻ ለተወሰኑ ቀናት በእግዚአብሔር ፊት በፀሎት መቆየትን ያመለክታል። ከየትኛዎቹም መንፈሳዊ ዲሲፕላኖች ይልቅ፤ የጸም ዲሲፕላን የትኛው ነገር እንደገዛን የሚገልጥ መለኪያ ነው።

◆ የጸም ዲሲፕላን ከሚታየው ዓለም የተሻለና የበለጠ የማይታይና ዘላለማዊ ዓለም እንዳለ የሚያስረግጥልን ነው። (ዘጳ. 8፥1-6፤ ማቴ. 4፥1-11፤ ዮሐ. 4፥32)

◆ የጸም ዲሲፕላን ምንም እንኳን ከሚበላና ከሚጠጣ ነገር ተቆጥቦን የምናደርገቢሆንም፤ ታይቶ የማይጠገብ የእግዚአብሔርን ፊት በጥልቀት የምናይበት፥ ፈቃዱንም የምናስተውልበት ጊዜ ነው። (መዝ. 35፥13፤ 2ዜና መዋዕል 7፥14፤ ዕዝራ 8፥ 21-23)

◆ የጸም ዲሲፕላን በሌላ መንገድ ሊመጣ የማይችል አስደናቂ ድንቅና ተአምራት እንዲመጣና ተራራው እንዲደረመስ፥ አዋጅ በአዋጅ እንዲሻር፥ ጨለማው እን

ዲገፈፍ፡ በግለሰብ፡ በቤተ ሰብ፡ ወይም በሕዝብ ልብ ውስጥ እፎይታ እንዲመጣ የማድረግ ኃይል አለው!!! (2ዜና መዋዕል 7፡14፤ ዕዝራ 8፡21-23፤ አስቴር 4፡13-17፤ ዮሐዋ. ሥራ 13፡1-3)

8. የቅድስና ወይም የንጽሕና ዲሲፕላን፡-

(THE DISCIPLINE OF CHASTITY)

የቅድስና/ የንጽሕና ዲሲፕላን ከማናቸውም ዓይነት ከትዳር ውጭ የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነት፡ ንጽሕና ከሌለው አስተሳሰብ፡ ወይም ቅድስና ከሌለው ምኞት ራስን በመቆጣጠር የሕይወትን ቅድስና/ ንጽሕና መጠበቅ የመቻል ዲሲፕላን ነው። (ማቴ. 5፡27-28፤ 19፡3-12፤ 1ተሰ. 4፡1-7፤ ኤፌ. 5፡3-14)

❖ በአመራር ላይ የተቀመጡ መሪዎችና አገልጋዮች የሕይወታቸውን ቅድስናና ንጽሕና ለመጠበቅ እንደ ኢዮብ ከአይናቸው ጋር ቃል ኪዳን በመግባት ንጽሕናና ቅድስና የሌለውን ነገር ከማየትም ይሁን ከማሰብ ራሳቸውን ሊገዙና ሊቆጣጠሩ ይገባቸዋል። (ኢዮብ 31፡ 1-15፤ 2ጢሞ. 2፡22)

❖ የኃጢአት ፈተና አብዛኛውን ጊዜ ራሱን እያስታወቀ ነው የሚመጣው። በጣም የሚገርመው ግን ብዙ ሰዎች ፈተናው ይጥማቸዋል።

❖ ከዝሙት ፈተና ለመጠበቅ ከተፈለገ አማራጭ የሌለው መፍትሔው በቃል ኪዳን ከተሣሠርናት ሚስት (ባል) ጋር ቅንነት ባለው መንገድ የጠለቀ ፍቅርና ዓደኝነት በየዘመናቱ ማዳበርና ማሳደግ ነው።

❖ ምክር የመስጠት አገልግሎት (በተለይም ተቃራኒ ጾታ ጋር) በሚደረግበት ጊዜ መሪዎች ሊያደርጓቸው የሚገቡ ጥንቃቄዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

➤ አንደኛ የምክር አገልግሎት በምንሰጥበት ጊዜ ሦስተኛ ሰው አብሮ ከሌለ በስተቀር ከተቃራኒ ጾታ ጋር ላለማድረግ መወሰን። በተቻለ መጠን ሦስተኛው ሰው ሚስታችን ወይም ባላችን ቢሆን ይመረጣል።

➤ ሁለተኛ የምክር መስጠት አገልግሎት በስልክ ለመጨረስ መቻል ነው።

➤ ሦስተኛው በቤተ ክርስቲያን ግቢ ካልሆነ በስተቀር ሌላ ቦታ፤ የተቃራኒ ጾታው ቤት፤ ወይም ምግብ ቤት፤ ወይም ሆቴል እንዳይሆን በጥብቅ መወሰንና መታገድ።

9. ምስጢርን የመጠበቅ ዲሲፕላን:-

(THE DISCIPLINE OF SECRECY)

ምስጢርን የመጠበቅ ዲሲፕላን ለሰው ያደረግነውን መልካም ነገር ሌላው ሰው እንዲያውቀው ከማድረግ መቆጠብ፤ ከራስም ሆነ ከሰው ሙገሳን ፈላጊ ከመሆን መጠበቅ፤ እና ከምንቀርባቸውና ከምናውቃቸው ሌሎች አገልጋዮች ጋር ውድድርና ፋክክር ማቆም መቻል፤ በእግዚአብሔር ምሕረትና ጸጋ ላይ በመተማመንና በመደገፍ ከአስራት ነፃ ሆኖ የመኖር ዲሲፕላን ነው።

- ◆ ምስጢርን የመጠበቅ ዲሲፕላን ከብዙኃኑ ተመልካች ይልቅ፤ አንድ እግዚአብሔር ተመልካች የሆነበት ኑሮ የመኖር ዲሲፕላን ነው!!! በእግዚአብሔር አብ፥ በእግዚአብሔር ወልድ፥ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ ህላዎት ውስጥ የመኖር ዲሲፕላን ነው!!!
- ◆ ምስጢርን የመጠበቅ ዲሲፕላን ሰዎች ተቀበሉት አልተቀበሉት፥ ወደዱን አልወደዱን፥ የነብይነት ቃል የመናገርና የመኖር ዲሲፕላን ነው!!! በሰዎች ፊት ተቀባይነትንና መወደድን ለማግኘት ስንል በተናጠል ልብ ከማጎብደድ ይልቅ፤ ለእግዚአብሔርሐሳብ የመገዛትና እርሱ እንደሚያይና እንደሚያውቅ እየተረዳን በፊቱ የመኖር ዲሲፕላን ነው።
- ◆ ምስጢርን የመጠበቅ ዲሲፕላን የወንጌል መጋቢነት አደራ ምስጢር፥ የቤተክርስቲያን ምስጢር፥ እና የግለሰቦችና የቤተሰቦች ምስጢር፥ ፈቃድ ካላገኘን በስተቀር፥ ለራሳችን የመጠበቅ ዲሲፕላን ነው!!!

10. የአምልኮ ዲሲፕላን:-

(THE DISCIPLINE OF WORSHIP)

የአምልኮ ዲሲፕላን እግዚአብሔርን ማዕከልና መዳረሻ አድርጎ በመውሰድ የእውነት መንፈስ በሆነው በመንፈስ ቅዱስ አመራር ሥር ሆኖ ለተገለጠልን የእግዚአብሔር ቃል ምላሽ በመስጠት ለጌታ ኢየሱስ ጌትነት እየተገዛን የምንኖረው የሕይወት ዲሲፕላን ነው። እግዚአብሔርን በአምልኮ መንፈስ ውስጥ ሆነን ለማምለክ ውስጣችንን የሚያነሳሳና የአምልኳችንም ይዘት የእግዚአብሔር ቃል ሊሆን ይገባዋል። አምልኳችን በእውነት ላይ የተመሠረተ ካልሆነ አጉል ስሜታዊነት ስለሚሆን መሪዎች፥ ፓስተሮችና አገልጋዮች ከመድረክም ይሁን ከመድረክ ውጭ የእግዚአብሔርን ቃል

በነጠረ ሁኔታ ሊሰብኩና ሊያስተምሩ ይገባል። የሰብከታቸውም ዓይነት የመጽሐፍ ቅዱስ ገለፃ (EXPOSITORY PREACHING) ቢሆንም የእግዚአብሔር ሕዝብ ለቃሉ ትልቅ ቦታ እንዲሰጥና በራሱም ለማጥናት እንዲጠማና እንዲነሳሳ ያደርገዋል።

❖ የአምልኮ ዲሲፕልን እንደ መሪዎች በሕይወታችን እየጠለቀ እንዲመጣ ከፈለግን እግዚአብሔርን በፈጣሪነቱ እና በአዳኝነቱ ማምለክ መቻል አለብን።

✓ “ጌታችንና አምላካችን ሆይ፥ አንተ ሁሉን ፈጥረሃልና ስለ ፈቃድህ ም ሆነዋልና ፥ ተፈጥረውማልና ከብር፥ ውዳሴ፥ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል።” (ራዕይ 4፥1-11)

✓ “መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ፥ ማህተሞቼንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል፤ ታርደሃልና ፤ በደምህም ለእግዚአብሔር ከነገድ ሁሉ፥ ከቋንቋም ሁሉ፥ ከወገንም ሁሉ፥ ከሕዝብም ሁሉ በዎችን ዋጅተህ ለአምላካችን መንግሥትና ካህናት ይሆኑ ዘንድ አደረግሃቸው፥ በምድርም ላይ ይነግሣሉ።” (ራዕይ 5፥1-15)

እግዚአብሔርን በፈጣሪነቱ ማምለክ፡ የእጁ ሥራ የሆነውን ፍጥረቱን (ከራሳችን አፈጣጠር ጀምሮ፥ እንስሳትን፥ እወዋትን፥ ከዋክብትንና ብርሃናትን) እያየን በመደነቅ የእግዚአብሔርን ልሳላዊነት ማክበር በጣም አስፈላጊ ነው። (መዝ. 136፥1-9) በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔርን በአዳኝነቱ ስለ ሰጠን ቤዛነት ማምለክ፡ በማድነቅ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ያገኘነውን ደህንነት፥ የተሰጠን ምሕረትና ጸጋ፥ የማዳን ኃይሉና ችሎቱ በማሰብ ልናመልከው ይገባል። (መዝ. 136፥10-26)

❖ የአምልኮ ዲሲፕልን ሁለት ዓይነት ገጽታዎች አሉት። አንድም የግል አምልኮ አለ፤ አንድም ደግሞ የሕብረት አምልኮ አለ። (መዝ. 63፥1-11፤ 95፥1-7፤ 100፥1-5፤ 149፥1-9)

❖ የአምልኮ ዲሲፕልን በመሰረቱ በሳምንት በየእሁዱ የምናደርገው ወይንም በግላችን ም በየማለዳውና በየምሽቱ የምናደርገው በቀንና በጊዜ የተመጠነ ሳይሆን፤ በየዕለቱ በየትኛውም ቦታ ሕይወታችንን በእግዚአብሔር ፊት እንደ ውግ የሚፈሰስበትና በሐሳብ ሂደታችን፥ በኑሮአችን፥ በንግግራችን፥ በድርጊታችን ሁሉ ጌታን የምናስከብርበት የሕይወት ዘይቤ ነው።

❖ የአምልኮ ዲሲፕልን በተለይም በሕብረት የምናደርገው አምልኮ ሁሉንም የሚያካትት፥ ድንበር የለሽና በቋንቋ ያልተገደበ ሊሆን ይገባዋል። ስለዚህም በሕብረት የምናደርገው አምልኮ በብዙ ማስተዋል መደረግ ስላለበት የሚከተሉትን ነገሮች ማሰባችን በጣም አስፈላጊ ነው።

✓ “በአንድ ልብ ሆናችሁ...”

✓ “በአንድ አፍ እግዚአብሔርን... ታከብሩ ዘንድ”

✓ “በአንድ ሐሳብ መሆንን ይስጣችሁ።” (ሮሜ 15፥5-6)

◆ የአምልኮ ዲሲፕሊን ሥርዓት ከመፈፀም ይልቅ፡ ሕይወትን በእግዚአብሔር ፊት ማፍሰስን፤ ከሰሜት ግልቢያ ይልቅ፡ በብዙ ማስተዋል ጌታን ማክበርን፤ ከቅርፅ ወይም ፎርም ይልቅ፡ ይዘትን፤ አዕምሮ በጉደለው ሁኔታ ስሜትን ከመግለፅ ይልቅ፡ በጌታ ፍርሃት ውስጥ መሆንን፤ ከሃይማኖተኝነት ይልቅ፡ የመንፈስ ቅዱስን ሕይወት በጪነት የምንለማመድበት ልዩ ዕዳሎት ነው!!!

◆ የአምልኮ ዲሲፕሊን በጥንት ዘመን ከነበሩት አባቶች መካከል ጆን ዌስሊ (MONDAY JANUARY 1, 1739) በተናገረው ሐሳብ ማጠቃለል እፈልጋለሁ።
“በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት ፊት ፍርሃት፡ መንቀጥቀጥና፡ መደነቅ!”

11. የጸሎት ዲሲፕሊን፡-

(THE DISCIPLINE OF PRAYER)

የጸሎት ዲሲፕሊን እግዚአብሔር እኛን ለመለወጥ የሚጠቀምበትና ጸጋውን የሚያፈስበት፡ የመንፈስ ቅዱስንም ኃይል የምናገኝበት ልዩ የተባረከ ዓለም ነው!!!
(ዕዝራ 9፤ ነህምያ 9፤ ዳንኤል 9) በጸሎት ኃይል የታረከ ሂደት ተለውጧል፤ አዋጅ ቧአዋጅ ተሽሯል፤ የእግዚአብሔር ድንቅና ተአምራት ተገልጿል፤ ጨለማው ተገፏል፤ የበሽታ ኃይል ተሰብሯል፤ እዚህ ግቡ በማይባሉ ሰዎች በአሥራ ሁለት ደቀ መዛሙርት ዓለማት በወንጌል ተገልብጠዋል፤ የጌታ ክብርም በዓለም ዙሪያ እንዲያንጸባርቅ ምክኒያት ሆኗል!!! (የሐዋ. ሥራ 2፥41-42፤ 3፥1-10፤ 4፥23-31፤ ወዘተ.)

◆ በአመራር ላይ ያለን መሪዎች ሁሉ የጸሎት ዲሲፕሊን ማሳደጋችንና የጸሎት ዓለም ውስጥ መግባታችን አማራጭ የሌለው ጉዳይ ነው።

✓ ማርቲን ሉተር፡-“ብዙ ሥራና አገልግሎት ስላለኝ በየቀኑ ለሦስት ሰዓት በጸሎት ማሳለፍ አለብኝ።” ለሉተር የሕይወቱና የአገልግሎቱ አንቀሳቃሽ ሞተር የጸሎት ኃይል እንደሆነ ስለገባው፡ ብዙ አገልግሎት ባለው ቁጥር የጸሎቱ ጊዜም የበዛ ነበር፤

✓ ጆን ዌስሊ፡- “እግዚአብሔር ለጸሎት መልስ ካልሆነ በስተቀር ምንም አያደርግ ም።” ከዚህ ከነበረው ርትዕ የተነሳ በየቀኑ ሁለት ጊዜ በጸሎት ያሳልፍ ነበር።

- ✓ አዶኒራም ጃድሰን፡- ከነበረው የግል ንግድና ካምፓኒ እያቆመ በየቀኑ ለሰባት ጊዜ ለመጸለይ ራሱን ለብቻው ይለይ ነበር።
- ✓ ፊደንሆልድ ነድብሁር (1892-1971 ዓ. ም.)፡- “ጌታ ሆይ፥ ለመለወጥ የማልችላቸውን ነገሮች ለመቀበል የምችልበትን እርጋታ፥ ለመለወጥ የምችላቸውን ነገሮች ለመለወጥ እንድችል ብርታትን፥ ልዩነቱን ለማስተዋል እንድችል ደግሞ ጥበብን ስጠኝ።”⁷¹
- ❖ የጸሎትን ዲሲፕልን እንድናሳድግ ከፈለግን የጸሎታችን ይዘት የሚከተሉትን ሰባት ነገሮች ማካተት አለበት ብዬ አምናልሁ፡-
 1. ውዳሴ (PRAISE)፡- የእግዚአብሔርን ጽድቅ፥ ታላቅነት፥ ግርማ ሞገስ ፍርድና ምህረቱን አስበን ስለ እግዚአብሔርነቱ ማወደስ፤
 2. ምስጋና (THANKSGIVING)፡- የእግዚአብሔርን ውለታ፥ ያደረገልንን ነገሮች በዘመናችን የሰራቸውት አምራቶች፥ በየቀኑ ስለሚያደርግልን ጥበቃ እና ስለ ቸርነቱ ውለታን በመቁጠር ማመስገን፤
 3. ንስህ (CONFESSION)፡- በእግዚአብሔር ፊት ራሳችንን በመመርመር ኃጢአታችንን (SIN)፥ በደላችንን (TRANSGRATION)፥ እና አመፃን (INIQUITY) በመናዘዝና በተግባር በሚገለጥም መመለስ ንስህ መግባት፤
 4. ጸሎት (PRAYER)፡- በየዕለቱ የሚያስፈልጉንን ጉዳዮች በጌታ ፊት ማቅረብ፤
 5. ምልጃ (INTERCESSION)፡- ሕይወት ምንም ጊዜም ከእኛ ያለፈ መሆን ስላለበት፥ ከራሳችን አልፈን ስለ ሌሎች ግለሰቦች፥ ቤተሰቦች፥ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች፥ ወንጌል ላልሰሙትና ላልደረሳቸው ሕዝቦች፥ ወዘተ. መማለድ፤
 6. ልዩና የጠለቀ የምልጃ ጸሎት (SUPPLICATION)፡- ይህ የምልጃ ጸሎት በጣም የተለየና የጠለቀ ሆኖ፥ ልዩና በጣም ጥልቅ ጉዳዮች ላይ (ስለ ግላችን፥ ቤተሰባችን፥ ቤተ ክርስቲያናችን፥ ወይምም አገራችን) ትኩረት ባለውና በብዙ እምባ በእግዚአብሔር ፊት የምናቀርበው የምልጃ ጸሎት ነው።
 7. አደራ መስጠት (CONSECRATION)፡- እራሳችንን፥ ቤተሰባችንን፥ አገልግሎታችንን በጌታ ፊት ለጥበቃው፥ ለቸርነቱ፥ ለምሪቱ፥ ለኃይል ሰጪነቱ፥ አደራ አሳልፎ መስጠት።

⁷¹ Reinhold Niebuhr (1892-1971 A.D.) - www.wikipedia.org/wiki/Serenity-Prayer. (accessed July 23, 2013).

12. የእርጋታ ዲሲፕላን- (THE DISCIPLINE OF CALMNESS) :-

የእርጋታ ዲሲፕላን ከማየታችን በፊት ጥድፊያ ምን እንደሆነ ማየታችን አስፈላጊ ነው። “ጥድፊያ” ከመጠን በላይ የተለጠጠ ችግር፤ ከፍርሃት፤ አቅም እንደሌለው ከማሰብ፤ ወይም ከህሊና ወቀሳ የተነሳ ነገሮች አሁኑኑ መደረግ እንዳለባቸው ከማሰብ የመጠዳደፍ መንፈስ ነው። ከዚህ ይልቅ የእርጋታ ዲሲፕላን መንፈስንና ልብን በማረጋጋት እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ እንዳለ በማሰብ፤ በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ሥር ሆኖ፤ በተሰበሰበና በረጋ መንፈስ ነገሮችን በማስተዋል የማድረግ ዲሲፕላን ነው።

- ◆ ያለ መጠዳደፍ ለመኖር መወሰን።
- ◆ ዋናዎቹ መደረግ ያለባቸውና የሕይወትና የሞት ጉዳይ የሆኑ ነገሮች በሁለተኛ ደረጃ መታየት ካለባቸው ጉዳዮች መለየት።
- ◆ “ማድረግ አለብኝ” የሚለውን አስራር መለወጥ። ምንም ሳለማድረግም አትፍራ/ አትፍራ።
- ◆ “አይሆንም/ አልችልም” ማለትን እወቅበት/ እወቁበት።
- ◆ “ሁልጊዜ በአገልግሎት ወይም በሥራ መጠመድ አለብኝ” የሚለውን አስተሳሰብ እና መብረክረክ አስወግድ።
- ◆ በምታደርጋቸው ነገሮች ሁሉ እውነተኝነት ያለው አመለካከት ይኑርህ።
- ◆ እግዚአብሔር ምንም ጊዜ ቢሆን ከአቅምህ በላይ የምትወጠርበት አገልግሎት ወይም ሥራ አልሰጠህም።
- ◆ በአገልግሎት በጣም ስትበካከን “አስፈላጊ” እንደሆንክ አታስብ።
- ◆ ከሁሉ በላይ እግዚአብሔር በመንግሥቱ ውስጥ ልትሞላውና ልትፈጽመው የሰጠህ አደራ መሆኑን አትርሳ። (ማቴ. 6፥33-34)

II. አገልጋይነትና አመራር:-

(SERVANTHOOD LEADERSHIP)

- ◆ “እኔ ግን በመካከላችሁ እንደሚያገለግል ነኝ።” (ሉቃስ 22፥27)

- ❖ “ከእናንተ የሚበልጠው አገልጋያችሁ ይሆናል። ራሱን ከፍተኛ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳል፤ ራሱንም የሚያዋርድም ሁሉ ከፍ ይላል።” (ማቴ. 23፡11-12)
- ❖ “ከእኔ ተማሩ፤ እኔ የዋህ፤ በልቤም ትሁት ነኝና።” (ማቴ. 11፡29)
- ❖ “የአህዛብ አለቆች እንዲገዙላቸው ታላላቆቹም በላያቸው እንዲሰለጥኑ ታውቃላችሁ። በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፤ ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የእናንተ ባርያ ይሁን፤ እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዘ ሊሰጥ እንጂ፤ እንዲያገለግሉት አልመጣም።” (ማቴ. 20፡25-28)
- ❖ “እንግዲህ እኔ ጌታና መምህር ስሆን እግራችሁን ካጠብኩ፤ እናንተ ደግሞ እርስ በርስ ሳችሁ... እኔ ለእናንተ እንዳደርኩ እናንተ ደግሞ ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁና።” (ዮሐ. 13፡14-15)

የአገልጋይነት መንፈስ ኖሮን በአመራር ላይ ለመቀመጥ ዋና ቁልፉ ያለው የልባችንን ንጽሕናና ድንግልና ለመጠበቅ የመቻላችን ጉዳይ ነው። በንጉሥ ሳዖልና በንጉሥ ዳዊት መካከል የነበረውን ልዩነት ያመጣው ዋናው ነገር የልባቸው ጉዳይ ነበር። ሳዖል ለንግሥና ሳይቀባ ልቡን ያከበደውና ሐሳቡን የያዘው ነገር “የአህዮች ፍለጋ” ጉዳይ ነበር። እንዲያውም ነቢዩ ሳሙኤልም ስለዚህ የከበደው ነገር ለሳዖል ትምቢት መናገር ነበረበት። (1ኛሙ. 9፡20) በአንፃሩ ዳዊት ለንግሥና ከመቀባቱ በፊት ልቡን የያዘው “የእግዚአብሔርን ፊት” የመፈለግ ጉዳይ ነበር። እንዲያውም ዳዊት በመዝሙር 27፡4፤ 8) ላይ፡- “እግዚአብሔርን አንዲት ነገር ለመንኩት፤ እርሷንም እሻለሁ፤ በሕይወቴ ዘመን ሁሉ በእግዚአብሔር ቤት እኖር ዘንድ፤ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘውንም አይ ዘንድ፤ መቅደሱንም እመለከት ዘንድ... አንተ ፊቴን እሹት ባለህ ጊዜ፤ አቤቱ ፊትህን እሻለሁ፤ ልቤም አንተን አለ።”

በመጨረሻም ሳዖል ከንግሥናው ለመውረድና እግዚአብሔር እስኪንቀው ድረስ ያደረገው ጉዳይም “የአህዮች ጉዳይ” ነው። (1ኛሙ. 15፡17-23) በአንፃሩ የንጉሥ ዳዊት ፍጻሜ ከመጀመሪያው ልቡ በተያዘበት በእግዚአብሔር ሐሳብ ነው የደመደመው። “እንደ ልቤ የሆነ ሰው ፈቃዴንም ሁሉ የሚያደርግ፤ የእሴይን ልጅ ዳዊትን አገኘሁ አለ።” (ዮሐው. ሥራ 13፡22) “ዳዊትም በራሱ ዘመን የእግዚአብሔርን ሐሳብ ካገለገለ በኋላ አንቀላፋ።” (ዮሐዋ. ሥራ 13፡36)

በአመራር ላይ ያሉ መሪዎች ሁሉ ሊጠይቁት የሚገባ ጥያቄ፡- “አገልጋይ መሪ ነኝ፤ ወይንስ ሌሎች እንዲያገለግሉኝ፤ እንዲገዙልኝ የምፈልግ መሪ ነኝ?” የሚለው

ን ነው። በፍጹም ሐቀኝነት ይህንን ጥያቄ ለመመለስ መቻል አለመቻላችን በልባችን ያለውን ዝንባሌ (INTENTION) እና መንስኤ (MOTIVE) የሚያንጸባርቅ ነው። “አገልጋይ መሪ”፡ ወይም “መሪ አገልጋይ” መሆናችንን መመዘኛ የሚሆኑ ብዙ መንገዶች ቢኖሩም፤ ጥቂቶችን ለመግለጽ እሞክራለሁ።

ሀ. “አገልጋይ መሪ” ወይንስ “መሪ አገልጋይ”?

1. አንደኛው፡- አገልጋይ መሪ ወይም በአመራር ላይ ስለተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሆናችን መመዘኛው ሰዎች ለሚሰጡት አስተያየት (FEEDBACK) የሚኖረን አቀባበል ነው። ራሱን ለመገልገል የሚፈልግ፡ መሪ ስለሆነ ብቻ ለማገልገል የሚቀናው ነው። ሌሎች ሰዎች በሚሰጡትም አስተያየት ያለውን ሥልጣን የተቀናቀኑ ስለሚመስለው በጣም ያዝናል፡ ወይ ይፈራል፡ ወይም ደግሞ አጠፊታውን ለመመለስ ይሞክራል። እንዲህ ዓይነት መሪ አብዛኛውን ጊዜ የሚያጠፋው የራሱን ሥፍራ (STATUS) በመጠበቅና ስለ ስሙም በመሟገት ስለሚሆን፤ ሰዎች ለሚሰጡት አስተያየት አሉታዊ ምላሽ ይሰጣል። ምክኒያቱም ሌሎች ሰዎች በአገልግሎቱ አስተያየት መስጠታቸው አመራሩን የማይፈልጉ ስለሚመስለው ነው።

አገልጋይ መሪ ግን ለመሪነት የተሰጠው ጸጋ ሌሎችን ለማገልገልና እግዚአብሔር ለሕዝቡ ሲል የክርስቶስን አካል ለማጎጽ እንደ ተሰጠው ያውቃል። ስለዚህም ሰዎች የሚሰጡት አስተያየት እርሱ ያላየውን ለማየት የሚያስችልና አመለካከቱን የሚያሰፋ መሆኑን በመገንዘብ በአምንታዊ ምላሽ ይቀበለዋል።

2. ሁለተኛው፡- በአመራር ስለ ተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሪ የእርሱን አገልግሎት የሚተካ ሰውና ትውልድ ለማዘጋጀት ያለውን ፈቃደኝነት በመመልከት ነው። መሪ አገልጋይ ለሥልጣን፤ ለኃይል፤ ለመታወቅና ዝናኛ ለመሆን ካለው ፍላጎት የተነሳ የሚመጣው ሰው ቦታውን የሚያስለቅቅና ቢያንስ የእርሱን ገጽታ የሚጋርድ ስለሚመስለው፤ እርሱን የሚተካ ሰው ለማዘጋጀት ምንም ዓይነት ፍላጎት የለውም። የእግዚአብሔር ሕዝብም የእርሱ አገልግሎት ተጠቃሚ አድርጎ በመያዝ በሕዝቡ ውስጥ የተቀመጠውን እምቅ ስጦታ ፈልቅቆ ለማውጣትና አገልጋዮችም እንዲነሱ ዕቅድ ለማውጣት ጉልበት የለውም።

አገልጋይ መሪ ግን በእግዚአብሔር ሕዝብ ውስጥ ያለውን እምቅ ስጦታ ቢያድግና ተፈልቅቆ ቢወጣ ብዙ አገልጋዮች ከመካከሉ ሊነሱ እንደሚችሉ ስለሚያስተው

ል፤ ከእርሱ የተሻለ ትውልድ እንዲነሳ ምክኒያት ሆኖ ለመገኘት ይተጋል። ከሕዝቡ ም መካከል አገልጋዮችና መሪዎች እየተነሱ በሚያይበት ጊዜ ሐዋሪያው ጳውሎስ አብረውት ስለሚያገለግሉ ሰዎችና ጌታ ስላስነሳቸው መሪዎች “ለለ ወንድሞቻችን የሚጠይቅ ቢኖርም የአብያተ ክርስቲያናት መልዕክተኞችና የክርስቶስ ክብር ናቸው።” (2ቆሮ. 8፥23) እንዳለው፤ በእነርሱ መነሳት ደስታው ከመጠን ያለፈ ነው። ጸጋቸውንም ለማሳደግ ሕይወቱን በእነርሱ ላይ ያፈሳል። የሚተካው ትውልድ በማግኘቱም ሐሴት ያደርጋል፤ በሕይወት እያለ ሌላ ትውልድ መነሳቱ ክብር እንደተጨመረለት ያስባል።

3. ሦስተኛ፡- በመሪነት ስለተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሪ ለውስጣዊ ውበት ወይም ለውጫዊ የግል ገጽታ የሚሰጠውን ቦታ ለማየት ልንመዝነው እንችላለን። በአመራር ላይ ስለ ተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሪ አብዛኛውን ጊዜ ራሱ በራሱ፥ ወይም ሰዎች በሚሰጡት ኅሽታ ይረካል። በራሱና በሰዎች ለመመስገን አጥብቆ ይፈልጋል። የውጫዊ የግል ገፅታ በጣም ስለሚያስጨንቀው፥ በውጭ በሚያደርጋቸው “መልካም ድርጊቶች” ብቻ ስለሚረካ፥ እግዚአብሔር የሚያየውን የውስጡን ንጽህናና የሐሳቡን ድንግልና ለመጠበቅ አይጥርም። በተጨማሪም የእርሱ ተመልካች ብዙኃን ስለሆኑ ለተለያዩ ሰዎች የተለያዩ መልክ እያሳየ መኖር ይወዳል። ከዚህ የተነሳ ሰዎች ማንነቱን ለማወቅ ይቸገራሉ።

አገልጋይ መሪ ግን አንድ ወጥ የሆነ ሰው ስለሆነ፥ በእግዚአብሔርም ይሁን በሰዎች ፊት ያለው መልክና ገፅታ አንድ ነው። የእርሱ ተመልካች አንድ እግዚአብሔር ብቻ ስለሆነ፥ በሰዎች ዘንድ ተቀባይነትን ለማግኘት የሚያደርገው ጥረት የለውም። በውጭ ከሚያደርጋቸው ድርጊቶች ይልቅ፤ ለውስጣዊ ውበት፥ ዝንባሌ፥ እና መንስኤ ልዩ ትኩረት ይሰጣል!!!

4. አራተኛው፡- በመሪነት ስለ ተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል አገልጋይ ለመገምገም የሚረዳን ስኬታማ ለመሆን የሚያደርገውን ጥረት በማየት ነው። በመሪነት ስለ ተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሪ የሚረካውን የሕይወቱ ዓላማ አድርጎ የሚነሳው ስኬታማ መሆኑን ነው። ስለዚህ የእርሱ ትኩረት ከጥራት ይልቅ ብዛት፤ ከሕይወት ንጽሕና ይልቅ፤ የአገልግሎት ውጤት፤ ሕይወት በሌሎች ሰዎች ከመዝራት ይልቅ፤ የፕሮግራሞች መካሄድን፤ ከጥቂት ሰው ጋር ስባዊ ጨዋታ ይልቅ፤ ከብዙ ሰዎች ጋር መደባለቅን፤ ዘላለማዊ ሥርጸት ከሚያመጣ ነገር ይልቅ፤ ጊዜያዊ በሆነ ገለባና ፍሬ

በሌላው የአገልግሎት ክምር (የሣር፥ የእንጨት ወይም የአገዳ ክምር- 1ቆሮ. 3፡12) በማተኮር ስኬታማ ለመሆን ይታገላል።

አገልጋይ መሪ ግን ከስኬታማነት ይልቅ፤ ታማኝነት፤ ከብዛት ይልቅ ጥራት፤ ከአገልግሎት ውጤት ይልቅ በአገልግሎቱ ሂደት ውስጥ ያለው ንፅህና፤ ከፕሮግራም ቅንጅት ይልቅ ሕይወትን መዝራት፤ ከጊዜያዊ ጎሽታ ይልቅ፤ ዘላለማዊ የሆነ ለውጥ፤ ስኬታማ እንደሆነ ለማሳየት የሚደረግ ከክምር አገልግሎት ይልቅ፤ “በወርቅ፥ በብር፤ በከበረ ድንጋይ” እንደተባለ (1ቆሮ. 3፡12) አገልግሎ ማለፍን ይመርጣል።

5. አምስተኛው፡- በአመራር ላይ ስለተቀመጠ ብቻ የሚያገለግል መሪ አገልጋይ ለማየት የሚረዳን ለሚያጋጥሙት ፈተናዎች የሚሰጠው ምላሽ በመገንዘብ ነው። መሪ አገልጋይ አብዛኛውን ጊዜ የእግዚአብሔርን ሐሳብ ሳይሆን ለሕዝቡ ጆሮ የሚጣፍጠውን እየፈለገ ስለሚናገር በሕዝብ የሚመራ ሰው ነው። የእግዚአብሔርን መንግሥት ከማስፋፋት ይልቅ በሕዝቡ አዕምሮ ለመሥረፅ ለራስ ከመሳሳት የተነሣ ስለሚያገለግል እውነትን የመሽራረፍ ባህርይ አለው። በተጨማሪም የእርሱ አገልግሎት እንደሰናፍጭ ቅንጣት ቀስ በቀስ ከሚያድግ የተደላደለ አገልግሎት ይልቅ ግንኙነትንና ታዋቂነትን ስለሚፈልግ አንድ የሆነ “የሚያስደንቅ ተአምር” እንዲሰራ ይመኛል። ከዚህም ሌላ የበላይ ለመሆን ካለው ብዙ ፍላጎት የተነሣ የእግዚአብሔርን ሕዝብ “ተከታይና ተጠቃሚ” በማድረግ ሥልጣኑንና ኃይሉን ያለ አግባብ ይጠቀም በታል።

አገልጋይ መሪ ግን በዘመኑ ሁሉ የእግዚአብሔርን ሐሳብ አገልግሎ ለማለፍ ስለሚፈልግ በሰዎች ለመወደድ የሚያደርገው ጥረት የለውም። እየታየ የማይታይ መሪ ስለሆነ ታዋቂና ዝነኛ ለመሆን ፍላጎቱም የለውም። እግዚአብሔር ሕዝቡን በአደራነት የሰጠው መሆኑን ስለሚያውቅ የሕዝቡ ስብዕና ክብር በሚጠብቅ መልኩ እንደየዕድሜያቸው አክብሮ መያዝና እርሱንም ማገልገል ዋና ዓላማው ነው።

A. የአገልጋይ መሪነት መመሪያዎች፡-

ሮበርት ኬ ግሪንሊፍ የሚባለው አስደናቂ የሆነ ጸሐፊ ከጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ በየተማራቸውን ነገሮች መሠረት በማድረግ ስለ አገልጋይ መሪነት መጽሐፍ ጽፏል። የዚህ መጽሐፍ ዋና ዋና ሐሳቦች በተጨማሪ መልኩ እንደሚከተለው አቅርቤአቸዋል።

“1. አገልጋይ መሪዎች ሰዎችን ማድመጥ ብቻ ሳይሆን የመስማት ችሎታ አላቸው። ሲሰሙም በእርጋታና በጥሞና ከመስማታቸውም ሌላ፤ በቃል የተባለውን ብቻ ሳይሆን በቃል ያልወጣውን በመሥመሮች መካከል ያለውን ሐሳብ መስማት ይችላሉ።

2. አገልጋይ መሪዎች ሰውን የመረዳት፤ የመቀበልና በርኅራሄ ዓይን የማየት ባሕርይ አላቸው። ሰው ያለበትን ችግር፤ መከራና ስቃይ ተመልክተው ራሳቸውን በሁኔታ ውስጥ ማመሳሰል፤ ለመረዳትም የተዘጋጀ ልብና መንፈስ አላቸው።

3. አገልጋይ መሪዎች የራሳቸውን ቁስል/ ሐዘን ለሌሎች ለማካፈል የተከፈተ ልብ አላቸው፤ የሌሎች ሰዎችን ቁስል/ ሐዘን እንዲፈወስም ሙሉ ልባቸውን ሰጥተው ለመፀለይ የሚችሉበት ልዩ ቅንነት የተሞላበት መንፈስ አላቸው።

4. አገልጋይ መሪዎች እግዚአብሔርን ከማወቃቸው የተነሣ ራሳቸውን ጠንቅቀው ስለሚያውቁ ድካማቸውን ውሉንነታቸውን፤ ያላቸውን አቅምና የተሰጣቸው የጸጋ ስጦታ ምን እንደሆነ ልዩ መረዳት አላቸው።

5. አገልጋይ መሪዎች የሥልጣን እርከናቸውን ተጠቅመው ሰዎችን ለማሳመን ከመሞከር ይልቅ፤ በፅድቅ ኑሮአቸውና ትህትና በተሞላው የአመራር ስጦታቸው ሰዎችን የማሳመን፤ ሰዎችን አምነውበት እንዲቀበሉት የማድረግ ልዩ ስጦታ አላቸው።

6. አገልጋይ መሪዎች በየቀኑ ከሚደረገው ጥቃቅን ነገር አልፈው ትልቁን ስዕል፤ እና ትላልቅ ህልሞች ማየትና ማለም ይችላሉ። ይህንን ሲያደርጉ ግን በየዕለቱ የሚሠራውም በብቃትና በጥራት ለመፈፀም እጅግ ይተጋሉ፤ የትኩረት አቅጣጫም ያላቸው መሪዎች ናቸው።

7. አገልጋይ መሪዎች አርቆ የማየት ችሎታ አላቸው። ካለፈው ዘመን የተማሩትን ያስተውላሉ፤ በአሁኑ ዘመን ያለውን እውነታ ይገነዘባሉ፤ ለሚቀጥሉት ዓመታት የሚሆነውን ጉዳይ ሲወስኑም ሊያመጣ የሚችለውንም ሰበብ የማስተዋል ችሎታ አላቸው።

8. አገልጋይ መሪዎች ባለ አደራዎች እንደሆኑ ስለሚያውቁ የክርስቶስን አካል ደህንነት ለመጠበቅ እግዚአብሔር በሰጣቸው ፀጋና ኃይል መጠን በትጋት ያገለግላሉ።

9. አገልጋይ መሪዎች የእግዚአብሔር ሕዝብ በግል ህይወቱ በመንፈሳዊ አቅጣጫና በኑሮም እያደገ እንዲመጣ በሁሉ መንገድ እያደገና እየጎለበተ እንዲመጣ የተሰጡ ናቸው።

10. አገልጋይ መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ያለው ሕዝብ እንደ አንድ ሕብረተሰብ እያደገና እየጥነከረ እንዲመጣ፤ እካባቢያቸው ካሉት አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጋር የተለየና የቀረበ ግንኙነት መሥመር ይከፍታሉ፤ ያጠነክራሉም።⁷²

ሐ. ማጠቃለያ ሐሳቦች፡-

በአመራር ላይ ስንቀመጥ ከሚያጋጥሙን ተግዳሮቶች መካከል ትዕቢትና ፍርሃት ናቸው። ትዕቢትና ፍርሃት የሕይወታችንና የአገልግሎታችን ማዕከል፤ የአምልኮ አችንም እምብርት፤ የማንነታችንም ዋስትና፤ ዋናው ብቸኛ ተመልካችና የመጨርሻው ፈራጃችን እግዚአብሔር ከሚሆን ይልቅ፤ በሌሎች ነገሮች እንድንተካው ያደርገናል። ልባችን በትዕቢት ሲወጠር የራሳችንን ክብር ማንጸባረቅ፤ ለተደረገውም ነገር ሁሉ ክብሩን መውሰድ፤ የሌሎች ሰዎች ጆሮ እኛን ብቻ እንዲያደምጥ የሚያስገድድ ሰው መሆን እንጀምራለን። በፍርሃት የተዋጡ መሪዎች ካሉት የሥልጣን ቦታ በስተኋላ የመደበቅ፤ ኢንፎርሜሽን የማፈንና ሌሎችን ሰዎች በመቆጣጠር እንዲበረግጡ የማድረግ ባሕርይ አላቸው። ትዕቢትና ፍርሃት ምንም ጊዜም ከእግዚአብሔር፤ ከሌሎች ሰዎችና ከራሳችንም እንድንሸሸ ያደርገናል። ከዚህም ሌላ፤ ስለ ራሳችንም ሁኔታ የተሳሳተ አመለካከት እንዲኖረን ያደርጋል። (ምሳሌ 13:10፤ 16:5፤ 16:18፤ 25:14፤ 25:27፤ 27:2፤14፤21፤ 1ቆሮ. 4:7 ምሳሌ 22:4፤ 18:16፤ 21:20፤24:-4) ትዕቢትና ፍርሃት መሪውን ብቸኛና የተነጠለ፤ እውነትን መቀበልና መጋፈጥ የማይችል፤ ያደርገውና፤ ሌሎችን ሰዎች በመስማት የሚገኘውን የከበረ ሐሳብና ምክር እንዳያገኝ ያማደዋል።

ከዚህ ይልቅ አንድ መሪ በመጀመሪያ አገልጋይ መሆን አለበት። የመጀመሪያውን መጀመሪያ ማድረግና የሕይወት ቅድም ተከተሉንም ማስተካከል ይገባዋል።

(ማቴ. 6: 33) ስለዚህ ከትዕቢትና ከፍርሃት ይልቅ፤ ትሕትናና እርግጠኝነትን፤ ከመነጠል ይልቅ፤ ከሕዝቡ ጋር አብሮ ለመሆን መፈለግን፤ ከጊዜያዊ ጥቅም ይልቅ ዘላለማዊ ብድራት እንዳለ ማሰብን አጥብቆ ሊከተል ይገባዋል። አገልጋይ መሪ የተጠራበት ጥሪ ከፍተኛ ኃላፊነት ያለበትና ክቡር ጥሪ መሆኑን ተገንዝቦ፤ በመታዘዝ፤

⁷² Robert K. Greenleaf, *Servant Leadership*, (New York: Paulist Press, 1977).

በመሰጠትና በመስዋዕትነት ሊያገለግል ይገባዋል። እንዲህ ዓይነት ሕይወት ለመኖር ና ጎጽሕና፤ ቅንነት እና ተጠያቂነት ያለው አገልግሎት ለማገልገል ለእግዚአብሔር ም ሆነ ለሰው ተጠያቂነት ያለው ግንኙነት መፍጠር አለበት።

1. በውስጡ የሚነሳውን ሰው ር ትዕቢት ታማኝነት የሌለው “ስኬታማነት” የሚመኘው ልብን ለመግራትና ለመግራት ክፍት መሆን።

2. በእግዚአብሔር ፊት የውስጥን መንስኤ (MOTIVE)፥ ሐሳብና፥ ድርጊት አቅርቦ ለመመርመርና ለመለወጥ ፈቃደኛ መሆን።

3. የጌታ ኢየሱስን አገልጋይ መሪነት ምሳሌነት በመከተል የእርሱን መልክ የመሰለ ለመሆን መቁርጥ።

4. ያለ ፍርሃት የራሱን ንፁህ ያልሆነ ሕይወት፤ ከአገልጋይ መሪነት ጋር የማይጣጣም ባሕርዩን ለመለወጥ መወሰን።

5. እግዚአብሔር ስለ እርሱ የተናገረውን ድካምና ጉስቁልና ሌሎች ሰዎችም ሲናገሩት ቢያመውም እንኳ በመገረምና በትሕትና መቀበል መቻል። በእግዚአብሔር ፊት ተጠያቂ ከመሆኑም በተጨማሪ፤ ቢያንስ በሌላ አንድ ሰው ፊት ተጠያቂ ለመሆን መፍቀድ።

6. የመታወቅ፤ ዝነኛ የመሆን፤ ሥልጣንና ኃይልን የመጓጓት ፍላጎት፤ በስስት ምክኒያት የእግዚአብሔር ቤት ገንዘብና ንብረት ለራስ ጥቅም የማዋል፤ ጌታን ከመፍራት ይልቅ ሰውን በመፍራት እውነት የመሸራረፍና የመቀያየጥ ፈተናዎች ከጅምራቸው እንዲነቀሉ በቅረጠ ልብና መንፈስ መነሣትና በራስ መጨከን መቻል።

7. በትዕቢትና በፍርሃት ምክኒያት፤ የራሱንም ስምና ክብር ለማስጠበቅ ሲል የጉዳቸውና ያሳዘናቸውን ሰዎች ይቅርታ ለመጠየቅ፤ ያደረገውንም በፊታቸው ለመናዘዝ መቻል። ስህተት ሲሠራም “የእኔ ጥፋት ነው” ብሎ መቀበልና ማስተካከል።

❖ አገልጋይ መሪነት የሚጀምረው በቅርባችን ካሉ ሰዎች ጋር (ማለትም፡- ቤተሰባችን፥ ጓደኞቻችንና አብረውን የሚያገለግሉ አገልጋዮች) ባለን የግንኙነት ሥምረት ነው!!!